

ANALIZY * TENDENCJE * OCENY

RYNEK ROLNY

INSTYTUT EKONOMIKI ROLNICTWA
I GOSPODARKI ŻYWNOŚCIOWEJ
PAŃSTWOWY INSTYTUT BADAWCZY

EGZEMPLARZ BEZPŁATNY

KWIECIEŃ 2010

Spis treści

1. Koniunktura w rolnictwie	Jadwiga Seremak-Bulge	3
2. Rynek zbóż	Marcin Krzemiński	5
3. Rynek cukru	Piotr Szajner	12
4. Rynek rzepaku	Ewa Rosiak	15
5. Rynek ziemniaków	Wiesław Dzwonkowski	21
6. Rynek warzyw	Grażyna Stępka Tomasz Smoleński	25
7. Rynek owoców	Bożena Nosecka Irena Strojewska	34
8. Rynek mleka	Zygmunt Smoleński Teresa Zdziarska	43
9. Rynek wołowiny	Danuta Rycombel	48
10. Rynek wieprzowiny	Jan Małkowski Danuta Zawadzka	51
11. Rynek mięsa drobiowego i jaj	Mira Kobuszyńska Grzegorz Dybowski	55
12. Rynek baraniny	Danuta Zawadzka	61
13. Rynek ryb	Krzysztof Hryszko	65
14. Rynek żywnościowy	Krystyna Świetlik	71
15. Rynek środków produkcji dla rolnictwa	Aldon Zalewski Arkadiusz Zalewski	77

RYNEK ROLNY

Skład redakcji: Jadwiga Seremak-Bulge (redaktor naczelny),
Lucyna Mieszkowska (sekretarz redakcji), Jan Małkowski, Stanisław Mańko, Bożena Nosecka,
Leszek Ślipski (opracowanie graficzne i skład).
Prenumerata: Barbara Walkiewicz - tel.: (022) 50 54 685

Adres redakcji:

Instytut Ekonomiki Rolnictwa i Gospodarki Żywnościowej – Państwowy Instytut Badawczy
ul. Świętokrzyska 20, skrytka pocztowa 984, 00-950 Warszawa
tel.: (022) 505 46 66, faks: (022) 827 19 60
Druk: Dział Wydawnictw IERiGŻ – PIB
Nakład: 300 egz.

Biuletyn dostępny jest bezpłatnie na stronie internetowej Instytutu – www.ierigz.waw.pl

Oceny i komentarze prezentowane w biuletynie Rynek Rolny są opracowywane na podstawie najlepszych i sprawdzonych źródeł informacji, i są wyrazem wiedzy oraz poglądów autorów. Nie mogą więc być podstawą roszczeń podmiotów za skutki podejmowanych decyzji, które każdy podejmuje na własne ryzyko i koszt.

Wykorzystując informacje zawarte w biuletynie prosimy o podanie źródła.

Koniunktura w rolnictwie

Jadwiga Seremak-Bulge

1. W marcu nieznacznie poprawiła się koniunktura w rolnictwie. Syntetyczny wskaźnik koniunktury

Rolniczej (SWKR) wzrósł w ciągu miesiąca o 0,4 punktu procentowego, ale nadal był niższy od 100 punktów i niższy niż przed rokiem o tej porze. Na poprawę rynkowych uwarunkowań produkcji rolniczej wpłynął zarówno niewielki wzrost wyrównanego wskaźnika nożyc cen, jak i wyrównanego wskaźnika potencjalnego popytu. Na poprawę wskaźnika nożyc cen miały wpływ przeniesione skutki wzrostu cen skupu jakie miały miejsce w końcu 2009 r., przy towarzyszących im obniżkach cen detalicznych środków produkcji. Niestety z początkiem roku trend cenowy na rynku środków produkcji po siedmiu miesiącach spadków odwrócił się, pod wpływem sytuacji na rynkach światowych i w oczekiwaniu na sezonowe ożywienie rynku krajowego. Nieznacznie poprawił się także wyrównany wskaźnik potencjalnego popytu, głównie pod wpływem zwiększenia wyrównanego indeksu produkcji przemysłu spożywczego oraz obrotów handlowych towarami rolno-spożywczymi z zagranicą. Poprawiający się indeks potencjalnego popytu osłabiała nieco relatywnie droższa żywność.

Zmiany cen jakie dokonały się w pierwszych trzech miesiącach roku bieżącego nie są dla rolnictwa korzystne, bowiem obniżkom cen koszyka skupu towarzyszyły podwyżki cen środków produkcji, a skumulowany indeks cen w marcu zmalał poniżej 97 punktów, podczas gdy w analogicznym miesiącu przed rokiem przekraczał 105 punktów.

Co najmniej do nowych zbiorów nie należy spodziewać się poprawy sytuacji rynkowej ze względu na ograniczony popyt krajowy i malejącą pod wpływem aprecjacji złotego opłacalność eksportu, przy presji podaży. Presję tą wzmagają będzie sezonowy wzrost podaży mleka oraz przejście do wzrostowej fazy cyklu świńskiego. Niewykluczony jest natomiast wzrost cen środków do produkcji rolniczej w wyniku rosnących cen surowców i energii na światowych rynkach.

2. Wprawdzie dynamika wzrostu cen żywności wyraźnie spadła w porównaniu z rokiem poprzednim, ale w Polsce dynamika wzrostu cen detalicznych żywności ciągle należy do najwyższych spośród krajów członkowskich. Od września żywność nadal relatywnie drożeje, co przy pogarszającej się sytuacji dochodowej i rosnącym bezrobociu musi skutkować barierą popytu.

3. Na rynku środków produkcji zakończył się z końcem 2009 r., trwający kilka miesięcy proces bezwzględnych spadków cen. Ceny detaliczne środków produkcji od początku bieżącego roku za-

częły wzrastać i w kolejnych miesiącach należy spodziewać się dalszych podwyżek, przede wszystkim pod wpływem rosnących cen na światowych rynkach, ale również sezonowego ożywienia popytu.

4. Na rynku zbóż obserwuje się spadek obrotów ze względu na początek prac polowych i niezadowolenie rolników ze zbyt niskich ich zdaniem cen. Dobre zbiory i wysokie zapasy zarówno w kraju, jak i we wszystkich krajach eksporterskich nie zapowiadają podwyżek cen, zwłaszcza, że spodziewane są zbiory nie odbiegające od przeciętnych. Nic nie zapowiada także silnego odbicia w produkcji żywca wieprzowego i wzrostu zapotrzebowania na pasze, wobec niskich relacji cen trzody do pasz.

5. Po gwałtownych podwyżkach cen skupu w końcu 2009 r. początek bieżącego roku upłynął pod znakiem niższych cen, mimo ponad 7% obniżki skupu w lutym. Wprawdzie koniunktura na światowym rynku jest dobra, a eksperci twierdzą, że nie będzie gorsza do końca roku, sezonowy spadek cen może być większy od oczekiwanego przez rolników z powodu malejącej opłacalności eksportu. Wpływa na to aprecjacja złotego oraz brak subwencji eksportowych, które Komisja obniżyła do zera pod wpływem wysokich cen światowych.

6. Wprawdzie polska wieprzowina odzyskała zdolności konkurencyjne na jednolitym rynku europejskim, ale wzrost produkcji wieprzowiny w Unii i oczekiwany spadek cen w krajach eksporterskich, przy postępującej aprecjacji złotego zapowiadają trudności ze sprzedażą poza granice kraju. W tej sytuacji nie należy oczekiwać znaczących podwyżek cen skupu i silnej odbudowy pogłowia trzody chlewnej. Bardziej prawdopodobne jest przyspieszenie tempa restrukturyzacji, integracji pionowej i poziomej, prowadzącej do wzrostu koncentracji i specjalizacji produkcji żywca wieprzowego.

7. Niskie ceny żywca wieprzowego będą także negatywnie wpływać na ceny żywca drobiowego. Wprawdzie będzie to poprawiać konkurencyjność polskiego eksportu, ale o opłacalności wywozu będzie decydował kurs złotego. Wobec jego aprecjacji trudno oczekiwać istotnej poprawy opłacalności produkcji i przetwórstwa drobiu.

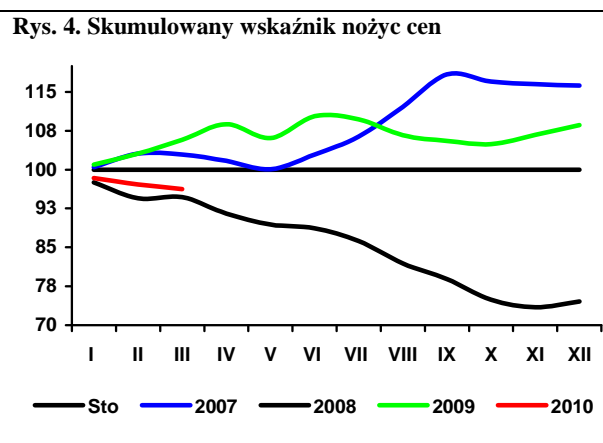
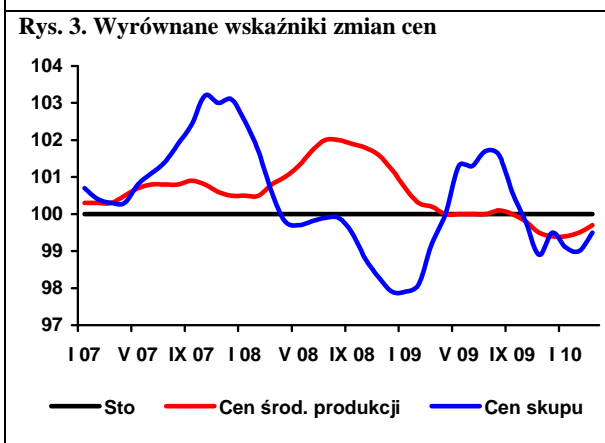
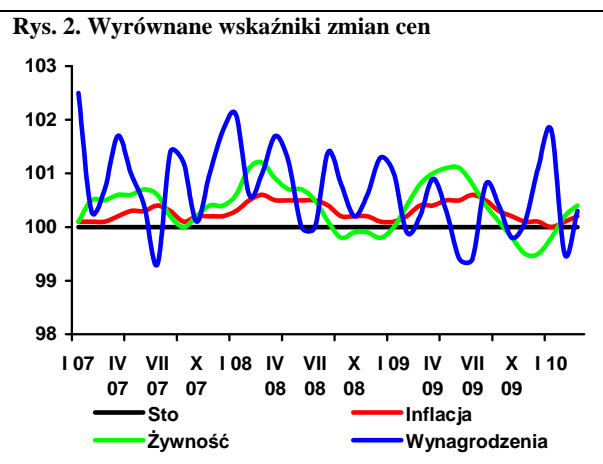
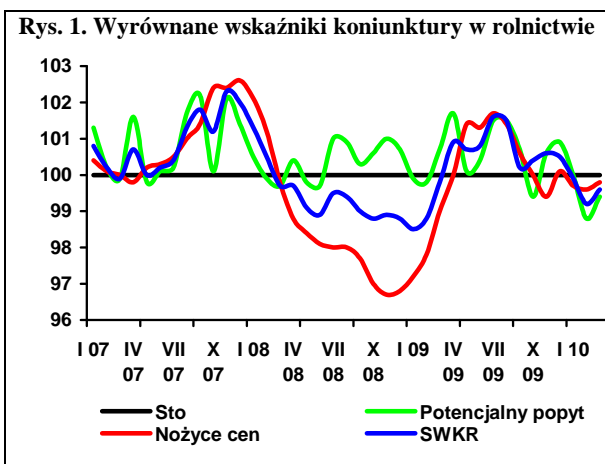
Tab. 1. Wskaźniki^a obrazujące zmiany rynkowych uwarunkowań produkcji w rolnictwie

Wyszczególnienie	III 10	II 10	I 10	XII 09	XI 09	X 09	III 09
Syntetyczny wskaźnik koniunktury w rolnictwie (SWKR)	99,6	99,2	99,9	100,5	100,0	99,7	99,9
Wyrównany wskaźnik potencjalnego popytu	99,4	98,8	100,0	100,9	100,6	99,4	100,8
Wyrównany wskaźnik nożyc cen	99,8	99,6	99,7	100,1	99,4	100,0	99,0
Wyrównany wskaźnik wzrostu cen skupu	99,5	99,0	99,1	99,5	98,9	99,8	99,1
Wyrównany wskaźnik wzrostu cen środków produkcji	99,7	99,5	99,4	99,4	99,5	99,8	100,2
Wyrównany indeks inflacji i cen żywności	99,8	100,0	100,2	100,5	100,6	100,4	99,6
Wyrównany indeks wynagrodzeń i cen żywności	99,9	99,4	102,0	101,6	100,6	100,0	99,4
Wyrównany indeks produkcji przemysłu spożywczego	98,4	97,7	98,9	100,3	100,9	99,3	99,6

^a średnie ruchome 6 – miesięczne

Wskaźnik zmian cen skupu liczony jest jako średnia arytmetyczna ważona dla koszyka produktów notowanych co miesiąc przez GUS i publikowanych w biuletynach statystycznych GUS. Są to zboża ogółem w tym , pszenica i żyto, ziemniaki, żywiec ogółem w tym żywiec wołowy, wieprzowy, i drób, oraz mleko.

Źródło: Obliczenia własne na podstawie danych GUS.

Rynek zbóż

Marcin Krzemiński

Wysokie zbiory zbóż w kraju (29,8 mln ton, tj. o 7,8% więcej niż w roku poprzednim), przy dużych zapasach początkowych, sprawiają, że rynek krajowy jest pod presją podaży, co skutkuje bardzo niskimi cenami. Wysokość cen w sezonie 2009/10 jest porównywalna z ich poziomem w sezonach 2004/05 i 2005/06. Po niewielkim wzroście cen w końcu 2009 r., ceny większości zbóż w pierwszych miesiącach 2010 r. ponownie spadają, i są niższe niż w analogicznym okresie 2009 r. Taki poziom cen zachęca rolników do sprzedaży zbóż, zwłaszcza jęczmienia, na zakupy interwencyjne. Ponieważ w końcu sezonu 2009/10 pozostaną w kraju duże zapasy (ponad 5 mln ton), nie należy się liczyć ze wzrostem cen, nawet przy mniejszych zbiorach zbóż w 2010 r. Ewentualne zwiększenie cen może wystąpić jedynie w przypadku wzrostu popytu ze strony krajów trzecich.

Przy wysokiej produkcji ziarna (1,787 mln ton, w tym 687 mln ton pszenicy oraz 1100 mln ton zbóż paszowych), również ceny zbóż na światowych rynkach utrzymują się na niskim poziomie. W dalszej części bieżącego sezonu nie należy oczekiwać istotnych zmian cen światowych, a jedynie powolnego wzrostu w końcu sezonu. W nowym sezonie ceny zbóż nie powinny różnić się od cen obecnych.

W sezonie 2009/10 ceny pasz przemysłowych obniżają się, ale skala spadku jest dużo mniejsza niż ziarna zbóż, co powoduje, że pasze przemysłowe są mniej atrakcyjnym surowcem w produkcji zwierzęcej. W końcu 2009 r. relacje cen pasz do cen zbóż kształtowały na poziomie porównywalnym z 2005 r. Za jedną tonę mieszanki T-2 można było kupić 3,34 tony żyta, podczas gdy w pierwszej połowie 2008 r. było to mniej niż 1,5 tony. Podobne były zmiany relacji cen innych pasz względem zbóż. W całym 2009 r. średnie ceny mieszanek paszowych były niższe niż w roku poprzednim. Z powodu wyższych cen importowanych surowców wysokobiałkowych, zwiększyły się ceny koncentratów. Obniżające się obecnie ceny śrut i zbóż powinny sprzyjać niewielkiemu spadkowi cen zbóż w najbliższych miesiącach.

Spadek cen zbóż nie wpływa na obniżki cen produktów zbożowych. Ceny zbytu obniżają się wolniej niż ceny zbóż, natomiast ceny detaliczne nie zmieniają się, ponieważ na ich poziom wpływają przede wszystkim wysokie koszty pozasurowcowe. W całym 2009 r. spadły ceny mąki i kaszy, natomiast zwiększyły się ceny pieczywa.

Według obliczeń IERiGŻ-PIB przeciętny udział ceny skupu ziarna w cenie pieczywa w drugiej połowie 2009 r. kształtował się w granicach 9%, podczas gdy w drugiej połowie 2007 r. było to ok. 18%.

W drugim półroczu 2009 r. wyższe niż przed rokiem były przemiaty ziarna (o 12%) oraz produkcja mąki pszennej i żytniej (o 30 i 20%), makaronów (o 14%) i pieczywa (o 17%). Wyższa była również produkcja mieszanek paszowych dla zwierząt (o 3%). W całym roku 2009 przemiaty zbóż zwiększyły się o 15%, wyższa była produkcja mąki, pieczywa i makaronu, a zmniejszyła się produkcja pasz przemysłowych. W pierwszych dwóch miesiącach 2010 r. wyższa niż przed rokiem jest produkcja mąki żytniej i makaronu, spadła natomiast produkcja mąki pszennej.

Rośnie towarowość produkcji zbóż, chociaż ciągle jest znacznie niższa niż w sąsiednich krajach. W całym 2009 r. skup zbóż podstawowych wyniósł 6,3 mln ton i był o połowę większy niż 2008 r. Skupiono 4,36 mln ton pszenicy, 750 tys. ton żyta, 633 tys. ton jęczmienia (o 35% więcej), a także prawie 500 tys. ton pszenżyta (ponad dwukrotnie więcej niż w 2008 r.). Skup kukurydzy wyniósł w tym okresie 700 tys. ton (4% wzrost). W ciągu ośmiu pierwszych miesięcy sezonu 2009/10 skup ziarna zbóż wyniósł 4,51 mln ton (o 20% więcej niż przed rokiem). Skup żyta zwiększył się o 30%, a pszenicy o 11%.

W pierwszych 7 miesiącach sezonu 2009/10 eksport ziarna zbóż wyniósł on ponad 1,4 mln ton, tzn. więcej niż w całym sezonie 2007/08, a ponad 2-krotnie więcej niż w analogicznym okresie poprzedniego sezonu. Zboże sprzedajemy głównie do Niemiec i innych krajów UE. Ważnymi odbiorcami polskiej pszenicy są kraje północnej Afryki. W tym czasie import ziarna zbóż zmalał o połowę do 0,7 mln. W całym 2009 r. eksport ziarna zbóż wyniósł 2,9 mln ton (w tym 1,9 mln ton pszenicy) i był prawie 5-krotnie większy niż w 2008 r. W tym okresie przywieziono do kraju 1,1 mln ton ziarna, czyli o połowę mniej niż rok wcześniej. Znacznie zwiększył się natomiast eksport produktów pierwotnego i wtórnego przetwórstwa zbóż. Ze względu na nasycenie rynków głównych odbiorców, w nowym sezonie wielkości obrotów (importu i eksportu) powinny być niższe niż w obecnym sezonie. Nadal będzie występować nadwyżka eksportu nad importem.

Tab. 1. Ceny skupu i ceny targowiskowe zbóż (zł/tonę)

Okresy		Pszenica	Żyto	Kukurydza	Jęczmień	Pszenica	Żyto	Jęczmień	Owies	Cena interwenc. według kursu NBP
		skup				targowiska				
2008	I-XII	642,4	516,5	527,9	643,7	828,2	694,1	774,2	702,9	X
2009	I-XII	487,7	460,0	443,8	414,2	569,6	449,2	524,8	478,7	X
2008	I-VI	871,7	718,3	788,4	789,4	912,3	763,8	855,2	767,2	X
2009	I-VI	505,5	366,9	481,6	457,2	603,6	496,2	565,7	522,0	X
2008	X	467,1	373,5	321,5	555,7	682,4	597,4	637,0	587,6	X
	XI	460,0	362,0	320,1	525,3	641,1	539,3	598,4	557,7	378,66
	XII	470,6	355,5	367,4	495,7	626,7	522,2	589,8	555,0	410,73
2009	I	477,5	371,0	406,6	497,9	629,8	516,4	592,4	541,2	433,16
	II	528,4	382,3	458,9	484,7	620,6	500,6	579,1	544,4	479,05
	III	517,5	381,5	498,5	482,3	611,6	513,8	580,1	533,9	479,06
	IV	500,5	360,6	487,0	465,9	608,6	513,4	568,3	527,6	459,92
	V	508,3	367,0	537,6	458,7	581,6	475,1	546,4	495,7	461,03
	VI	538,3	385,6	613,0	455,0	569,6	457,7	528,1	489,2	X
	VII	522,8	352,7	627,7	396,9	571,1	451,1	516,2	481,9	X
	VIII	451,4	291,5	547,2	390,2	547,3	411,4	494,1	454,3	X
	IX	462,4	283,8	481,5	396,9	537,5	420,6	487,8	446,8	X
	X	456,3	284,6	410,4	384,9	532,8	404,5	478,2	434,5	X
	XI	460,4	297,3	376,7	393,9	531,2	396,7	482,6	423,4	424,73
	XII	471,5	301,5	438,6	390,4	533,9	401,8	480,7	423,3	423,51
2010	I	495,0	323,9	487,1	428,7	552,1	419,3	497,0	435,8	418,15
	II	478,5	331,0	495,5	418,1	557,2	412,1	500,2	423,0	414,20
	III ^a	452,8	309,4	497,1	379,5	523,6	330,7	474,7	395,2	403,24

^a dane MRiRW za trzeci tydzień miesiąca, ceny skupu dotyczą ziarna paszowego

Źródło: Dane GUS, MRiRW, szacunki własne.

Tab. 2. Skup zbóż (tys. ton)

Okresy ^a		Pszenica	W tym paszowa	Żyto	Jęczmień	W tym paszowy	Pszennyto	Zboża podstawowe	W tym paszowe	Kukurydza
2008	I-XII	3081,3	855,1	459,2	470,6	165,6	234,6	4281,1	1349,1	673,7
2009	I-XII	4356,5	1239,1	749,5	632,8	279,1	496,4	6304,9	2229,4	700,0
2008	I-VI	1041,9	295,8	121,8	98,7	60,9	55,8	1328,5	447,0	287,1
2009	I-VI	1937,8	531,0	296,9	158,9	91,5	163,0	2581,5	902,5	254,7
2007/08		3163,5	907,9	415,9	480,0	216,0	239,7	4374,8	1472,1	723,9 ^b
2008/09		3977,2	1090,3	634,3	530,6	196,2	341,8	5534,1	1804,6	656,7 ^b
2008	X	250,0	73,6	28,2	22,6	9,4	13,1	315,4	104,6	109,4
	XI	213,9	65,2	22,5	15,3	7,2	13,0	265,3	90,4	148,5
	XII	227,7	52,1	26,4	16,5	7,3	18,3	289,9	84,0	81,6
2009	I	230,5	58,2	34,4	15,6	6,3	16,5	309,1	97,3	64,1
	II	398,6	83,4	54,5	22,8	12,7	24,6	505,5	141,7	56,5
	III	418,8	117,2	49,9	31,4	16,7	34,7	537,8	179,7	49,1
	IV	319,3	91,5	39,3	30,8	16,3	27,5	418,5	144,5	30,8
	V	285,0	90,2	70,5	31,8	19,4	26,7	415,3	174,7	32,0
	VI	285,6	90,6	48,2	26,6	20,0	33,0	395,4	164,5	22,1
	VII	240,3	66,8	37,9	133,4	53,4	22,1	434,2	152,2	16,1
	VIII	717,6	231,1	152,6	133,1	44,9	123,5	1149,8	421,6	18,0
	IX	474,7	120,7	79,1	75,9	25,7	56,3	693,9	229,0	28,5
	X	387,0	105,7	59,8	47,0	22,4	48,1	546,0	186,3	115,7
	XI	328,5	97,9	69,1	45,4	17,4	45,5	492,8	180,4	168,1
	XII	270,7	85,8	54,1	39,1	23,8	37,9	406,5	157,5	98,8
2010	I	241,8	.	48,6	.	.	.	357,6	.	.
	II	290,8	.	54,6	.	.	.	433,9	.	.

^a tabela opracowana na podstawie danych miesięcznych, ^b od października do września

Źródło: Dane GUS.

Tab. 3. Przemysłowa produkcja niektórych wyrobów zbożowych (tys. ton)^a

Okresy		Przemiał zbóż ogółem	Mąka pszenna	Mąka żytnia	Pieczywo świeże	Makarony	Mieszanki dla zwierząt
2008	I-XII	1597,7	1317,9	106,9	778,3	118,3	6133,4
2009	I-XII	1837,8	1718,7	137,0	889,0	134,7	5790,8
2007 ^b	I-XII	2746,2	2400,1	233,6	1523,0	155,3	6993,3
2008 ^b	I-XII	.	2065,4	218,0	1692,2	153,1	7128,8
2008	I-VI	757,3	638,3	51,0	392,9	58,2	3232,1
2009	I-VI	899,5	836,1	69,8	437,3	66,4	2802,8
2008	X	149,0	116,0	9,85	67,5	11,18	508,6
	XI	143,6	116,9	8,96	61,1	10,68	448,7
	XII	140,0	108,2	8,76	65,8	9,81	465,0
2009	I	150,3	142,0	12,07	70,6	11,32	450,2
	II	146,0	136,6	10,88	66,1	9,36	414,8
	III	165,3	148,9	11,53	74,8	11,34	436,4
	IV	148,7	137,4	11,26	75,3	10,40	500,8
	V	141,4	134,3	12,34	74,4	11,88	494,0
	VI	147,8	136,9	11,70	75,9	12,11	506,5
	VII	152,4	146,0	11,60	76,2	11,44	498,5
	VIII	147,9	137,1	9,94	74,1	9,61	465,3
	IX	163,3	151,6	11,62	74,3	11,59	494,0
	X	168,0	158,0	11,43	78,0	12,83	514,0
	XI	160,0	151,3	11,56	72,5	11,70	497,5
	XII	146,7	138,5	11,07	76,6	11,11	518,7
2010	I	.	118	12,3	.	11,9	.
	II	.	117	11,4	.	11,9	.

^a firmy zatrudniające 50 i więcej pracowników, ^b firmy zatrudniające 10 i więcej pracowników

Źródło: Dane GUS.

Tab. 4. Eksport i import ziarna zbóż (tys. ton)

Okresy	Eksport					Import					
	pszenica ^a	żyto	jęczmień	kukurydza	zboża razem ^b	pszenica ^a	żyto	jęczmień	kukurydza	zboża razem ^b	
2008	I-XII	375,4	81,6	26,9	87,0	612,7	1154,9	54,8	286,6	837,7	2388,5
2009	I-XII	1893,2	546,2	67,6	201,2	2932,8	594,7	6,2	154,5	349,9	1124,9
2008	I-VI	96,8	9,6	5,7	13,1	141,2	570,4	38,5	168,3	495,6	1308,5
2009	I-VI	1139,8	275,3	9,5	101,2	1618,5	232,8	3,2	78,5	188,8	513,1
2007/08		429,6	68,9	146,9	126,5	851,2	716,9	49,2	222,9	567,0	1593,7
2008/09		1418,4	347,3	30,6	175,1	2090,1	817,3	19,4	196,8	530,9	1593,1
2009	I	99,93	10,80	0,57	23,98	139,3	51,82	0,15	17,64	36,85	108,6
	II	255,53	40,49	0,72	39,55	348,7	50,69	0,33	7,85	48,34	109,5
	III	259,85	39,31	0,70	22,00	333,3	31,17	1,11	14,02	40,40	88,4
	IV	153,35	43,86	1,36	9,22	223,1	30,41	1,05	11,59	17,17	61,9
	V	152,33	62,36	1,92	3,43	242,9	35,34	0,13	19,48	19,42	75,3
	VI	218,82	78,48	4,25	3,01	331,2	33,37	0,44	7,94	26,59	69,4
	VII	108,73	25,56	28,76	1,46	172,5	45,62	0,53	17,73	20,38	86,0
	VIII	190,00	52,25	15,79	2,39	282,8	58,99	0,27	12,39	21,77	94,3
	IX	218,95	48,65	11,01	19,72	315,2	75,40	0,93	11,09	24,91	114,8
	X	93,44	70,36	1,56	26,51	229,6	62,49	0,18	9,70	36,99	110,5
	XI	90,65	56,52	0,78	33,09	221,7	55,32	0,43	14,85	36,09	108,6
	XII	51,60	17,52	0,20	16,84	92,4	64,08	0,68	10,21	21,03	97,7
2010	I	60,87	19,14	0,03	7,08	101,4	52,43	0,13	3,96	11,81	69,1

^a razem z pszenicą durum, ^b razem z owsem, pszenżytem, gryką i prosem

Źródło: Dane CIHZ, CAAC i MF, za 2009 i 2010 r. dane wstępne.

Tab. 5. Eksport i import produktów pierwotnego przetwórstwa zbóż (tys. ton)

Okresy		Eksport					Import				
		mąka pszenna	pozostałe mąki	kasze grysiki granulki	ziarno obrobione inaczej	ślód	mąka pszenna	pozostałe mąki	kasze grysiki granulki	ziarno obrobione inaczej	ślód
2008	I-XII	29,2	6,1	9,9	7,5	28,2	34,8	14,8	26,6	34,6	252,2
2009	I-XII	93,4	7,7	12,7	10,3	44,3	31,6	12,5	27,7	46,3	214,3
2008	I-VI	13,5	3,0	5,1	4,3	15,3	17,9	9,0	13,6	18,0	136,4
2009	I-VI	37,9	3,6	6,6	6,0	25,0	15,6	6,7	13,9	22,8	114,8
2007/08		19,3	5,1	10,2	8,9	23,9	37,4	16,6	31,0	35,8	254,6
2008/09		53,6	6,6	11,4	9,2	37,8	32,5	12,5	26,8	39,5	230,6
2009	I	3,55	0,47	1,43	1,70	2,45	2,38	0,75	2,25	3,90	19,56
	II	5,84	0,56	1,17	1,39	3,62	2,47	1,26	2,13	3,67	13,29
	III	5,05	0,56	1,21	0,92	4,79	2,49	1,26	2,14	3,77	16,01
	IV	7,29	0,70	0,94	0,67	4,96	1,85	1,11	2,02	4,54	19,08
	V	7,52	0,58	1,02	0,48	4,47	2,45	1,33	2,95	3,63	24,94
	VI	8,70	0,73	0,87	0,84	4,70	3,98	1,04	2,39	3,24	21,93
	VII	8,67	0,76	1,21	0,93	4,00	2,21	1,36	2,27	4,73	24,52
	VIII	7,98	0,64	0,90	0,58	2,95	2,59	0,67	2,20	3,65	18,56
	IX	8,08	0,52	1,03	0,54	3,62	2,46	0,89	2,72	4,29	15,04
	X	17,39	0,99	1,19	0,92	4,51	2,91	0,93	2,51	4,09	14,85
	XI	7,69	0,55	0,91	0,75	2,73	2,98	0,82	2,32	3,41	11,27
	XII	5,61	0,66	0,80	0,54	1,51	2,81	1,10	1,83	3,33	15,26
2010	I	5,60	0,29	0,59	0,10	1,98	1,82	1,18	1,96	1,67	13,59

Źródło: Dane CIHZ, CAAC i MF, za 2009 i 2010 r. dane wstępne.

Tab. 6. Eksport i import pasz i produktów wtórnego przetwórstwa zbóż (tys. ton)

Okresy		Eksport					Import				
		ciasto makaron.	wyroby spożywcze ^a	chleb, pieczywo cukiernicze	pasze dla zwierząt gospod.	pasze dla zwierząt domowych	ciasto makaron.	wyroby spożywcze ^a	chleb, pieczywo cukiernicze	pasze dla zwierząt gospod.	pasze dla zwierząt domowych
2008	I-XII	10,5	65,0	217,4	103,6	86,0	67,8	13,6	92,9	250,0	107,1
2009	I-XII	20,9	70,9	215,7	118,6	96,9	59,6	16,6	83,8	228,0	106,0
2008	I-VI	4,6	32,6	107,0	50,0	47,2	26,1	7,0	43,3	127,6	50,9
2009	I-VI	9,8	36,0	104,8	51,7	45,4	35,3	8,4	42,0	110,2	54,2
2007/08		8,4	60,4	215,5	106,0	96,6	52,5	13,3	85,0	281,1	96,8
2008/09		15,7	68,4	215,2	105,3	84,1	77,0	15,1	91,5	232,6	110,4
2009	I	1,23	6,28	15,39	6,34	7,87	4,65	0,95	7,06	22,05	8,89
	II	1,49	5,54	16,78	6,98	6,03	4,47	1,10	6,89	16,28	8,56
	III	1,85	6,55	19,11	8,00	7,61	5,06	1,48	7,88	17,45	10,20
	IV	1,46	6,02	18,31	9,71	8,05	5,14	1,97	7,33	16,97	9,29
	V	1,95	5,31	17,12	9,73	8,16	4,20	1,41	6,09	18,09	8,53
	VI	1,78	6,28	18,08	10,94	7,65	11,78	1,50	6,75	19,35	8,77
	VII	2,13	7,01	17,53	10,75	7,91	4,20	2,06	6,53	22,89	8,84
	VIII	1,49	5,07	18,50	10,91	7,55	3,87	1,34	7,79	20,77	9,54
	IX	1,81	6,23	18,80	11,95	9,23	3,75	1,11	6,71	23,49	9,31
	X	2,31	6,64	20,87	10,76	9,04	3,97	1,25	8,25	20,75	8,75
	XI	2,10	4,80	19,58	10,47	9,06	4,55	1,26	7,02	17,45	9,64
	XII	1,30	5,20	15,63	12,07	8,77	3,98	1,14	5,50	12,45	5,67
2010	I	0,80	5,27	12,29	7,09	5,05	3,18	0,71	3,99	13,64	7,51

^a uzyskane przez sypczanie lub prażenie ziarna zbóż

Źródło: Dane CIHZ, CAAC i MF, za 2009 i 2010 r. dane wstępne.

Tab. 7. Ceny producenta i ceny detaliczne wybranych produktów zbożowych (zł/kg)

Okresy		Mąka poznańska		Kasza jęczmienna		Chleb mieszany		Chleb razowy	
		cena producenta	cena detaliczna	cena producenta	cena detaliczna	cena producenta	cena detaliczna	cena producenta	cena detaliczna
2008	I-XII	1,14	2,05	1,55	3,48	3,12	3,62	4,02	4,67
2009	I-XII	0,84	1,94	1,37	3,64	3,16	3,76	4,10	4,80
2008	I-VI	1,27	2,03	1,57	3,34	3,05	3,56	3,99	4,59
2009	I-VI	0,84	1,97	1,45	3,64	3,16	3,74	4,09	4,83
2008	X	0,95	2,08	1,56	3,60	3,20	3,70	4,08	4,75
	XI	0,88	2,04	1,49	3,60	3,20	3,70	4,07	4,77
	XII	0,86	2,01	1,49	3,64	3,20	3,70	4,06	4,77
2009	I	0,84	2,00	1,49	3,64	3,14	3,74	4,07	4,80
	II	0,84	1,99	1,47	3,62	3,15	3,74	4,09	4,83
	III	0,86	1,97	1,46	3,64	3,17	3,74	4,08	4,84
	IV	0,84	1,95	1,43	3,64	3,17	3,74	4,10	4,83
	V	0,82	1,95	1,40	3,64	3,16	3,76	4,10	4,84
	VI	0,83	1,93	1,42	3,64	3,16	3,76	4,12	4,82
	VII	0,85	1,94	1,40	3,68	3,17	3,76	4,11	4,83
	VIII	0,85	1,92	1,33	3,66	3,16	3,78	4,13	4,78
	IX	0,84	1,92	1,30	3,64	3,16	3,76	4,11	4,77
	X	0,84	1,90	1,27	3,60	3,15	3,78	4,10	4,78
	XI	0,82	1,89	1,24	3,60	3,15	3,76	4,10	4,77
	XII	0,83	1,88	1,23	3,62	3,15	3,76	4,10	4,76

Źródło: Dane GUS.

Tab. 8. Ceny detaliczne mieszanek i koncentratów (zł/tonę)

Okresy		Mieszanka dla bydła dorosłego (B)	Mieszanka dla loch (L)	Mieszanka dla prosiąt	Mieszanka dla tuczników (T2)	Mieszanka dla kurcząt (DKA-Starter)	Mieszanka dla kur niosek	Koncentrat Provit dla tuczników
2008	I-XII	1190,0	1313,7	1900,4	1119,6	1521,4	1478,3	1812,3
2009	I-XII	1131,8	1241,2	1820,0	993,0	1447,8	1262,8	1944,0
2008	I-VI	1199,7	1322,9	1908,6	1138,4	1505,9	1361,5	1802,5
2009	I-VI	1118,5	1234,6	1820,1	1015,5	1452,5	1270,3	1903,5
2008	VII	1254,0	1374,5	1947,4	1174,7	1569,8	1414,7	1848,5
	VIII	1242,8	1360,9	1939,6	1161,9	1570,0	1401,2	1843,6
	IX	1194,9	1320,5	1909,6	1115,0	1556,2	1375,0	1835,3
	X	1151,4	1282,0	1871,0	1081,3	1529,0	1343,1	1815,9
	XI	1123,8	1251,8	1850,2	1043,8	1503,3	1309,1	1798,7
	XII	1114,8	1237,6	1835,9	1028,6	1493,3	1275,4	1790,4
2009	I	1069,6	1199,3	1818,6	1021,8	1469,3	1277,9	1791,2
	II	1093,9	1216,0	1799,3	1021,8	1458,4	1276,0	1863,7
	III	1098,8	1209,1	1811,3	1013,4	1450,8	1263,7	1896,5
	IV	1150,2	1245,6	1825,7	1025,2	1444,4	1269,7	1930,6
	V	1145,1	1268,8	1829,6	1005,1	1440,1	1263,0	1952,1
	VI	1153,5	1268,9	1836,1	1005,7	1451,7	1271,6	1986,8
	VII	1160,7	1271,0	1837,6	1005,4	1457,9	1276,3	2004,2
	VIII	1151,0	1279,4	1835,0	996,9	1458,4	1275,8	2002,9
	IX	1157,1	1251,0	1814,7	980,5	1449,3	1262,4	1985,0
	X	1147,7	1235,5	1800,6	958,3	1434,2	1245,2	1973,4
	XI	1127,4	1225,1	1818,3	943,2	1430,3	1236,9	1972,1
	XII	1126,9	1224,6	1813,5	939,0	1428,6	1235,5	1969,6

Źródło: Dane GUS.

Tab. 9. Relacje cen pasz przemysłowych do cen zbóż i cen skupu żywca i mleka^a

Miesiące		Mieszanka T2 / ceny targ. żyta	DKA – Starter / ceny targ. pszenicy	Provit / ceny targ. żyta	Ceny skupu mleka / mieszanka B	Ceny skupu trzody / Provit	Ceny skupu trzody / mieszanka T2	Ceny skupu drobiu / DKA – Starter	
2008	VII	1,522	1,681	2,395	0,778	2,413	3,797	2,408	
	VIII	1,684	1,875	2,672	0,763	2,446	3,882	2,395	
	IX	1,779	2,094	2,929	0,781	2,528	4,161	2,345	
	X	1,810	2,241	3,040	0,789	2,379	3,995	2,309	
	XI	1,935	2,345	3,335	0,803	2,379	4,100	2,195	
	XII	1,970	2,383	3,429	0,798	2,513	4,375	2,109	
	2009	I	1,979	2,333	3,469	0,822	2,473	4,335	2,232
		II	2,041	2,350	3,723	0,794	2,388	4,355	2,393
		III	1,972	2,372	3,691	0,792	2,520	4,717	2,537
		IV	1,997	2,373	3,760	0,763	2,528	4,760	2,804
		V	2,116	2,476	4,109	0,758	2,464	4,786	2,583
		VI	2,197	2,549	4,341	0,749	2,547	5,031	2,755
VII		2,229	2,553	4,443	0,739	2,536	5,055	2,738	
VIII		2,423	2,665	4,868	0,744	2,456	4,935	2,660	
IX		2,331	2,696	4,719	0,757	2,351	4,760	2,560	
X		2,369	2,692	4,879	0,801	2,138	4,404	2,475	
XI		2,378	2,693	4,971	0,881	2,105	4,402	2,278	
XII		2,337	2,676	4,902	0,931	1,970	4,132	2,289	

^a relacje cen wyrażonych w zł/l dla mleka i zł/kg dla pozostałych towarów

Źródło: Obliczenia własne na podstawie danych GUS.

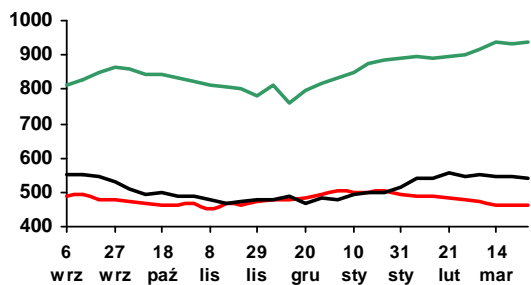
Tab. 10. Ceny zbóż za granicą (EUR/tonę)

Miesiące		Pszenica konsumpcyjna		Żyto kons.	Jęczmień paszowy			Kukurydza paszowa			
		Niemcy	Czechy	Niemcy	Francja	Niemcy	Czechy	Słowacja	Węgry	Czechy	
2008	VII	202	235	177	150	171	171	185	180	209	
	VIII	178	186	154	154	157	146	181	136	183	
	IX	161	163	142	138	138	129	173	102	141	
	X	149	149	133	122	125	117	97	78	119	
	XI	140	144	.	107	115	115	86	78	122	
	XII	124	117	115	106	106	84	85	85	90	
	2009	I	136	110	120	120	115	90	93	93	94
		II	141	109	.	110	114	88	90	95	93
		III	125	138	.	107	105	98	100	97	132
		IV	123	115	.	107	103	94	98	103	114
		V	142	114	.	125	112	96	101	110	117
		VI	140	122	.	107	111	97	135	135	123
VII		117	120	.	102	91	86	93	116	124	
VIII		113	.	.	96	96	84	112	103	.	
IX		115	103	.	92	97	80	98	89	105	
X		112	105	.	98	96	86	88	95	96	
XI		118	107	.	100	99	80	90	101	98	
XII		118	111	.	100	99	84	98	102	96	
2010	I	121	109	.	98	101	86	95	112	108	
	II	118	112	.	95	100	87	115	112	117	
	III	115	117	.	98	97	93	119	112	124	

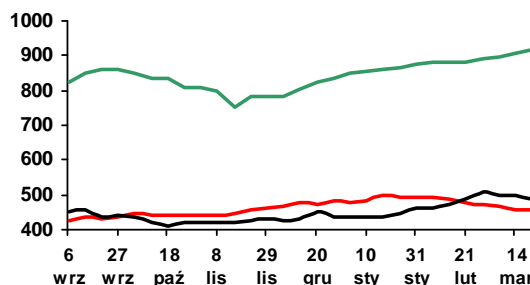
Źródło: ZMP, biuletyn Ministerstwa Rolnictwa.

Tygodniowe notowania cen wybranych zbóż i produktów zbożowych (zł/tonę)

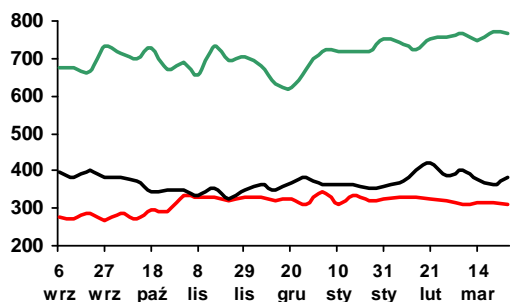
Rys. 1. Pszenica konsumpcyjna

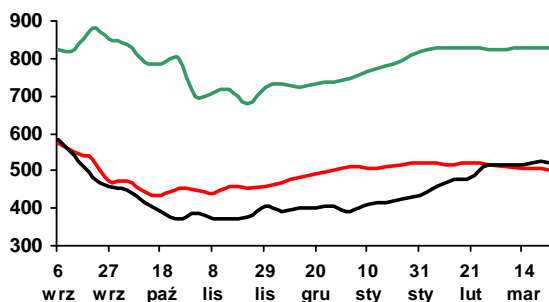
Rys. 2. Pszenica paszowa

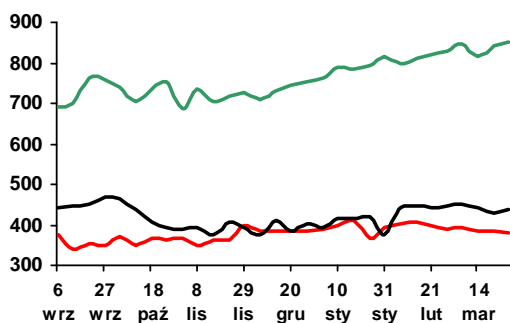
Rys. 3. Żyto paszowe

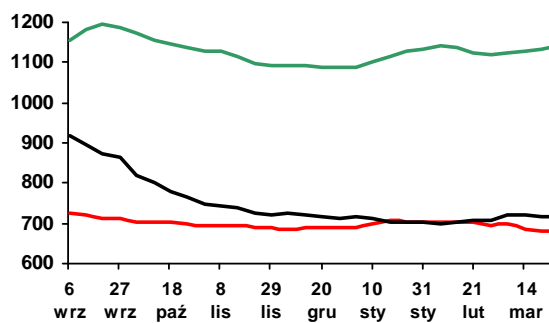
Rys. 4. Kukurydza paszowa

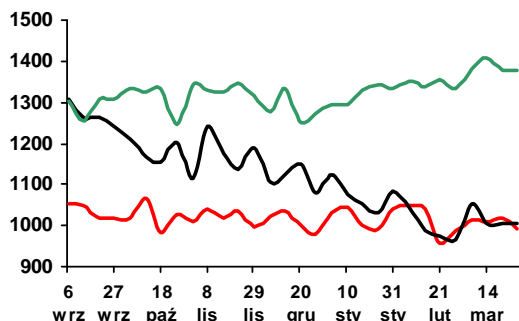
Rys. 5. Jęczmień paszowy

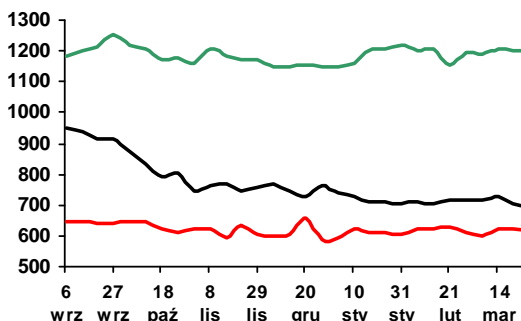
Rys. 6. Mąka pszenna piekarnicza (typ 750)

Rys. 7. Mąka pszenna detaliczna (typ 500)

Rys. 8. Mąka żytnia piekarnicza (typ 500/580)

Legenda:

2009/10 — 2008/09 — 2007/08 —

Źródło: Biuletyn „Rynek zbóż” 2007-10; ZSRIR, MRiRW.

Rynek cukru

Piotr Szajner

W sezonie 2010/2011 kwota produkcji cukru prawdopodobnie nie zmieni się (1405 tys. t). Powierzchnia uprawy wyniesie 185-190 tys. ha, co przy średnich plonach ok. 50 ton/ha umożliwi produkcję cukru 1350-1500 tys. ton.

Po zakończeniu reformy WPR na rynku cukru minimalna cena na skupu buraków wynosi 26,29 EUR/tonę. Aprecjacja złotego względem waluty unijnej, może przyczynić się do spadku opłacalności uprawy w sezonie 2010/2011. Kurs euro na poziomie 3,8-3,9 zł spowoduje, że ceny skupu mogą spaść o ok. 7-10% do 99-102 zł/tonę. Umacnianie się waluty krajowej spowoduje także, że niższe będą dopłaty cukrowe, które rekompensują plantatorom część utraconych dochodów z powodu obniżki minimalnej ceny skupu.

W 2009 r. zmniejszyło się krajowe zużycie cukru o ok. 2% do 1585 tys. ton. W okresie pierwszych trzech kwartałów 2009 r. konsumpcja cukru na osobę w gospodarstwach domowych zmniejszyła się ok. 3%. Powodem spadku spożycia były relatywnie wysokie ceny detaliczne i pogarszająca się sytuacja dochodowa gospodarstw domowych. W skali całego roku spożycie może wynieść ok. 17,0 kg na osobę i będzie o 2,5% mniejsze niż przed rokiem. W 2009 r. w dużych i średnich przedsiębiorstwach zmniejszyła się produkcja niektórych artykułów spożywczych o dużej zawartości cukru, w tym słodyczy, marmolady i dżemów.

Ocenia się, że przemysłowe zużycie cukru we wszystkich przedsiębiorstwach w całym roku spadnie do 845 tys. ton. Reforma WPR w sektorze cukrowniczym spowodowała, że powoli wzrasta zużycie cukru w pozostałych działach gospodarki (ok. 55 tys. ton).

Ceny cukru na rynku krajowym wykazują tendencję spadkową pod wpływem relatywnie dużej produkcji w kampanii 2009/2010 (1606 tys. ton) oraz reformy WPR. Aprecjacja złotego powoduje, że cena interwencyjna 404,4 EUR/tonę w przeliczeniu na walutę krajową obniżyła się do 1,77 zł/kg. W styczniu i lutym br. ceny detaliczne cukru obniżyły się do 2,77-2,73-zł/kg i były o 1-6% niższe niż przed rokiem.

W styczniu 2010 r. eksportowano przede wszystkim nadwyżki produkcyjne cukru (206 tys. ton) z kampanią 2009/2010. Eksport wyniósł ok. 19 tys. ton, w tym za pośrednictwem firm unijnych 11 tys. ton. Ceny eksportowe wahały się w granicach 380-480 EUR/tonę. Duża podaż cukru w kraju powoduje, że import w styczniu wyniósł zaledwie 6,5 tys. ton, po ok. 480 EUR/tonę. Wzrost importu wystąpi prawdopodobnie w połowie roku, gdy zmniejszy się podaż w wyniku wywiezienia nadwyżek produkcyjnych.

W marcu 2010 r. ceny cukru białego na giełdzie w Londynie spadły do 550 USD/tonę. W transakcjach gotówkowych cukier surowy na giełdzie w Nowym Jorku staniał do ok. 480 USD/tonę.

Tab. 1. Ceny w handlu zagranicznym cukrem (EUR/tonę)

Miesiące		Eksport			Import		
		ogółem	UE-27	kraje trzecie	ogółem	UE-27	kraje trzecie
2008	I	374,45	542,97	221,56	596,57	622,20	576,20
	II	359,49	522,68	229,89	549,50	544,03	554,73
	III	388,47	545,39	238,27	535,00	554,67	509,10
	IV	403,29	502,05	253,53	581,13	640,48	400,52
	V	365,00	490,91	233,40	585,64	632,08	450,57
	VI	372,76	512,02	232,52	501,53	662,30	484,29
	VII	385,15	488,32	235,55	539,56	561,62	374,50
	VIII	429,33	502,13	252,70	495,25	559,33	442,91
	IX	456,00	498,92	269,29	544,90	557,58	379,91
	X	465,65	482,67	344,80	607,30	622,78	443,49
	XI	431,94	447,43	348,98	571,20	575,80	448,92
	XII	519,12	653,19	326,93	565,44	602,86	412,49
2009	I	514,96	581,51	316,60	541,47	558,49	430,68
	II	598,22	617,24	337,67	527,91	530,83	447,76
	III	585,16	584,77	-	481,34	478,98	544,52
	IV	562,97	562,20	-	509,52	507,99	552,38
	V	572,12	571,74	-	504,15	547,41	448,87
	VI	597,07	596,85	-	541,71	548,84	402,86
	VII	541,39	540,94	-	524,92	524,47	594,37
	VIII	550,23	549,90	-	532,47	536,09	413,50
	IX	556,21	556,84	-	544,02	546,10	449,06
	X	515,28	515,87	-	544,38	545,06	528,03
	XI	497,13	538,54	386,76	516,57	515,31	557,93
	XII	464,89	557,13	383,25	559,88	556,48	811,27
2010	I	440,00	480,00	380,00	480,0	470,00	-

Źródło: Obliczenia IERiGŻ-PIB na podstawie wstępnych danych MF i CAAC (Centrum Analityczne Administracji Celnej).

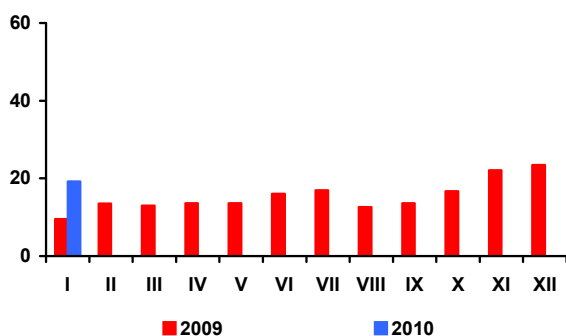
Tab. 2. Ceny cukru w Polsce (zł/kg)

Miesiące		Ceny zbytu		Cena referencyjna ^a	Cena detaliczna
		workowany	paczkowany		
2008	I	2,35	2,40	2,28	2,93
	II	2,28	2,26	2,26	2,90
	III	2,15	2,16	2,24	2,80
	IV	2,12	2,12	2,18	2,71
	V	2,10	2,16	2,15	2,69
	VI	2,09	2,13	2,13	2,62
	VII	2,03	2,05	2,06	2,57
	VIII	2,06	2,12	2,06	2,54
	IX	2,14	2,28	2,13	2,55
	X	2,28	2,41	1,94	2,67
	XI	2,39	2,49	2,01	2,75
	XII	2,38	2,46	2,28	2,74
2009	I	2,44	2,51	2,28	2,80
	II	2,69	2,81	2,51	2,91
	III	2,85	3,15	2,50	3,31
	IV	2,78	3,05	2,39	3,46
	V	2,68	2,83	2,39	3,44
	VI	2,65	2,75	2,44	3,36
	VII	2,63	2,64	2,33	3,25
	VIII	2,49	2,49	2,24	3,17
	IX	2,42	2,39	2,25	3,06
	X	2,31	2,34	1,85	3,01
	XI	2,22	2,25	1,84	2,89
	XII	2,14	2,21	1,82	2,82
2010	I	-	-	1,79	2,77
	II	-	-	1,77	2,73

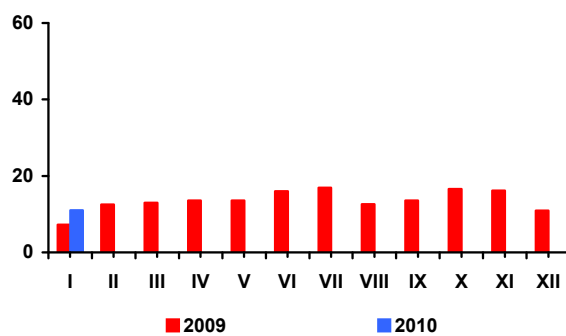
^a cenę referencyjną 631,9 EUR/tonę przeliczono na polską walutę wg miesięcznych kursów NBP, bez VAT

Źródło: Dane GUS.

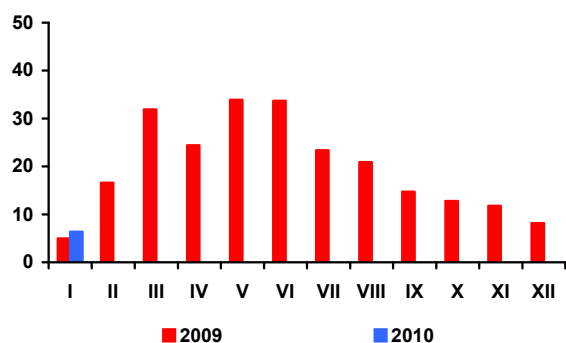
Rys. 1. Eksport ogółem (tys. ton)

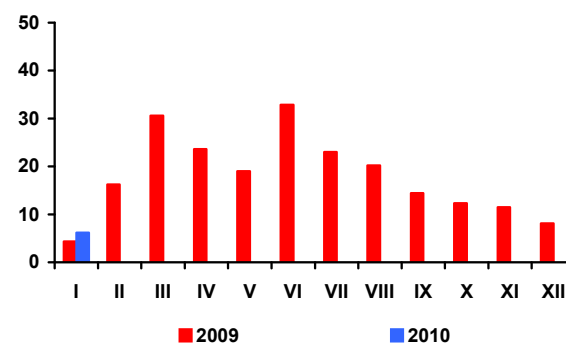
Rys. 2. Eksport do UE-27 (tys. ton)

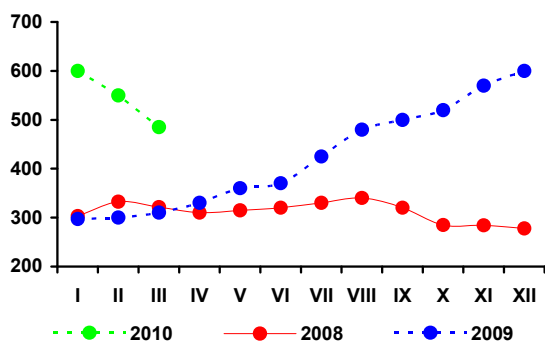
Rys. 3. Import ogółem (tys. ton)

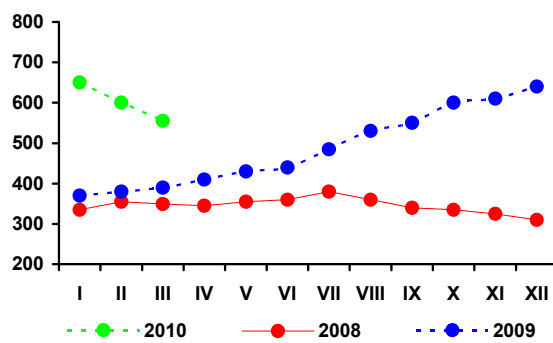
Rys. 4. Import z UE-27 (tys. ton)

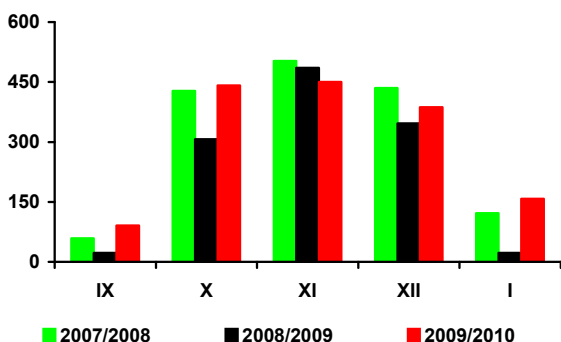
Rys. 5. Ceny cukru surowego na giełdzie w Nowym Jorku, Kontrakt Nr 11 (USD/tonę)

Rys. 6. Ceny cukru białego na giełdzie w Londynie, Kontrakt Nr 5 (USD/tonę)

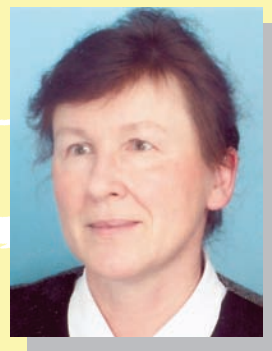
Rys. 3. Produkcja cukru (tys. ton)

Źródło: Obliczenia IERiGŻ-PIB, dane MRiRW, MF, F.O Licht's „International Sugar and Sweetener Report”, GUS.

Rynek rzepaku

Ewa Rosiak

Przewidywany w II kwartale br. znaczący wzrost dostaw soi z krajów Ameryki Południowej, w związku z rekordowymi zbiorami na tym kontynencie, spowoduje spadek jej cen na rynku światowym. Przyczyni się też prawdopodobnie do spadku cen rzepaku. Skala spadku cen rzepaku na rynku europejskim nie powinna być jednak znacząca. Rośnie bowiem popyt na olej rzepakowy ze strony producentów biodiesla, z powodu obowiązujących od początku roku wyższych narodowych celów wskaźnikowych dotyczących wykorzystania biopaliw w transporcie.

W pierwszych trzech miesiącach sezonu handlowego 2009/10 (październik-grudzień) ceny nasion oleistych i produktów ich przerobu na rynku europejskim systematycznie rosły. W grudniu ich poziom był najwyższy w okresie ostatnich sześciu miesięcy. W styczniu i lutym wzrostowa tendencja cen oleistych została zahamowana. W lutym za rzepak (398 USD/tonę – cif Hamburg) i olej rzepakowy (893 USD/tonę – fob ex-mill Holandia) płacono po 2,5% mniej niż przed miesiącem, lecz nadal odpowiednio o 9,6 i 17,5% więcej niż przed rokiem. Cena śruty rzepakowej (231 USD/tonę – fob ex-mill Hamburg) była o 3,7% niższa niż przed miesiącem, lecz w porównaniu z lutym poprzedniego roku była w dalszym ciągu o 6,5% wyższa.

W pierwszych trzech tygodniach marca ceny rzepaku i śruty rzepakowej na rynku europejskim charakteryzowały się lekką tendencją spadkową, przy czym ich poziom był wyższy w porównaniu z notowaniami z końca lutego. Cena oleju rzepakowego podlegała niewielkim wahaniom.

Na rynku krajowym w marcu przeciętna cena zakupu rzepaku przez zakłady tłuszczowe wyniosła ok. 1120 zł/tonę i była o ok. 3% niższa niż przed miesiącem oraz o ok. 11% niższa niż przed rokiem. Zmalała też, aczkolwiek niewiele, cena zbytu oleju rzepakowego rafinowanego niekonfekcjonowanego (średnio o ok. 0,2% do ok. 2800 zł/t) oraz śruty rzepakowej (średnio o ok. 1,6% do ok. 500 zł/tonę). Ceny zbytu tych produktów były odpowiednio o ok. 10% i ok. 13% niższe niż przed rokiem.

W styczniu eksport surowców i produktów oleistych był większy, zaś ich import był mniejszy niż przed miesiącem. Wyjątkiem było obniżenie eksportu rzepaku i wzrost importu śrut oleistych. W styczniu wywieziono: 15 tys. ton oleju rzepakowego (o 31% więcej niż przed rokiem), 41 tys. ton śruty rzepakowej (o 19% mniej), 1 tys. ton rzepaku (prawie dwukrotnie mniej) oraz 6 tys. ton margaryn (o 2% mniej). Przywieziono: 209 tys. ton śrut oleistych (o 24% więcej niż przed rokiem), 17 tys. ton olejów roślinnych (o 44% mniej), 14 tys. ton nasion oleistych (o 34% mniej), w tym 6 tys. ton rzepaku (o 55% mniej), a także 2 tys. ton margaryn (o 31% mniej).

W 2009 r. duże zakłady przemysłu tłuszczowego (liczące co najmniej 50 osób stałej załogi) przerobiły ok. 1,7 mln ton rzepaku, tj. o 15,4% więcej niż w 2008 roku. Produkcja surowego oleju rzepakowego w tych zakładach wzrosła do 678 tys. ton, z tego rafinowano 369 tys. ton, tj. o 12,3% mniej niż w roku poprzednim. Zmalała też produkcja rafinowanego oleju sojowego (o 39,1% do 9,5 tys. ton), wzrosła zaś oleju słonecznikowego (o 14,1% do 22,3 tys. ton). Większa również była produkcja margaryn (wzrost o 2,2% do 344 tys. ton).

W 2009 r. olej rzepakowy potaniał u producenta (o 4,6% w relacji r/r), zaś na poziomie detalu jego ceny wzrosły (o 2,0%).

Przeciętny wzrost cen detalicznych tłuszczów roślinnych w 2009 r. (2,6%) był znacznie mniejszy niż w roku poprzednim (14,7%). Był on mniejszy od stopy inflacji (3,5%), a zwłaszcza od wzrostu cen całej żywności łącznie z napojami bezalkoholowymi (4,1%), jednakże wyraźnie większy niż tłuszczów zwierzęcych (0,8%). Margaryny i oleje roślinne podrożały względem masła, którego cena obniżyła się, natomiast potaniały względem tłuszczów zwierzęcych surowych i topionych (słoniny, smalcu), których ceny z kolei znacząco wzrosły w minionym roku.

Tab. 1. Krajowy bilans olejów roślinnych (tony)

Okres	Produkcja oleju rzepakowego surowego ^a	Import olejów ogółem	Eksport olejów ogółem	Zużycie krajowe		Eksport / produkcja w %	Wskaźnik samowystarczalności ^b w %
				ogółem	na 1 mieszkańca		
2008 I-XII	713 044	419 457	186 561	945 940	24,81	26,2	75,4
2009 I-XII	810 000 ^c	346 577	203 993	952 584	24,98	25,2	85,0
2009 I	59 943	30 744	16 011	74 676	1,96	26,7	80,3
II	60 885	25 442	12 008	74 319	1,95	19,7	81,9
III	60 845	32 745	17 867	75 723	1,99	29,4	80,4
IV	59 246	27 072	13 748	72 570	1,90	23,2	81,6
V	32 952	32 013	20 876	44 089	1,16	63,4	74,7
VI	43 599	23 592	17 141	50 050	1,31	39,3	87,1
VII	42 341	29 456	11 289	60 508	1,59	26,7	70,0
VIII	65 318	28 710	22 907	71 121	1,87	35,1	91,8
IX	61 845	29 597	19 016	72 426	1,90	30,7	85,4
X	68 147	34 603	21 384	81 366	2,13	31,4	83,8
XI	63 988	28 642	18 523	74 107	1,94	28,9	86,3
XII	59 150	23 960	13 222	69 888	1,83	22,4	84,6
2010 I	x	17 164	16 716	x	x	x	x
Zmiany w %							
I 2010 XII 2009	x	-28,4	26,4	x	x	x	x
I 2010 I 2009	x	-44,2	4,4	x	x	x	x
I-XII 2009 I-XII 2008	13,6	-17,4	9,3	0,7	0,7	x	x

^a produkcja wg miesięcy dotyczy przedsiębiorstw zatrudniających 50 osób i więcej, ^b produkcja / zużycie krajowe, ^c szacunek własny

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych GUS i CAAC.

Tab. 2. Krajowy bilans oleju rzepakowego (tony)

Okres	Produkcja oleju rzepakowego surowego ^a	Import	Eksport	Zużycie krajowe		Eksport / produkcja w %	Wskaźnik samowystarczalności ^b w %
				ogółem	na 1 mieszkańca		
2008 I-XII	713 044	54 070	164 226	602 888	15,80	23,0	118,3
2009 I-XII	810 000 ^c	29 489	176 983	662 506	17,36	21,8	122,3
2009 I	59 943	2272	11 778	50 437	1,32	19,6	118,8
II	60 885	1575	9 448	53 012	1,39	15,5	114,9
III	60 845	3306	15 965	48 186	1,26	26,2	126,3
IV	59 246	1809	12 043	49 012	1,29	20,3	120,9
V	32 952	3349	18 903	17 398	0,46	57,4	189,4
VI	43 599	2187	15 275	30 511	0,80	35,0	142,9
VII	42 341	2795	9 553	35583	0,9	22,6	119,0
VIII	65 318	1101	20 474	45945	1,2	31,3	142,2
IX	61 845	1386	16 761	46470	1,2	27,1	133,1
X	68 147	4760	18 130	54777	1,4	26,6	124,4
XI	63 988	2553	16 381	50160	1,3	25,6	127,6
XII	59 150	2396	12 273	49273	1,3	20,7	120,0
2010 I	x	1020	15 435	x	x	x	x
Zmiany w %							
I 2010 XII 2009	x	-57,4	25,8	x	x	x	x
I 2010 I 2009	x	-55,1	31,0	x	x	x	x
I-XII 2009 I-XII 2008	13,6	-45,5	7,8	9,9	9,9	x	x

^a produkcja wg miesięcy dotyczy przedsiębiorstw zatrudniających 50 osób i więcej, ^b produkcja / zużycie krajowe, ^c szacunek własny

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych GUS i CAAC.

Tab. 3. Krajowy bilans śrut oleistych (tony)

Okres	Produkcja śruty rzepakowej ^a	Import śrut ogółem	Eksport śrut ogółem	Zużycie krajowe	Eksport / produkcja w %	Wskaźnik samowystarczalności ^b w %
2008 I-XII	1 069 566	2 007 513	520 217	2 556 862	48,6	41,8
2009 I-XII	1 215 000 ^c	2 243 229	584 581	2 873 648	48,1	42,3
2009 I	89 915	168 853	53 378	205 390	59,4	43,8
II	91 328	141 318	45 496	187 150	49,8	48,8
III	91 268	205 220	54 553	241 935	59,8	37,7
IV	88 869	168 497	65 641	191 725	73,9	46,4
V	49 428	192 887	34 994	207 321	70,8	23,8
VI	65 399	201 736	39 102	228 033	59,8	28,7
VII	63 512	190 036	36 736	216812	57,8	29,3
VIII	97 977	186 103	42 991	241 089	43,9	40,6
IX	92 768	143 829	78 988	157 609	85,1	58,9
X	102 221	248 448	55 307	295 362	54,1	34,6
XI	95 982	212 581	41 419	267 144	43,2	35,9
XII	88 725	183 723	35 975	236 473	40,5	37,5
2010 I	x	209 450	42 678	x	x	x
Zmiany w %						
I 2010 XII 2009	x	14,0	18,6	x	x	x
I 2010 I 2009	x	24,0	-20,0	x	x	x
I-XII 2009 I-XII 2008	13,6	11,7	12,4	12,4	x	x

^a wyliczenia IERiGŻ-PIB, ^b produkcja / zużycie krajowe, ^c szacunek własny

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych GUS i CAAC.

Tab. 4. Krajowy bilans śrutu rzepakowej (tony)

Okres	Produkcja ^a	Import	Eksport	Zużycie krajowe	Eksport / produkcja w %	Wskaźnik samowystarczalności ^b w %
2008 I-XII	1 069 566	10 020	482 171	597 415	45,1	179,0
2009 I-XII	1 215 000 ^c	7 873	527 029	695 844	43,4	174,6
2009 I	89 915	886	50 582	40 219	56,3	223,6
II	91 328	146	43 588	47 886	47,7	190,7
III	91 268	443	52 017	39 694	57,0	229,9
IV	88 869	2 925	63 333	28 461	71,3	312,2
V	49 428	251	33 320	16 359	67,4	302,1
VI	65 399	274	37 795	27 878	57,8	234,6
VII	63 512	535	34 672	29 375	54,6	216,2
VIII	97 977	1 067	37 063	61 981	37,8	158,1
IX	92 768	520	50 395	42 893	54,3	216,3
X	102 221	345	51 055	51 511	49,9	198,4
XI	95 982	397	38 336	58 043	39,9	165,4
XII	88 725	86	34 873	53 938	39,3	164,5
2010 I	x	95	41 131	x	x	x
Zmiany w %						
I 2010 XII 2009	x	10,5	17,9	x	x	x
I 2010 I 2009	x	-89,3	-18,7	x	x	x
I-XII 2009 I-XII 2008	13,6	-21,4	9,3	16,5	x	x

^a wyliczenia IERiGŻ-PIB, ^b produkcja / zużycie krajowe, ^c szacunek własny

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych GUS i CAAC.

Tab. 5. Krajowy bilans margaryny (tony)

Okres	Produkcja ^a	Import	Eksport	Zużycie krajowe		Eksport / produkcja w %	Wskaźnik samowystar- czalności ^b w %
				ogółem	na 1 mieszkańca		
2008 I-XII	341 306	48 067	84 200	305 173	8,00	24,7	111,8
2009 I-XII	345 000 ^c	42 210	87 719	299 491	7,85	25,4	115,2
2009 I	24 915	3 058	6 474	21 499	0,56	26,0	115,9
II	28 232	3 275	7 224	24 283	0,64	25,6	116,3
III	32 318	3 691	6 796	29 213	0,77	21,0	110,6
IV	28 136	3 572	8 066	23 642	0,62	28,7	119,0
V	22 426	3 675	5 553	20 548	0,54	24,8	109,1
VI	29 136	3 465	6 702	25 899	0,68	23,0	112,5
VII	24 371	3 803	6 982	21 192	0,56	28,65	115,00
VIII	26 493	3 457	6 068	23 882	0,63	22,9	110,9
IX	31 790	4 748	8 741	27 797	0,73	27,5	114,4
X	34 693	3 843	10 324	28 212	0,74	29,8	123,0
XI	33 343	3 061	8 946	27 458	0,72	26,8	121,4
XII	28 500	2 559	5 843	25 216	0,66	20,5	113,0
2010 I	x	2 125	6 332	x	x	x	x
Zmiany w %							
I 2010 XII 2009	x	-17,0	8,4	x	x	x	x
I 2010 I 2009	x	-30,5	-2,2	x	x	x	x
I-XII 2009 I-XII 2008	1,1	-12,2	4,2	-1,9	-1,9	x	x

^a produkcja wg miesięcy dotyczy przedsiębiorstw zatrudniających 50 osób i więcej, ^b produkcja / zużycie krajowe, ^c szacunek własny

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych GUS i CAAC.

Tab. 6. Ceny skupu (zł/tonę)

Okres	Rzepak ^a	Pszenica	Relacja cen
2008 I-XII	1267,7	642,4	1,97
2009 I-XII	1100,0 ^b	486,1	2,26
2009 II	1234,0	528,4	2,34
III	1258,0	517,5	2,43
IV	1258,0	500,5	2,51
V	1330,0	508,3	2,62
VI	1379,0	538,3	2,56
VII	1012,8	522,8	1,94
VIII	1073,5	451,4	2,38
IX	1075,3	462,4	2,33
X	1106,0	456,3	2,42
XI	1119,0	460,4	2,43
XII	1141,0	471,5	2,42
2010 I	1140,0	495,0	2,30
II	1159,0	478,5	2,42
Zmiany w %			
II 2010 I 2010	1,7	-3,3	x
II 2010 II 2009	-6,1	-9,4	x
II 2010 XII 2009	1,6	1,5	x

^a ceny roczne oraz za VII, VIII i IX – dane GUS, pozostałe miesięczne – dane MRiRW, ^b szacunek własny

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych GUS i MRiRW.

Tab. 7. Ceny olejów roślinnych konfekcjonowanych (zł/litr)

Okres	Ceny zbytu			Ceny detaliczne		
	olej rzepakowy	olej sojowy	olej słonecznikowy	olej rzepakowy	olej sojowy	olej słonecznikowy
2008 I-XII	4,54	4,62	5,82	5,98	6,48	7,00
2009 I-XII	4,33	x	5,30	6,10	7,22	7,33
2008 XII	4,68	x	6,07	6,12	6,98	7,63
2009 I	4,66	x	5,40	6,17	7,04	7,63
II	4,47	x	5,37	6,17	7,05	7,55
III	4,50	x	5,32	6,17	7,05	7,47
IV	4,86	x	5,29	6,12	7,03	7,40
V	4,25	x	5,29	6,18	7,05	7,37
VI	4,32	x	5,28	6,17	7,14	7,32
VII	4,24	x	5,27	6,14	7,18	7,31
VIII	4,08	x	5,28	6,13	7,29	7,27
IX	4,12	x	5,27	6,08	7,33	7,27
X	4,00	x	5,25	6,01	7,44	7,19
XI	4,23	x	5,30	5,98	7,50	7,14
XII	4,19	x	5,25	5,89	7,54	7,09
Zmiany w %						
<u>XII 2009</u> <u>XI 2009</u>	-0,9	x	-0,9	-1,5	0,5	-0,7
<u>XII 2009</u> <u>XII 2008</u>	-10,5	x	-13,5	-3,8	8,0	-7,1
<u>I-XII 2009</u> <u>I-XII 2008</u>	-4,6	x	-8,9	2,0	11,4	4,7

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych GUS.

Tab. 8. Ceny tłuszczów roślinnych i zwierzęcych (zł/kg)

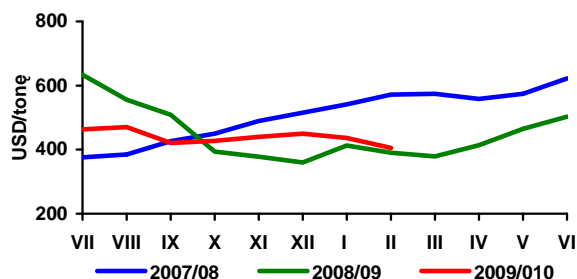
Okres	Ceny zbytu				Ceny detaliczne			
	margaryna Palma w op. 250 g	masmix za 1 kg	masło w op. 200 g ^a	smalec w op. 250 g	margaryna Palma w op. 250 g	masmix w op. 400 g	masło w op. 200 g ^b	smalec w op. 250 g
2008 I-XII	6,12	x	13,08	3,76	8,52	13,45	18,45	5,16
2009 I-XII	5,12	8,05	12,68	4,77	8,44	13,95	17,65	5,96
2008 XII	x	x	12,25	4,48	9,12	14,05	17,50	5,92
2009 I	5,20	8,13	12,27	4,56	9,12	14,03	17,45	5,92
II	5,08	8,02	12,09	4,61	9,08	14,03	17,30	5,96
III	5,08	8,03	12,03	4,75	8,80	14,10	17,25	5,92
IV	5,08	8,11	12,02	4,80	8,36	13,88	17,00	5,96
V	5,08	7,98	11,87	4,80	8,28	13,88	17,15	6,00
VI	5,08	8,10	11,88	4,83	8,40	13,83	17,10	5,96
VII	5,20	8,06	11,98	4,87	8,32	13,85	16,95	5,96
VIII	5,20	7,90	12,03	4,86	8,32	13,85	17,00	5,96
IX	5,16	7,98	12,30	4,81	8,28	13,85	17,10	5,92
X	5,12	8,04	13,69	4,81	8,20	14,05	17,85	5,92
XI	4,96	8,21	14,97	4,80	8,08	14,08	19,50	5,92
XII	5,08	8,05	12,68	4,77	7,88	14,13	20,35	5,88
Zmiany w %								
<u>XII 2009</u> <u>XI 2009</u>	2,4	-1,9	-15,3	-0,6	-2,5	0,4	4,4	-0,7
<u>XII 2009</u> <u>XII 2008</u>	x	x	3,5	6,5	-13,6	0,5	16,3	-0,7
<u>I-XII 2009</u> <u>I-XII 2008</u>	-16,3	x	-3,1	26,9	-0,9	3,7	-4,3	15,5

^a masło świeże i chłodnicze o zawartości tłuszczu nie przekraczającej 85% masy

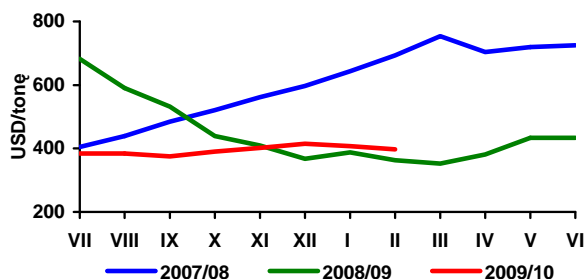
^b masło świeże o zawartości tłuszczu 82,0-82,5% masy

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych GUS.

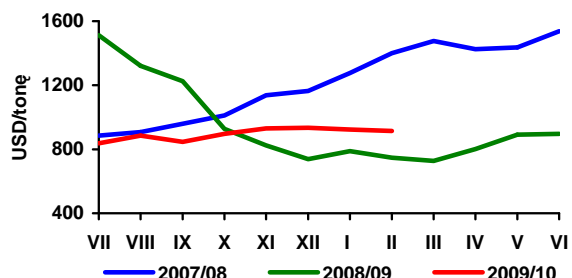
Rys. 1. Ceny amerykańskiej soi (cif Rotterdam)

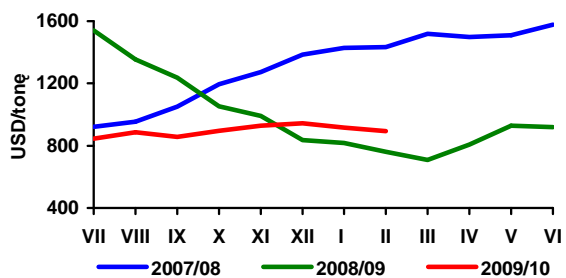
Rys. 2. Ceny europejskiego rzepaku (cif Hamburg)

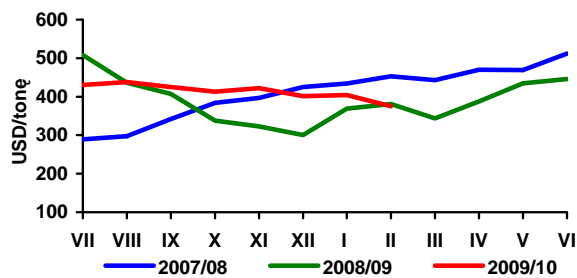
Rys. 3. Ceny holenderskiego oleju sojowego (fob ex-mill)

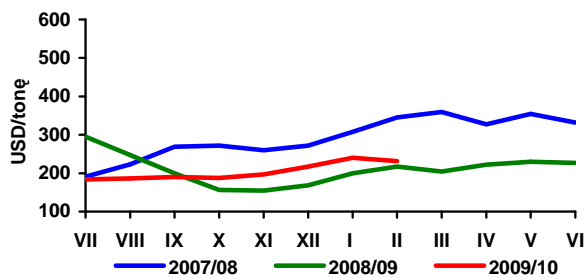
Rys. 4. Ceny holenderskiego oleju rzepakowego (fob ex-mill)

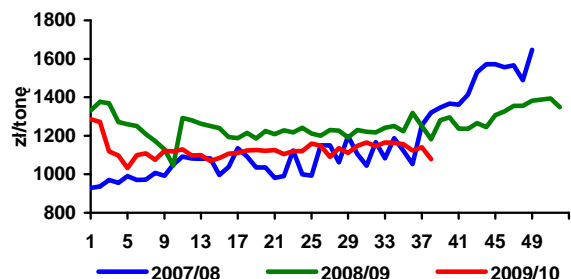
Rys. 5. Ceny argentyńskiej śruty sojowej 44/45% białka (cif Rotterdam)

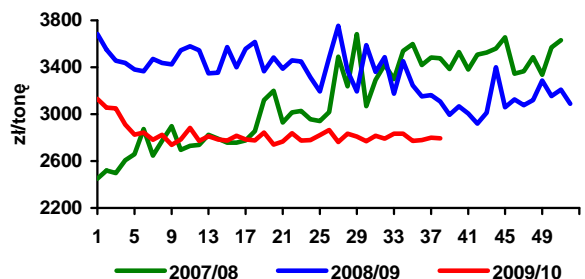
Rys. 6. Ceny niemieckiej śruty rzepakowej 34% białka (fob ex-mill Hamburg)

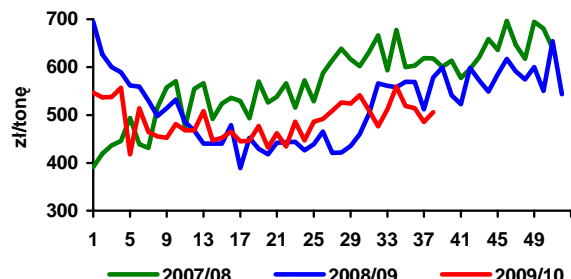
Rys. 7. Ceny skupu rzepaku (zmiany tygodniowe - wg notowań MRiRW)

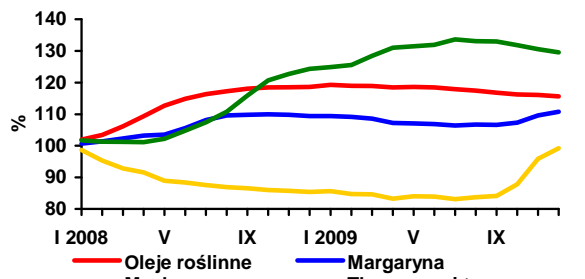
Rys. 8. Ceny zbytu oleju rzepakowego rafinowanego (zmiany tygodniowe - wg notowań MRiRW)

Rys. 9. Ceny zbytu śruty rzepakowej (zmiany tygodniowe - wg notowań MRiRW)

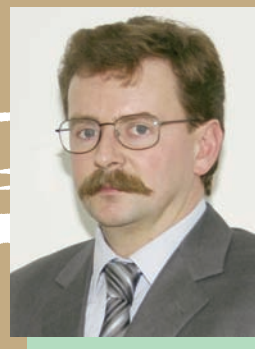
Rys. 10. Zmiany cen detalicznych tłuszczów (XII 2007 = 100)

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych Oil World, GUS i MRiRW.

Rynek ziemniaków

Wiesław Dzwonkowski

Na rynku europejskim utrzymują się niskie ceny ziemniaków. W końcu marca w takich krajach, jak Niemcy, Belgia i Francja ceny ziemniaków jadalnych wahały się w granicach 7-8 EUR/dt, a w Holandii nieznacznie przekraczały 8 EUR/dt. W ostatnim okresie notuje się nieznaczny sezonowy wzrost cen, ale ich notowania w kontraktach terminowych na najbliższe miesiące wskazują, że na rynku do końca sezonu nie będzie większych zmian. Na utrzymywanie się niskich cen w krajach Zachodniej Europy wpływają stosunkowo duże zapasy ziemniaków z ubiegłorocznych zbiorów, jak również przewidywania wysokich zbiorów ziemniaków bardzo wczesnych w krajach śródziemnomorskich.

Odmienne kształtuje się sytuacja na polskim rynku, gdzie wciąż utrzymuje się wysoki poziom cen. W lutym, w stosunku do poprzedniego miesiąca, ziemniaki podrożały o 8%, a ich przeciętna cena na targowisku w skali kraju wyniosła 88,5 zł/dt i była o 9,4% wyższa w porównaniu z analogicznym okresem ubiegłego roku. Wzrost cen wystąpił we wszystkich województwach, przy czym w trzech (mazowieckie, małopolskie, podkarpackie) w porównaniu z poprzednim miesiącem ceny wzrosły o ponad 20%. W zachodniej Polsce targowiskowe ceny ziemniaków nadal były niższe niż przed rokiem, natomiast w centralnej i wschodniej części kraju były znacząco wyższe w porównaniu z analogicznym okresem poprzedniego sezonu. W przypadku województwa podlaskiego wzrost ten przekraczał 50%.

W marcu wzrost cen mocno wyhamował, a ich poziom, zarówno na targowiskach, jak i w sprzedaży hurtowej na targowiskach był nieznacznie wyższy niż w poprzednim miesiącu.

Na przełomie marca i kwietnia ceny hurtowe ziemniaków wahały się od 50 do 100 zł/dt, przeciętnie ok. 65 zł/dt. Na giełdach towarowych oferowane są ziemniaki importowane w cenie 64-100 zł/dt. Pojawia się coraz bogatsza oferta importowanych ziemniaków wczesnych, ale są one trzy-, czterokrotnie droższe aniżeli ziemniaki z ubiegłorocznego zbioru. Do końca bieżącego sezonu należy oczekiwać stabilizacji cen, względnie niewielkiego ich spadku. Mimo, że krajowy rynek ziemniaków jest słabo powiązany z rynkami zagranicznymi, to jednak niskie ceny w krajach Zachodniej Europy, wraz z umacnianiem się złotego, wywierają presję na ich obniżkę w Polsce.

W 2009 r. nastąpiło zwiększenie obrotów handlu zagranicznego ziemniakami i ich przetworami. Wzrósł eksport większości przetworów ziemniaczanych. Nieco więcej wywieziono również ziemniaków do bezpośredniej konsumpcji. Znacząco zwiększyła się sprzedaż na rynki zagraniczne skrobi i mąki ziemniaczanej, większy był także eksport frytek i chipsów. W minionym roku zwiększył się import przetworów i ziemniaków do bezpośredniej konsumpcji, produktów skrobiowych, a zmalał przywóz suszu, chipsów i frytek.

W styczniu 2010 r. był kontynuowany trend wzrostowy w handlu zagranicznym produktami skrobiowymi, niższy był zarówno eksport, jak i import przetworów spożywczych z ziemniaków.

Tab. 1. Skup ziemniaków i produkcja skrobi ziemniaczanej (tony)

Wyszczególnienie	Skup ziemniaków			Produkcja skrobi ziemniaczanej ^a		
	2007	2008	2009	2007	2008	2009
I	.	.	.	-	-	-
II	.	.	.	-	-	-
III	.	.	.	-	-	-
IV	34 600	51 800	50 100	-	-	-
V	28 400	42 400	35 600	-	-	-
VI	10 200	35 100	33 000	-	-	-
VII	22 800	32 700	27 800	-	-	-
VIII	69 100	49 100	43 700	2 363	-	-
IX	298 500	223 400	249 400	28 984	21 975	24 818
X	303 300	341 400	299 300	35 730	38 712	40 781
XI	129 300	203 600	121 900	14 131	27 609	15 192
XII	41 500	36 700	38 500	-	462	-
RAZEM	864 500 ^b	886 900 ^b	777 400 ^b	81 208	88 758	80 791

^a krochmal surowy nieodwodniony w przeliczeniu na 80% suchej masy, ^b okres VII-XII

Źródło: Dane GUS

Tab. 2. Eksport ziemniaków i ich przetworów (tony)

Miesiące	Ziemniaki			Produkty skrobiowe				Przetwory spożywcze		
	wczesne	sadzeniaki	pozostałe	skrobia ziemn.	skrobie pozostałe	syrop skrobiowy	dekstryny	frytki	chipsy	susze
2005 I-XII	1 643	858	22 848	63 657	72	44 662	9 530	90 180	17 978	8 912
2006 I-XII	758	1 409	10 643	45 783	86	53 402	8 452	101 914	18 686	8 430
2007 I-XII	1 522	1 651	20 097	25 523	151	46 386	11 390	90 153	14 190	5 429
2008 I-XII	2 733	2 631	32 484	34 764	520	52 220	6 447	99 533	14 272	6 325
2009 I-XII	2 663	2 081	36 118	51 464	144	45 454	4 182	107 917	18 766	7 922
2009 I	11	282	2 717	3 087	8	3 155	294	6 863	783	559
II	40	259	3 092	4 499	37	2 962	266	6 974	797	878
III	248	453	4 280	5 190	12	4 384	377	8 416	1 590	1 116
IV	252	884	4 698	4 223	8	2 952	340	8 670	1 764	577
V	259	100	4 737	4 006	7	4 629	303	8 440	1 202	691
VI	957	-	1 636	4 143	8	4 204	325	10 902	2 293	638
VII	410	0	2 242	4 290	14	4 942	319	10 976	2 276	651
VIII	131	-	1 204	3 774	6	4 133	369	10 440	2 137	482
IX	81	0	3 143	4 275	9	4 276	435	10 186	1 342	515
X	15	0	3 904	3 868	8	4 625	461	9 297	1 140	592
XI	130	1	2 798	5 349	16	2 561	329	7 883	1 569	628
XII	130	100	1 667	4 760	11	2 630	365	8 871	1 872	595
2010 I	2	193	1 607	5 383	8	2 745	393	5 902	757	618

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych CIHZ, MF, MRiRW i GUS.

Tab. 3. Import ziemniaków i ich przetworów (tony)

Miesiące	Ziemniaki			Produkty skrobiowe				Przetwory spożywcze		
	wczesne	sadzeniaki	pozostałe	skrobia ziemn.	skrobie pozostałe	syrop skrobiowy	dekstryny	frytki	chipsy	susze
2005 I-XII	45 566	7 988	44 205	6 967	29 735	94 745	80 414	18 621	1 481	3 112
2006 I-XII	45 010	17 310	49 552	19 312	45 485	119 696	81 120	37 196	3 897	4 662
2007 I-XII	79 048	32 086	66 176	9 295	50 721	152 471	86 443	50 624	5 065	2 987
2008 I-XII	51 815	14 610	19 541	11 184	34 691	95 504	68 731	40 163	4 342	1 853
2009 I-XII	43 669	15 485	74 496	9 897	48 372	134 865	73 011	38 854	3 263	2 178
2009 I	494	95	2 134	836	4 609	8 138	5 945	2 903	297	72
II	1 022	477	2 420	562	4 596	8 837	5 892	2 953	326	189
III	1 943	6 184	3 907	365	5 094	10 920	6 186	3 171	248	155
IV	6 627	6 444	8 570	869	4 733	13 377	6 582	3 030	249	138
V	23 692	1 538	20 351	978	4 432	14 722	5 900	4 336	207	142
VI	8 266	243	10 204	959	4 406	12 840	6 115	3 461	176	114
VII	282	72	2 871	931	3 921	10 266	6 035	4 979	305	257
VIII	187	-	4 395	895	3 836	13 952	5 841	2 934	265	181
IX	14	-	2 919	1 008	3 138	16 635	5 250	3 530	298	147
X	43	-	4 208	982	4 113	10 216	12 007	3 144	453	513
XI	167	45	8 345	1 065	4 303	9 902	4 351	2 233	219	142
XII	932	385	4 170	446	1 190	5 059	2 906	2 179	219	128
2010 I	1 087	68	2 482	517	2 576	6 607	3 102	1 789	141	56

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych CIHZ, MF, MRiRW i GUS.

Tab. 4. Ceny oraz relacje cen ziemniaków i ich przetworów

Wyszczególnienie	Rodzaj Ceny	XII	X	XI	XII	Wskaźnik zmian cen	
		2008	2009	2009	2009	roczny	miesięcz.
	zł/dt	zł/dt	zł/dt	zł/dt	zł/dt	%	%
Ziemniaki	skupu	35,8	20,9	25,2	37,3	104,2	148,0
	targowiskowa	72,7	67,9	71,6	76,6	105,4	107,0
	detaliczna (zł/kg)	0,98	0,87	0,92	0,95	96,9	103,3
	importowa	132,0	45,69	46,39	76,2	33,5	101,5
	eksportowa	52,7	37,78	39,71	49,7	110,1	105,1
Relacje cen	skup / targowisko	0,49	0,31	0,35	0,49	-	-
	targowisko / detal	0,74	0,78	0,78	0,81	-	-
	skup / detal	0,37	0,24	0,27	0,39	-	-
Ziemniaki skrobiowe^a	skupu (zł/t)	151,8	159,3	157,7	156,5	103,1	99,3
Skrobia ziemniaczana	zbytu (zł/kg)	1,73	1,51	1,36	1,40	80,9	102,9
Skrobia ziemniaczana	detaliczna (zł/kg)	4,27	3,94	3,89	3,81	89,2	97,9
Frytki	detaliczna (zł/kg)	9,36	9,50	9,54	9,54	101,9	100,0
Chipsy	detaliczna (zł/kg)	33,90	34,10	34,60	34,80	102,7	100,6
Pyzy ziemniaczane	detaliczna (zł/kg)	7,82	8,08	8,10	8,14	104,1	100,5
Kopytka	detaliczna (zł/kg)	8,48	8,68	8,72	8,74	103,1	100,2

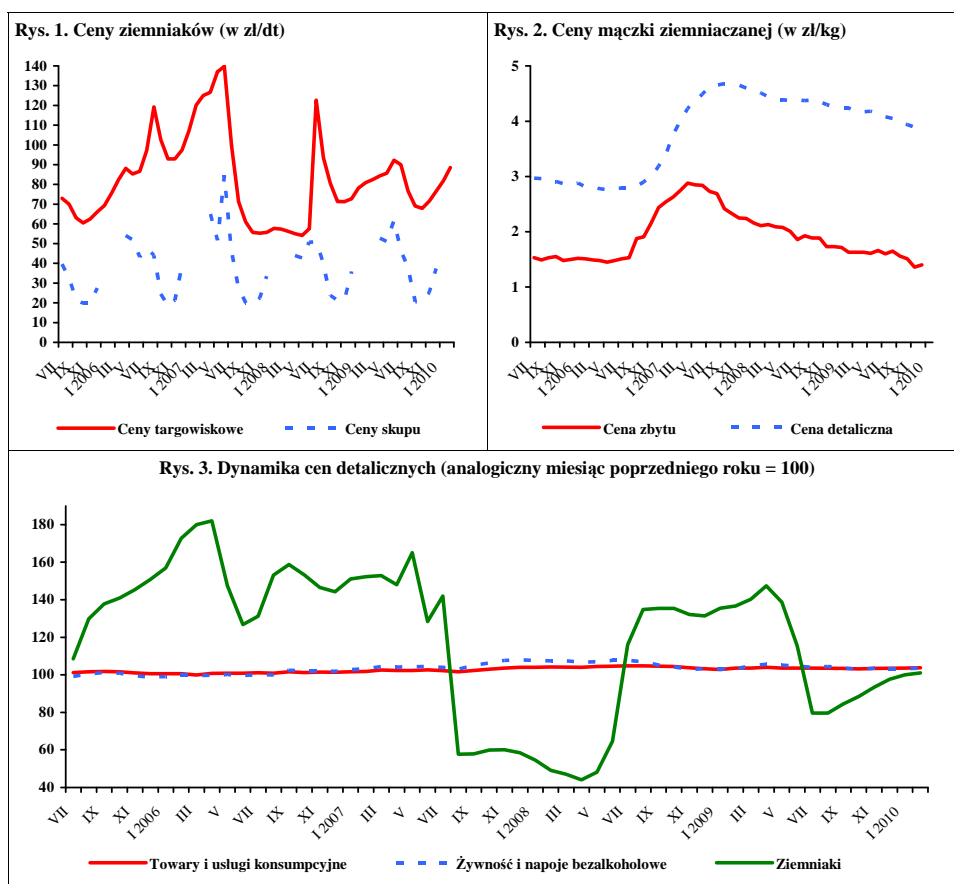
^a cena minimalna gwarantowana za ziemniaki o zawartości skrobi 18% w przelicz. wg aktualnego kursu NBP

Źródło: Dane GUS.

Tab. 5. Ceny ziemniaków na targowiskach

Wyszczególnienie		2009		2010		wsk. zmian cen	
		luty	grudzień	styczeń	luty	roczny	miesięczny
		zł/dt	zł/dt	zł/dt	zł/dt	%	%
1	Dolnośląskie	90,0	83,8	88,1	90,9	101,0	108,6
2	Kujawsko-pomorskie	97,1	79,3	89,4	88,2	90,8	111,1
3	Lubelskie	60,3	74,3	71,8	76,0	126,1	102,3
4	Lubuskie	105,4	84,6	94,3	96,4	91,5	114,0
5	Łódzkie	77,4	69,3	73,9	77,3	99,9	111,6
6	Małopolskie	71,0	68,5	76,8	87,5	123,3	127,7
7	Mazowieckie	67,7	77,1	85,9	97,7	144,3	126,8
8	Opolskie	95,9	87,4	98,5	97,9	102,1	112,0
9	Podkarpackie	83,3	79,7	84,3	96,6	116,0	121,3
10	Podlaskie	61,2	80,4	87,5	93,0	152,0	115,7
11	Pomorskie	79,9	77,3	78,0	84,1	105,2	108,7
12	Śląskie	91,1	83,8	91,6	96,9	106,4	115,7
13	Świętokrzyskie	59,6	66,5	70,6	75,3	126,2	113,2
14	Warmińsko-mazurskie	84,8	94,6	83,6	99,2	116,9	104,8
15	Wielkopolskie	95,6	69,4	78,3	79,7	83,4	115,0
16	Zachodniopomorskie	92,6	77,4	80,3	89,4	96,5	115,5
maksimum		105,4	94,6	98,5	99,2	x	
minimum		59,6	66,5	70,6	75,3		
różnica w %		76,7	42,3	39,5	31,7		

Źródło: Dane GUS.

Źródło: Dane GUS.

Rynek warzyw

Grażyna Stępa
Tomasz Smoleński

W marcu 2010 r. w porównaniu z lutym br. wzrosły ceny skupu wszystkich podstawowych gatunków warzyw kierowanych do przetwórstwa: pietruszki o 25% (do 1 zł/kg), marchwi o 20% (do 0,30 zł/kg), cebuli obieranej o 15% (do 1,50 zł/kg), kapusty białej i buraków po 12% (do 0,48 i 0,28 zł/kg). Podrożały niemal wszystkie warzywa skupowane na eksport (prócz buraków, które potaniały o 2%), a najbardziej: selery o 51% (do 1,34 zł/kg), kapusta pekińska o 38% (do 1,49 zł/kg) i pietruszka o 25% (do 3 zł/kg). W mniejszym stopniu wzrosły ceny kapusty czerwonej, cebuli, marchwi i kapusty białej. Spośród warzyw kierowanych do konsumpcji bezpośredniej najbardziej, bo o 21%, wzrosła cena cebuli (do 1,48 zł/kg). W niewielkim stopniu zwiększały ceny pieczarek i kapusty białej. Nie zmieniła się cena buraków ćwikłowych, a cena marchwi obniżyła się o 7% (do 0,84 zł/kg). W handlu hurtowym o 23% podrożała cebula (do 1,42 zł/kg) oraz nieznacznie (po 2%) kapusta biała i marchew. Na zbliżonym poziomie do poprzedniego miesiąca utrzymały się ceny hurtowe buraków. Natomiast o 40% potaniały ogórki spod osłon (do 7,35 zł/kg).

W relacji do marca 2009 r. wzrosły ceny skupu niemal wszystkich warzyw przeznaczonych do konsumpcji bezpośredniej, a najbardziej, bo ponad dwukrotnie – cebuli i kapusty białej. Natomiast o 26% obniżyła się cena marchwi. Spośród warzyw kierowanych do przetwórstwa dwukrotnie podrożała cebula obierana, o 60% kapusta biała i o 43% pietruszka, a o 35% mniej płacono za marchew i o 26% mniej za buraki przemysłowe. W skupie warzyw przeznaczonych na eksport trzy i półkrotnie podrożała kapusta biała, trzykrotnie cebula, ponad dwukrotnie kapusta czerwona i pietruszka, o 70% selery i o 30% kapusta pekińska. Obniżyła się natomiast o 12% cena marchwi i o 10% buraków. Na rynkach hurtowych ponad dwukrotnie więcej płacono za kapustę białą, dwukrotnie za cebulę i o 8% za buraki, a o 17% mniej płacono za marchew oraz o 11% za ogórki.

W handlu detalicznym w grudniu 2009 r., w porównaniu z listopadem najbardziej zwiększały ceny detaliczne pomidorów (o 27%), papryki (o 25%) i kalafiorów (o 22%). W tym samym okresie o 10% obniżyły się ceny detaliczne ogórków konserwowych i o 4% kukurydzy konserwowej, a ceny innych przetworów warzywnych utrzymały się na tym samym poziomie (lub zmieniły w małym stopniu o 1-2%). W relacji do grudnia 2008 r. spośród warzyw świeżych najbardziej podrożała: kapusta biała (o 34%),

cebula (o 5%) i pory (o 4%), a potaniała papryka (o 7%) i pomidory (o 16%). Ceny detaliczne pozostałych warzyw świeżych zmieniły się w niewielkim stopniu. Spośród przetworów warzywnych wzrosły ceny detaliczne szpinaku mrożonego (o 7%), kalafiorów mrożonych (o 6%) i mrożonych mieszanek warzywnych (o 5%), a także: mrożonej fasoli szparagowej, keczupu, soku pomidorowego i groszku konserwowego. Zniżyły o 21% ceny koncentratu pomidorowego i o 3% ogórków konserwowych.

W grudniu 2010 r., w stosunku do analogicznego okresu roku poprzedniego, średnie i duże zakłady przetwórcze podniosły produkcję warzyw mrożonych o 24% i marynat o 12%. Produkcja konserw warzywnych obniżyła się o 15%, a soku pomidorowego o 9%.

W styczniu 2010 r. wyeksportowano 21,8 tys. ton warzyw świeżych o wartości 6,5 mln EUR. W stosunku do stycznia 2009 r. wolumen eksportu warzyw świeżych obniżył się o 30%, a jego wartość o 35%. Na spadek eksportu warzyw wpłynęła niższa o 57% sprzedaż pomidorów, o 54% ogórków, o 50% kalafiorów, o 45% cebuli i o 43% kapusty. Jedynie eksport marchwi był większy o 54%. W styczniu 2010 r. sprzedano 32,5 tys. ton przetworów warzywnych o wartości 20,3 mln EUR. Wolumen eksportu przetworów obniżył się w stosunku do stycznia 2009 r. o 20%, a jego wartość o 27%. Na spadek eksportu przetworów warzywnych wpłynęła o 39% niższa sprzedaż konserw, o 38% marynat, o 17% mrożonek i o 12% suszy.

Import warzyw świeżych w styczniu 2010 r. wyniósł 23,9 tys. ton, a jego wartość 22,4 mln EUR. W porównaniu ze styczniem 2009 r. wolumen importu warzyw świeżych obniżył się o 32%, a jego wartość spadła o 35%. Zakup marchwi obniżył się o 69%, cebuli o 47%, czosnku o 39%, pomidorów o 28%, ogórków o 27% i papryki o 12%, ale o 17% więcej zakupiono kapusty. W tym okresie import przetworów warzywnych wyniósł 11,3 tys. ton, a ich wartość 10,0 mln EUR. W relacji do stycznia 2009 r. wielkość zakupu przetworów warzywnych zmniejszyła się o 14%, a wartość o 26%. Na spadek importu tych produktów wpłynął niższy o 61% zakup konserw, o 32% marynat, o 26% suszy i o 9% mrożonek. Odnotowano 28-procentowy wzrost importu koncentratu pomidorowego.

Tab. 1. Średnie miesięczne ceny skupu warzyw przeznaczonych do konsumpcji bezpośredniej (zł/kg)

Miesiące	Cebula ^a	Cebula ^b	Kapusta biała	Marchew	Buraki ćwikłowe	Ogórki do konserwowania	Ogórki do kwaszenia	Pomidory gruntowe	Pomidory szklarniowe	Kalafioły gruntowe (szkl.)	Pieczarki
2009 I	0,53	1,11	0,26	0,70	0,48	-	-	-	-	-	5,29
II	0,61	1,13	0,23	0,92	0,51	-	-	-	-	-	4,73
III	0,57	1,15	0,28	1,13	0,61	-	-	-	8,00	-	4,63
IV	0,61	1,19	0,28	1,65	0,72	-	-	-	8,50	-	4,60
V	0,75	1,29	0,27	2,18	0,74	-	-	-	5,22	-	4,33
VI	1,02	1,70	0,38	2,58	0,77	-	2,18	-	3,20	-	4,34
VII	1,54	1,93	0,83 ^c	1,18	0,64	1,95	1,64	-	2,44	-	4,92
VIII	0,90	1,74	0,85	0,87	0,56	2,44	1,90	1,25	2,09	2,52	5,22
IX	0,67	1,42	0,32	0,72	0,51	2,05	1,73	1,00	1,92	2,24	5,13
X	0,60	1,21	0,38	0,65	0,49	-	-	-	2,74	1,35	4,69
XI	0,63	1,20	0,49	0,64	0,49	-	-	-	3,22	-	4,92
XII	0,63	1,20	0,52	0,62	0,51	-	-	-	3,73	-	4,80
2009 I-XII	0,76	1,38	0,40	1,17	0,59	2,15	1,86	1,13	4,11	2,04	4,81
2010 I	0,88	1,25	0,58	0,69	0,58	-	-	-	-	-	4,84
II	1,22	1,46	0,75	0,90	0,69	-	-	-	-	-	4,82
III	1,48	1,73	0,76	0,84	0,69	-	-	-	8,54	-	5,01
Wskaźnik zmian w %											
<u>III 2010</u> II 2010	121	118	101	93	100	x	x	x	x	x	104
<u>III 2010</u> III 2009	260	150	271	74	113	x	x	x	107	x	108

^a z notowań spółdzielni ogrodniczych, ^b cena targowiskowa z notowań ZSIR MRiRW, ^c ceny za sztukę

Źródło: Notowania Zakładu Ekonomiki Ogrodnictwa IERiGŻ-PIB ze spółdzielni ogrodniczych.

Tab. 2. Średnie miesięczne ceny skupu warzyw kierowanych do przetwórstwa (zł/kg)

Miesiące	Cebula obierana	Kapusta biała	Marchew	Buraki	Pietruszka	Fasola szparag.	Brokuly różyczk.	Kalafioły różyczk.	Ogórki do konserw.	Pomidory do mrożenia	Pomidory do tłoczenia
2008 I-XII	0,79	0,45	0,32	0,26	0,90	0,68	1,37	0,91	1,61	0,51	0,33
2009 I	0,75	0,29	0,31	0,27	0,70	-	-	-	-	-	-
II	0,75	0,30	0,42	0,28	0,70	-	-	-	-	-	-
III	0,76	0,30	0,46	0,38	0,70	-	-	-	-	-	-
IV	0,77	0,30	0,48	0,44	0,70	-	-	-	-	-	-
V	0,86	0,32	-	-	-	-	-	-	-	-	-
VI	0,88	0,34	-	-	-	-	-	-	-	-	-
VII	0,87	-	-	-	-	0,74	0,95	1,48	1,77	-	-
VIII	0,82	0,30	0,26	-	-	0,76	-	-	1,96	0,61	0,35
IX	0,78	0,30	0,25	0,20	-	0,77	1,32	0,97	2,10	0,67	0,35
X	0,75	0,30	0,23	0,20	-	-	1,34	0,98	-	0,63	0,34
XI	0,78	0,32	0,22	0,20	0,79	-	1,40	0,99	-	-	-
XII	0,82	0,32	0,22	0,20	0,79	-	1,50	1,00	-	-	-
2009 I-XII	0,80	0,31	0,32	0,27	0,73	0,76	1,30	1,08	1,94	0,64	0,35
2010 I	0,89	0,35	0,24	0,23	0,80	-	-	-	-	-	-
II	1,30	0,43	0,25	0,25	0,80	-	-	-	-	-	-
III	1,50	0,48	0,30	0,28	1,00	-	-	-	-	-	-
Wskaźnik zmian w %											
<u>III 2010</u> II 2010	115	112	120	112	125	x	x	x	x	x	x
<u>III 2010</u> III 2009	197	160	65	74	143	x	x	x	x	x	x

Źródło: Notowania Zakładu Ekonomiki Ogrodnictwa IERiGŻ-PIB z zakładów przetwórczych.

Tab. 3. Średnie miesięczne ceny skupu warzyw przeznaczonych na eksport (zł/kg)

Miesiące	Pomidory	Ogórki krótkie	Kapusta pekińska	Kapusta biała	Kapusta czerwona	Papryka czerwona	Marchew	Pietruszka	Seler	Cebula	Por	Buraki czerwone	Ziemiaki
2009 I	-	-	0,79	0,19	0,28	-	0,65	1,08	0,95	0,35	-	0,43	-
II	-	-	1,04	0,20	0,34	-	0,70	1,27	0,75	0,36	-	0,44	-
III	-	-	1,15	0,21	0,34	-	0,84	1,27	0,79	0,37	-	0,50	-
IV	7,46	-	1,72	0,25	0,36	-	1,26	-	0,80	0,42	-	0,53	-
V	5,17	-	1,27	1,23	0,38	-	1,50	1,25	0,70	0,51	-	0,53	-
VI	2,88	-	0,98	0,60	0,47	-	1,25	2,43	0,70*	0,56	0,70*	-	-
VII	1,83	1,29	0,72	0,33	0,42	3,20	0,78	2,50	2,90	0,79	0,70*	0,48	-
VIII	1,66	1,12	0,76	0,30	0,43	2,90	0,55	-	-	0,60	1,97	0,39	-
IX	1,89	1,12	0,78	0,33	0,40	2,76	0,52	1,96	0,81	0,39	-	0,34	-
X	3,03	-	0,70	0,38	0,40	2,56	0,45	1,85	0,85	0,36	1,05	0,31	-
XI	-	-	0,53	0,39	0,38	2,50	0,46	1,91	1,05	0,46	0,99	0,31	-
XII	-	-	0,56	0,39	0,38	-	0,46	1,68	0,76	0,51	1,09	0,33	-
2009 I-XII	3,42	1,18	0,92	0,40	0,38	2,78	0,79	1,72	1,04	0,47	1,28	0,42	-
2010 I	-	-	0,81	0,53	0,61	-	0,49	1,73	0,85	0,69	1,69	0,36	0,45
II	-	-	1,08	0,71	0,78	-	0,68	2,40	0,89	0,98	-	0,46	-
III	-	-	1,49	0,73	0,92	-	0,74	3,00	1,34	1,15	-	0,45	-
Wskaźnik zmian w %													
<u>III 2010</u> II 2010	x	x	138	103	118	x	109	125	151	117	x	98	x
<u>III 2010</u> III 2009	x	x	130	348	271	x	88	236	170	311	x	90	x

^a cena za sztukę

Źródło: Notowania Zakładu Ekonomiki Ogrodnictwa IERiGŻ-PIB z firm eksportujących.

Tab. 4. Produkcja wybranych przetworów warzywnych w firmach średnich i dużych (tony)

Miesiące	Sok pomidorowy	Warzywa mrożone	Konserwy warzywne	Marynaty
2008 IX	3 187	61 081	22 773	6 055
X	3 019	60 205	10 810	5 156
XI	2 833	45 145	5 999	3 720
XII	3 889	33 469	6 104	3 488
2008 I-XII	41 384	477193	119 758	53 869
2009 I	3 203	32 705	6 319	2 719
II	3 348	36 021	4 106	2 796
III	4 217	32 413	6 583	3 176
IV	4 118	27 545	6 067	2 426
V	3 464	25 624	3 155	2 297
VI	2 492	19 876	4 995	1 984
VII	3 178	26 758	16 062	8 113
VIII	4 608	37 228	10 063	14 397
IX	4 525	64 650	17 710	9 076
X	2 702	67 460	11 816	6 316
XI	2 377	55 380	6 942	4 515
XII	3 540	41 546	5 200	3 922
2009 I-XII	41 772	467 206	99 018	61 737
Wskaźnik zmian w %				
<u>XII 2010</u> XII 2009	91	124	85	112

Źródło: Dane GUS.

Tab. 5. Eksport wybranych warzyw i ich przetworów

Wyszczególnienie	2008												2009												2010		I 2010 I 2009 (%)
	XII	I-XII	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	I-XII	I											
Warzywa ogółem	23024	467446	27976	30176	34525	34888	37326	37377	35692	28284	38851	45293	35536	34814	423990	21770	70										
Cebula	6412	126863	10310	11455	11300	9022	9063	8265	6789	8593	8959	15590	15574	12013	128520	6545	55										
Kapusta	2659	72003	4143	5115	6402	14309	9521	3989	1726	1936	3039	4251	2985	3320	60890	2462	57										
Marchew	1321	42212	1237	1656	2045	1435	1045	894	3463	962	1540	1968	2008	2807	21240	2179	154										
Ogórki	571	15543	76	68	619	1016	1580	1547	1923	1840	1199	538	233	300	10942	36	46										
Pomidory	627	87247	754	664	611	769	7956	13152	12035	7834	12557	8626	3172	2189	70392	359	43										
Kalafiorzy	182	27086	117	681	653	781	717	4065	4500	2302	4256	6432	1868	1400	28106	227	50										
Przetwory ogółem	33274	465180	39871	44241	52127	38635	35312	34083	27839	28241	39007	45590	45901	40413	472174	32530	80										
Susze	1029	19411	1709	1412	1705	1351	1412	1549	1695	1529	1546	1951	1682	1026	18595	1529	88										
Marynaty	2864	35094	2338	2554	3058	2537	1979	1999	2160	2617	3210	3199	3207	2456	31413	1522	62										
Konserwy	4302	44264	3883	3149	4392	3720	3168	2837	2302	2271	3998	4775	4783	3432	42725	2394	61										
-kapusta kwasz.	1157	11957	1239	965	1295	939	488	387	370	568	709	1005	1428	1077	10469	524	42										
Mrożonki	21728	324361	27566	32636	37204	26566	24740	24115	18310	18515	26382	30987	31103	29176	327823	23339	83										
Pieczarki i ich przetwory ogółem	15386	175232	9321	12833	16329	14005	12804	12176	10581	10756	11077	14326	15432	16166	160649	14261	101										
Warzywa ogółem	8733	201177	9118	9851	11252	10687	16184	18430	16458	12674	17667	18255	10944	10522	162893	6519	65										
Cebula	2319	42781	3625	4018	3231	2478	2635	2483	2100	2541	2657	3433	3644	3109	36360	1886	47										
Kapusta	367	15155	512	601	822	2087	1508	733	274	268	449	626	540	626	9083	430	78										
Marchew	237	7044	244	325	397	405	343	263	908	184	180	309	338	379	4319	292	102										
Ogórki	448	9152	93	89	1020	874	1050	882	969	998	676	321	125	141	7239	27	28										
Pomidory	627	65312	522	440	523	761	5270	8733	7108	4983	7861	6875	1983	1099	46194	297	43										
Kalafiorzy	67	11755	81	239	259	265	279	1601	1370	973	1851	2735	734	422	10886	127	80										
Przetwory ogółem	24572	312037	26922	29935	30880	24238	22796	23036	18743	19138	26009	29121	28957	25071	305565	20254	73										
Susze	1803	33257	3016	2631	2770	2131	2041	2310	2529	2509	2401	2973	2712	2117	30249	2327	74										
Marynaty	3093	33729	2024	2421	2483	2300	1732	1992	2092	2464	3022	3107	3121	2567	29467	1302	60										
Konserwy	3744	40632	3157	2905	3300	2991	2922	2950	2492	2320	3572	3918	3991	3251	37867	2249	69										
-kapusta kwasz.	476	4899	454	418	418	405	264	220	163	224	266	409	550	515	4336	276	57										
Mrożonki	12651	167070	14688	17624	18057	13215	12523	12224	8714	8803	13281	14878	14733	13500	162503	10736	72										
Pieczarki i ich przetwory	23376	262870	14511	19348	21779	19851	18016	17065	14163	14877	15314	19168	20740	20785	222610	17572	82										

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych CAAC (Centrum Analityczne Administracji Celnej).

Tab. 6. Import wybranych warzyw i ich przetworów

Wyszczególnienie	2008												2009												2010		I 2010 I 2009 (%)
	I-XII											I	I-XII											I			
	XII	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X		XI	XII	I-XII												
Warzywa ogółem	37264	391979	34708	37007	46223	44113	34372	33451	19479	13774	7904	12853	30676	33057	348253	23893	68										
Cebula	5565	71869	3499	4262	4051	4700	6734	10197	5009	2515	2101	2306	3388	3348	52326	1972	53										
Kapusta	106	6701	135	140	274	1441	1042	5	4	1	7	376	372	460	4261	161	117										
Marchew	1024	41838	2666	3164	3832	4789	6390	9450	3522	782	380	607	544	904	37155	865	31										
Ogórki	5553	46742	4317	3408	4423	4187	1887	1937	3072	5797	2042	3253	5502	4601	44438	3156	73										
Pomidory	13324	108494	13084	13408	14795	12133	7653	4899	3416	2578	664	1501	10688	12661	97532	9422	72										
Papryka	3802	32722	3473	3531	4432	3700	3577	3500	2783	936	1469	2360	3750	3811	37332	3051	88										
Czosnek	661	6889	455	393	741	647	243	637	280	449	564	550	456	403	5820	280	61										
Przetwory ogółem	15798	194133	12607	12927	16598	12251	12184	14861	12623	11658	13484	14243	16231	14420	164586	11298	86										
Mrożonki	2645	38567	2532	3113	3550	2348	2490	2012	1879	1556	2643	2463	2385	2432	29717	2597	91										
Susze	2091	18214	1240	498	1066	925	1008	1497	1137	1007	848	825	835	898	11788	918	74										
Marynaty	1181	16192	1401	1170	1661	1297	1079	1194	1202	1466	1457	1548	1901	1276	16656	956	68										
Konserwy	3685	55749	2714	2402	4265	2317	2603	2814	2286	2274	3068	3862	4389	3211	36232	1071	39										
-kukurydza konserw.	1955	17655	1188	1086	2210	1235	993	1068	1161	1096	1600	1601	2352	1812	17414	241	20										
Koncentrat pomid.	4660	45793	3466	4067	4031	3710	3755	5764	4603	3810	3516	4003	5126	5293	51257	4598	128										
Warzywa ogółem	36417	288444	33924	32536	38696	37033	22651	15187	8333	5363	3840	7292	20133	27556	252899	22398	65										
Cebula	547	9082	402	568	797	526	701	1113	571	292	232	330	548	549	6683	236	52										
Kapusta	44	3105	59	74	102	606	315	4	3	1	5	54	50	67	1340	23	38										
Marchew	279	13740	702	916	1321	1789	3137	3062	682	169	107	166	195	276	12581	210	28										
Ogórki	5338	33893	6005	5501	3173	2191	1005	905	1187	1872	820	1561	3371	4478	32077	3681	61										
Pomidory	15793	105893	12873	10981	15670	16443	7926	3231	1819	1296	638	1424	6684	10855	89889	9467	73										
Papryka	5735	49417	5255	5120	6233	5428	4433	3828	2593	607	840	1629	3570	4578	44128	3454	66										
Czosnek	380	5352	295	282	487	533	315	680	334	453	600	659	589	576	5804	411	138										
Przetwory ogółem	15596	159688	13122	13042	15864	13031	12419	14919	12642	11599	13513	14322	15874	13645	164522	10034	74										
Mrożonki	2412	31493	2131	2601	2613	1919	1807	1683	1428	1118	1925	1895	1899	1834	23101	1784	75										
Susze	1991	22832	2443	1129	2120	2378	1778	2213	1896	1931	1845	1894	1708	1669	23019	1647	67										
Marynaty	1064	13296	1077	1047	1299	1105	909	1111	977	1234	1182	1339	1713	1160	14182	840	76										
Konserwy	4123	40665	3146	2871	4348	2586	2836	3099	2693	2588	3558	4573	4995	3703	41087	1321	41										
-kukurydza konserw.	1822	15934	1065	1023	1679	993	841	899	951	1016	1491	1547	2264	1729	15509	222	21										
Koncentrat pomid.	4529	34308	3041	3683	3711	3505	3891	5301	4262	3370	3355	3194	3937	3983	45325	3391	108										

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych CAAC (Centrum Analityczne Administracji Celnej).

Tab. 7. Średnie miesięczne ceny eksportowe wybranych warzyw i ich przetworów (EUR/kg)

Miesiące	Cebula	Kapusta	Marchew	Ogórki	Pomidory	Kalafiory	Pieczarki	Ogórki konser.	Kapusta kwaszona	Mrożona fasola
2008 XII	0,31	0,16	0,18	0,57	0,60	0,23	1,52	0,85	0,59	0,48
2008 I-XII	0,35	0,17	0,12	0,62	0,61	0,51	1,42	0,71	0,47	0,45
2009 I	0,34	0,13	0,20	1,18	0,67	0,35	1,52	0,85	0,39	0,49
II	0,35	0,12	0,20	1,30	0,66	0,35	1,51	0,90	0,43	0,50
III	0,29	0,13	0,19	1,65	0,86	0,40	1,33	0,77	0,32	0,48
IV	0,27	0,15	0,28	0,86	0,99	0,34	1,42	0,83	0,43	0,50
V	0,29	0,16	0,33	0,66	0,66	0,39	1,41	0,79	0,54	0,54
VI	0,30	0,18	0,29	0,67	0,66	0,39	1,40	0,82	0,57	0,50
VII	0,31	0,16	0,26	0,50	0,59	0,40	1,34	0,85	0,44	0,51
VIII	0,30	0,14	0,19	0,54	0,64	0,42	1,38	0,86	0,39	0,46
IX	0,30	0,15	0,12	0,56	0,63	0,43	1,38	0,84	0,38	0,50
X	0,22	0,15	0,16	0,60	0,80	0,43	1,34	0,86	0,41	0,44
XI	0,23	0,18	0,17	0,54	0,63	0,39	1,34	0,80	0,39	0,44
XII	0,26	0,19	0,14	0,47	0,50	0,30	1,29	0,83	0,48	0,40
2009 I-XII	0,28	0,15	0,20	0,66	0,66	0,39	1,39	0,83	0,41	0,48
2010 I	0,29	0,17	0,13	0,73	0,83	0,56	1,34	0,84	0,53	0,40
Wskaźnik zmian w %										
<u>I 2010</u> <u>XII 2009</u>	112	89	93	155	166	187	104	101	110	100
<u>I 2010</u> <u>I 2009</u>	85	131	65	62	124	160	88	99	126	82

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych CAAC.

Tab. 8. Średnie miesięczne ceny hurtowe warzyw krajowych (zł/kg)

Miesiące	Cebula	Kapusta biała ^a	Marchew	Buraki ćwikłowe	Ogórki gruntowe	Pomidory gruntowe	Ogórki spod osłon	Pomidory spod osłon	Kalafiory gruntowe ^a
2008 X	0,72	0,96	0,77	0,66	4,28	1,37	4,14	2,90	2,10
XI	0,69	0,82	0,79	0,64	-	-	5,04	4,02	-
XII	0,68	0,85	0,79	0,66	-	-	4,50	4,03	-
2008 I-XII	0,91	1,41	1,06	0,77	2,53	1,18	4,02	5,49	1,82
2009 I	0,64	0,39 ^b	1,02	0,66	-	-	-	-	-
II	0,67	0,36 ^b	1,07	0,68	-	-	13,84	-	-
III	0,71	0,33 ^b	1,18	0,73	-	-	8,25	17,19	-
IV	0,74	0,32 ^b	1,52	0,77	-	-	4,37	10,40	-
V	0,79	0,35 ^b	2,34	0,76	3,72	-	2,56	4,73	-
VI	1,03	0,43 ^b	2,43	0,81	2,81	-	1,90	3,55	-
VII	1,35	0,88	1,32	0,76	2,05	-	1,33	2,67	2,01
VIII	1,21	1,33	1,05	0,69	2,24	-	1,63	1,88	1,36
IX	0,73	1,38	0,75	0,63	2,04	1,56	1,88	1,77	2,30
X	0,61	1,54	0,69	0,63	4,12	1,63	3,18	2,66	1,80
XI	0,72	1,44	0,69	0,69	-	-	5,81	3,25	-
XII	0,72	0,54 ^b	0,68	0,67	-	-	-	3,84	-
2009 I-XII	0,83	1,31	1,23	0,71	2,83	1,60	4,48	5,19	1,87
2010 I	0,91	0,72 ^b	0,90	0,74	-	-	15,50	-	-
II	1,15	0,86 ^b	0,96	0,79	-	-	12,28	-	-
III	1,42	0,88 ^b	0,98	0,79	-	-	7,35	-	-
Wskaźnik zmian w %									
<u>III 2010</u> <u>II 2010</u>	123	102	102	100	x	x	60	x	x
<u>III 2010</u> <u>III 2009</u>	200	267	83	108	x	x	89	x	x

^a ceny za sztukę, ^b zł/kg

Źródło: Notowania ZSIR MRiRW i dane Zakładu Ekonomiki Ogrodnictwa IERiGŻ-PIB.

Tab. 9. Średnie miesięczne ceny zbytu przetworów warzywnych (zł/kg)

Miesiące	Ogórki konserwowe ^a	Koncentrat pomidorowy 30%	Fasola szparagowa mrożona	Kalafiory mrożone	Mieszanki warzywne mrożone ^b	Keczip	Sok pomidorowy ^a
2008 XI	3,47	10,55	3,34	3,29	3,25	6,50	2,08
XII	3,44	10,48	3,33	3,27	3,24	6,59	2,08
2008 I-XII	3,18	9,48	3,22	3,11	3,14	6,22	2,19
2009 I	3,38	10,20	3,30	3,23	3,34	6,55	2,13
II	3,40	9,98	3,32	3,33	3,28	6,50	2,10
III	3,42	10,15	3,19	3,18	3,30	6,48	2,12
IV	3,33	10,10	3,30	3,26	3,27	6,43	2,03
V	3,38	10,23	3,18	3,17	3,19	6,67	2,06
VI	3,46	10,35	3,29	3,19	3,21	6,71	1,96
VII	3,57	10,70	3,36	3,42	3,18	6,72	2,02
VIII	3,59	10,92	3,32	3,43	3,23	6,72	2,00
IX	3,56	10,78	3,33	3,42	3,18	6,74	2,00
X	3,52	10,63	3,27	3,37	3,17	6,78	1,98
XI	3,53	10,85	3,35	3,39	3,28	6,80	1,97
XII	3,50	10,77	3,32	3,41	3,27	6,76	1,90
2009 I-XII	3,47	10,47	3,29	3,32	3,24	6,66	2,02
Wskaźnik zmian w %							
XII 2009 XI 2009	99	99	99	101	100	99	96
XII 2009 XII 2008	102	103	100	104	101	103	91

^a zł/litr, ^b groszek i marchewka

Źródło: Dane GUS.

Tab. 10. Średnie miesięczne ceny detaliczne wybranych warzyw (zł/kg)

Miesiące	Cebula	Kapusta biała	Marchew	Buraki ćwikłowe	Selery	Pory	Papryka	Pomidory	Ogórki gruntowe	Kalafiory	Pieczarki
2008 XI	1,48	0,76	1,55	1,38	3,21	3,71	6,50	5,23	-	2,84	6,67
XII	1,44	0,73	1,53	1,35	3,13	3,72	8,67	7,08	-	4,15	6,86
2008 I-XII	1,74	1,31	1,94	1,74	3,59	4,14	8,86	4,49	3,78	4,17	6,81
2009 I	1,46	0,74	1,70	1,38	3,15	4,43	10,77	7,94	-	6,05	7,19
II	1,47	0,74	1,85	1,41	3,17	5,53	11,00	7,57	-	7,28	6,83
III	1,48	0,74	2,01	1,45	3,24	6,62	11,51	8,48	-	7,55	6,76
IV	1,51	0,75	2,50	1,50	3,63	6,62	12,28	10,55	-	6,95	6,71
V	1,59	0,77	3,39	1,57	4,22	5,96	11,60	7,94	-	6,17	6,59
VI	2,06	0,82	3,67	2,07	4,68	5,99	9,52	5,08	4,29	3,90	6,61
VII	2,48	1,77 ^a	2,61	2,02	5,31	1,74 ^a	8,33	4,07	3,39	2,82	6,89
VIII	2,13	1,80 ^a	1,97	1,59	4,40	4,86	5,39	3,45	3,32	3,71	7,00
IX	1,76	0,88	1,71	1,44	3,65	4,46	4,48	3,33	3,42	3,49	7,08
X	1,54	0,91	1,58	1,36	3,20	4,02	4,34	3,98	4,24	2,94	6,87
XI	1,50	0,96	1,54	1,36	3,17	3,84	6,43	4,67	-	3,45	6,80
XII	1,51	0,98	1,54	1,37	3,16	3,87	8,05	5,94	-	4,20	6,95
2009 I-XII	1,71	0,83	2,17	1,54	3,75	5,11	8,64	6,08	3,73	4,88	6,86
Wskaźnik zmian w %											
XII 2009 XI 2009	101	102	100	101	100	101	125	127	x	122	102
XII 2009 XII 2008	105	134	101	101	101	104	93	84	x	101	101

^a cena w zł/szt

Źródło: Dane GUS.

Tab. 11. Średnie miesięczne ceny detaliczne przetworów warzywnych (zł/kg)

Miesiące	Ogórki konserwowe	Koncentrat pomidorowy ^b	Fasola szparag. mrożona	Szpinak mrożony	Kalafiory mrożone	Mieszanki warzywne mrożone	Keczup	Sok pomidorowy ^a	Groszek konserwowy	Kukurydza konserwowa	Sok wielowarzywny ^a
2008 XI	4,98	17,14	8,10	6,26	8,12	6,86	9,50	3,78	5,90	8,69	4,29
XII	4,98	17,43	8,10	6,30	8,14	6,92	9,55	3,78	5,80	8,54	4,31
2008 I-XII	4,71	16,73	8,02	6,21	8,02	6,74	9,25	3,79	5,79	8,51	4,28
2009 I	5,02	13,05	8,18	6,32	8,24	6,96	9,55	3,79	5,90	8,69	4,31
II	5,10	13,15	8,28	6,38	8,32	7,08	9,55	3,81	5,93	8,71	4,33
III	5,14	13,15	8,28	6,42	8,44	7,12	9,69	3,81	5,90	8,60	4,31
IV	5,14	13,15	8,32	6,44	8,44	7,14	9,60	3,81	5,78	8,40	4,33
V	5,23	13,20	8,32	6,40	8,46	7,12	9,65	3,81	5,90	8,63	4,34
VI	5,28	13,60	8,28	6,38	8,46	7,14	9,75	3,83	5,95	8,69	4,33
VII	5,28	13,80	8,24	6,46	8,44	7,14	9,80	3,84	6,00	8,80	4,31
VIII	5,27	13,80	8,28	6,54	8,42	7,14	9,80	3,84	6,00	8,80	4,31
IX	5,30	13,85	8,28	6,50	8,42	7,14	9,90	3,85	6,00	8,89	4,32
X	5,36	13,90	8,32	6,56	8,48	7,14	9,95	3,84	6,03	9,00	4,32
XI	5,34	13,85	8,40	6,64	8,54	7,28	9,95	3,84	6,00	8,91	4,29
XII	4,81	13,85	8,36	6,74	8,62	7,30	9,85	3,85	5,85	8,57	4,32
2009 I-XII	5,19	13,53	8,30	6,48	8,44	7,14	9,75	3,83	5,94	8,72	4,32
Wskaźnik zmian w %											
<u>XII 2009</u> <u>XI 2009</u>	90	100	100	102	101	100	99	100	98	96	101
<u>XII 2009</u> <u>XII 2008</u>	97	79	103	107	106	105	103	102	101	100	100

^a w zł/l, ^b cena koncentratu pomidorowego w zł/kg: do 2008 r. po przeliczeniu opakowania puszka 0,07 kg, od 2009 r. po przeliczeniu opakowania słoik 0,20 kg

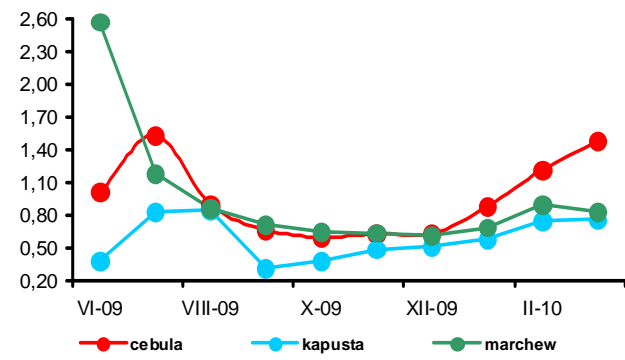
Źródło: Dane GUS.

Tab. 12. Relacje cen hurtowych w Polsce i w Niemczech (%)

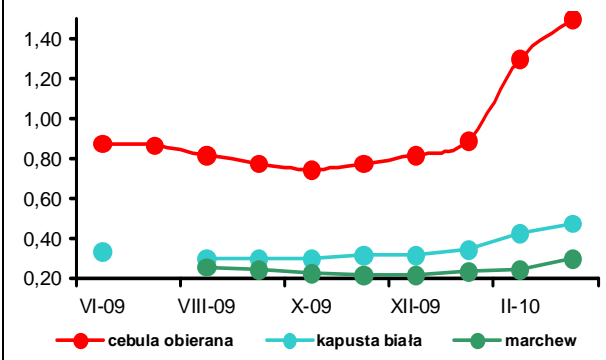
Miesiące	Cebula	Kapusta biała	Marchew	Buraki	Ogórki	Kalafiory
2008 VII	46	71	54	27	51	55
VIII	43	68	44	35	-	-
IX	45	65	45	28	-	-
X	44	62	44	26	-	-
XI	44	66	40	27	-	-
XII	46	54	42	31	-	-
2009 I	49	69	43	29	-	-
II	47	65	29	24	-	-
III	45	62	51	28	-	-
IV	46	74	48	29	48	-
V	48	70	52	28	53	-
VI	38	61	48	25	46	-
VII	40	62	51	28	51	50
VIII	43	68	55	29	-	-
IX	46	71	54	27	-	-
X	49	72	45	28	-	-
XI	55	76	48	29	-	-
XII	65	78	49	30	-	-
2010 I	68	79	50	30	-	-
II	75	81	48	28	-	-
III	78	80	45	27	-	-

Źródło: Na podstawie danych MRiRW, GUS, i ZMP der Markt Obst und Gemüse.

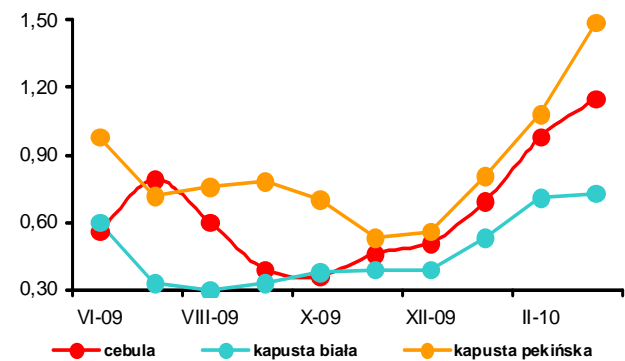
Rys. 1. Ceny skupu warzyw w spółdzielniach ogrodniczych (zł/kg)

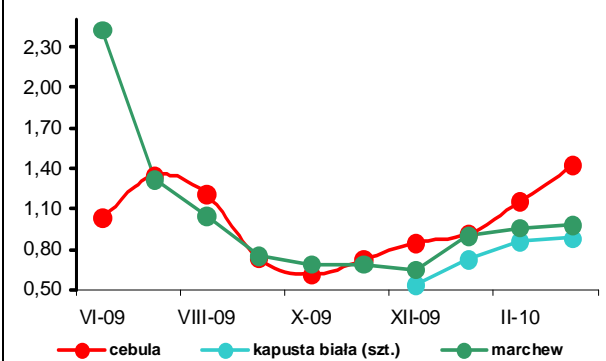
Rys. 2. Ceny skupu warzyw w zakładach przetwórczych (zł/kg)

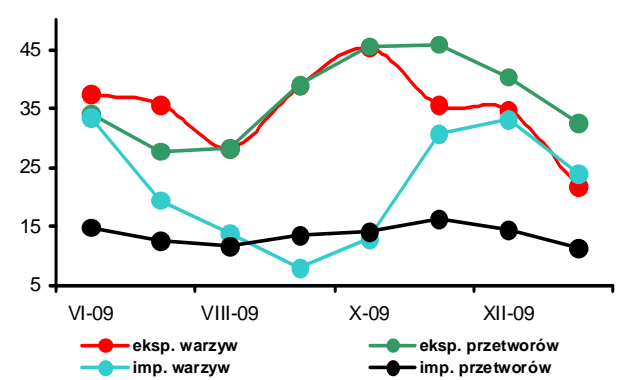
Rys. 3. Ceny skupu warzyw przeznaczonych na eksport (zł/kg)

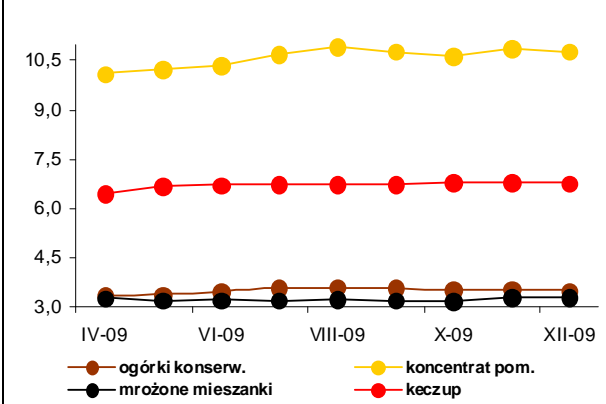
Rys. 4. Ceny hurtowe warzyw krajowych (zł/kg)

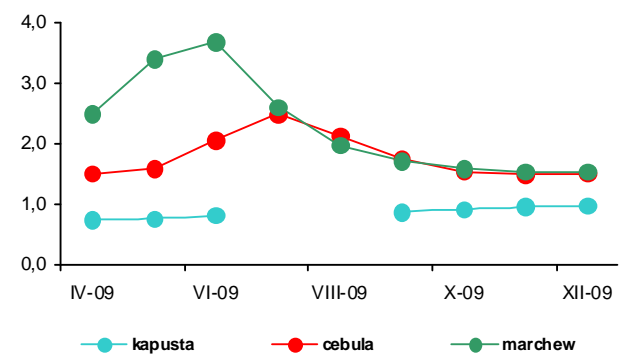
Rys. 5. Eksport i import warzyw świeżych i przetworzonych (tys. ton)

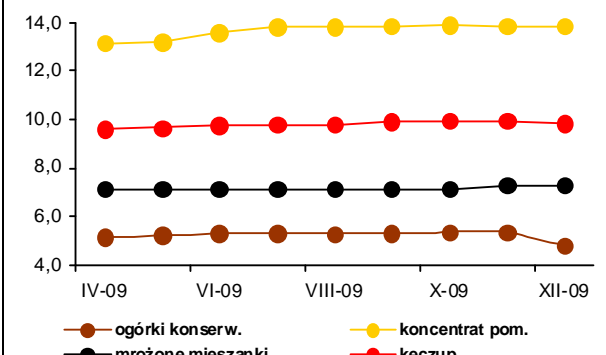
Rys. 6. Ceny zbytu przetworów warzywnych (zł/kg)

Rys. 7. Ceny detaliczne warzyw świeżych (zł/kg)

Rys. 8. Ceny detaliczne przetworów warzywnych (zł/kg)

Rynek owoców

Bożena Nosecka
Irena Strojewska

W marcu 2010 r. ceny hurtowe jabłek były wyższe w porównaniu z marcem roku poprzedniego o 17%. Wzrosły też o 12% ceny płacone przez spółdzielnie ogrodnicze w skupie jabłek przeznaczonych do konsumpcji bezpośredniej. Nie zmieniły się ceny jabłek kierowanych do przetwórstwa, a potaniały o 10% w skupie na eksport. Bardzo duża podaż po zbiorach ubiegłorocznych była przyczyną obniżenia o 35% cen gruszek w hurcie i oferowanych przez spółdzielnie ogrodnicze. Na rynkach hurtowych niższe były ceny niemal wszystkich owoców południowych, a najbardziej spadły ceny hurtowe bananów (o 36%). Podrożały jedynie o 20% cytryny.

Ceny hurtowe jabłek deserowych były w marcu 2010 r. nieznacznie wyższe, niż w lutym b. r. (o 3%), Nie zmieniły się ceny hurtowe gruszek, a także ceny kierowanych do przetwórstwa jabłek. Spośród owoców południowych spadły tylko ceny hurtowe winogron, cytryn i pomarańcz. W skupie na eksport jabłka potaniały o 4%, a gruszki o 3%.

W styczniu 2010 r. wolumen eksportu owoców i ich przetworów był o 22% niższy niż w styczniu roku poprzedniego. Wynikało to przede wszystkim ze spadku zagranicznej sprzedaży dominujących w eksporcie jabłek i zagęszczonego soku jabłkowego oraz owoców puszkowanych. Na obniżenie eksportu jabłek istotny wpływ miały utrudnienia w eksporcie do Rosji (konieczność posiadania świadectw jakości) oraz konkurencyjne cenowo dostawy z innych krajów. Po wysokich ubiegłorocznych zbiorach wyższy niż w styczniu 2009 r. był eksport gruszek. Mniejszy był reeksport owoców południowych. Z powodu spadku cen obniżyły się wpływy z eksportu niemal wszystkich owoców i ich przetworów, a łączna wartość zagranicznej sprzedaży produktów tej grupy towarowej była niższa niż w styczniu 2009 r. aż o 37% (63,1 mln euro). Obniżenie wolumenu importu owoców i ich przetworów spowodowało spadek wartości przywozu tych produktów z 99,1 do 66,9 mln euro. W rezultacie ujemne saldo handlu zagranicznego owo-

cami i ich przetworami wyniosło 3,8 mln euro wobec 1,5 mln euro w 2009 r. Obniżenie poziomu wywozu i cen eksportowych spowodowane było mniejszym popytem na rynkach zbytu w następstwie kryzysu gospodarczego w krajach odbiorcach. Mniejszy import był głównie skutkiem wyższych cen importowych produktów.

W całym 2009 r. owoce i ich przetwory potaniały w relacji do roku poprzedniego o 4,2% (ceny żywności wzrosły o 4,1%). Decydujące były obniżki o 14,4% cen owoców strefy umiarkowanej. Owoce południowe podrożały o 6,8%, a przetwory owocowe o 7,8%. Na spadku cen owoców strefy umiarkowanej zaważył niski poziom cen detalicznych jabłek w I połowie roku.

W 2009 r. produkcja soków pitnych była wyższa niż w roku poprzednim o 11%, a kompotów i owoców pasteryzowanych o 18%. Produkcja owoców mrożonych spadła o 4%, dżemów o 32%, a soków zagęszczonych o 32%. Wzrost produkcji soków pitnych był skutkiem niższych cen surowców na rynku europejskim i światowym. O spadku produkcji owoców mrożonych i zagęszczonych soków owocowych zdecydowała niższa podaż surowca ze zbiorów ubiegłorocznych, a dżemów – niższy popyt w kraju i na rynkach zbytu.

W 2009 r. eksport owoców zwiększył się w relacji rok do roku o 50% do 966,5 tys. ton. Decydujący był bardzo wysoki eksport jabłek w I połowie roku. Eksport przetworów owocowych zwiększył się z 703 do 716 tys. ton. Łączne wpływy z eksportu owoców i ich przetworów z powodu obniżenia cen w eksporcie były mniejsze o 14% i wyniosły 1097 mln euro. W wyniku obniżenia wolumenu przywozu i cen w imporcie większości produktów, wartość importu owoców i ich przetworów spadła o 21% do 1029 mln euro. Z powodu głębszego spadku importu niż eksportu dodatnie saldo handlu produktami tej grupy towarowej wyniosło 67,9 mln euro, wobec ujemnego na poziomie 21 mln euro w 2008 r.

Tab. 1. Średnie miesięczne ceny skupu owoców przeznaczonych do konsumpcji bezpośredniej (zł/kg)

Miesiące	Jabłka	Gruszki	Truskawki	Wiśnie	Morele	Brzoskwinie	Śliwki
2009 I	0,91	2,41	-	-	-	-	-
II	0,88	2,88	-	-	-	-	-
III	0,95	3,48	-	-	-	-	-
IV	1,07	3,60	-	-	-	-	-
V	1,35	-	-	-	-	-	-
VI	1,61	-	2,12	-	-	-	-
VII	1,79	-	2,00	1,54	1,63	1,28	2,17
VIII	1,42	-	-	1,65	2,29	1,86	1,43
IX	1,11	1,43	-	-	-	1,33	1,09
X	0,98	1,28	-	-	-	-	1,27
XI	0,95	1,37	-	-	-	-	1,05
XII	0,86	1,54	-	-	-	-	-
2009 I-XII	1,16	2,25	2,06	1,60	1,96	1,49	1,40
2010 I	0,89	1,80	-	-	-	-	-
II	0,99	2,06	-	-	-	-	-
III	1,06	2,25	-	-	-	-	-
Wskaźniki zmian cen (%)							
<u>III 2010</u> II 2009	107	109	x	x	x	x	x
<u>III 2010</u> III 2009	112	65	x	x	x	x	x

^a ceny średnie roczne są średnimi arytmetycznymi z wszystkich notowań w ciągu roku

Źródło: Notowania Zakładu Ekonomiki Ogrodnictwa IERiGŻ-PIB ze spółdzielni ogrodniczych.

Tab. 2. Średnie miesięczne ceny skupu owoców kierowanych do przetwórstwa (zł/kg)

Miesiące	Jabłka przemysłowe	Truskawki bez szypułki	Truskawki z szypułką	Porzeczki czerwone	Porzeczki czarne	Maliny	Aronia	Wiśnie do mrożenia	Wiśnie do tłoczenia	Śliwki do mrożenia
2009 I	0,19	-	-	-	-	-	-	-	-	-
II	0,18	-	-	-	-	-	-	-	-	-
III	0,19	-	-	-	-	-	-	-	-	-
IV	0,19	-	-	-	-	-	-	-	-	-
V	0,18	-	-	-	-	-	-	-	-	-
VI	-	1,32	0,89	-	-	3,30	-	-	-	-
VII	0,21	1,65	-	1,00	2,29	3,43	-	0,84	0,78	-
VIII	0,17	-	-	-	-	2,86	0,60	0,87	0,55	0,65
IX	0,15	-	-	-	-	3,14	0,62	-	-	0,56
X	0,16	-	-	-	-	-	-	-	-	0,75
XI	0,16	-	-	-	-	-	-	-	-	-
XII	0,19	-	-	-	-	-	-	-	-	-
2009 I-XII	0,18	1,49	0,89	1,00	2,29	3,11	0,61	0,86	0,67	0,65
2010 I	0,18	-	-	-	-	-	-	-	-	-
II	0,19	-	-	-	-	-	-	-	-	-
III	0,19	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Wskaźniki zmian cen (%)										
<u>III 2010</u> II 2009	100	x	x	x	x	x	x	x	x	x
<u>III 2010</u> III 2009	100	x	x	x	x	x	x	x	x	x

^a ceny średnie roczne są średnimi arytmetycznymi z wszystkich notowań w ciągu roku

Źródło: Notowania Zakładu Ekonomiki Ogrodnictwa IERiGŻ-PIB z zakładów przetwórczych.

Tab. 3. Średnie miesięczne ceny skupu owoców przeznaczonych na eksport (zł/kg)

Miesiące	Jabłka deserowe	Gala (70 mm+)	Golden Delicious (70 mm+)	Idared (70 mm+)	Jonagold (70 mm+)	Jonagored (70 mm+)	Szampion (70 mm+)	Gruszka deserowa	Gruszka Lukaszówka	Truskawki	Czeresnie	Maliny	Śliwki
2009 I	0,68	1,09	1,00	0,63	0,56	0,56	0,58	2,75	1,78	-	-	-	-
II	0,71	1,09	1,01	0,67	0,58	0,56	0,60	2,00	2,00	-	-	-	-
III	0,84	1,34 ^a	1,54 ^a	0,84 ^a	0,66	0,80 ^a	0,83 ^a	-	-	-	-	-	-
IV ^a	1,19	1,67	1,77	1,22	1,06	1,06	1,06	-	-	-	-	-	-
V ^a	1,44	1,80	2,04	1,54	1,44	1,42	1,43	-	-	-	-	-	-
VI ^a	1,45	2,00	2,00	1,63	1,41	1,54	1,37	-	-	2,86	3,50	-	-
VII ^a	1,62	-	-	1,91	1,70	1,80	-	-	-	-	3,38	6,00	2,70
VIII	1,19	-	-	-	-	2,00 ^a	-	1,23	-	-	-	-	1,38
IX	0,61	0,87	-	-	-	-	0,66	1,26	1,40	-	-	-	0,97
X	0,58	0,88	1,05	-	0,59	0,59	0,60	1,00	0,95	-	-	-	1,68
XI	0,56	0,83	0,94	0,49	0,51	0,52	0,53	1,04	1,02	-	-	-	-
XII	0,59	0,85	1,03	0,53	0,50	0,52	0,54	1,37	1,28	-	-	-	-
2009 I-XII	0,96	1,24	1,38	1,05	0,90	1,03	0,82	1,52	1,41	2,86	3,44	6,00	1,68
2010 I	0,66	0,94	1,14	0,61	0,55	0,56	0,58	1,60	1,57	-	-	-	-
II	0,79	1,18	1,31	0,70	0,68	0,69	0,68	1,75	1,73	-	-	-	-
III	0,76	1,18	1,30	0,61	0,65	0,66	0,66	1,70	-	-	-	-	-
Wskaźniki zmian cen (%)													
<u>III 2010</u> <u>II 2009</u>	96	100	99	87	96	96	97	97	x	x	x	x	x
<u>III 2010</u> <u>III 2009</u>	90	88	84	73	98	83	80	x	x	x	x	x	x

^a jabłka z przechowalni z kontrolowaną atmosferą

Źródło: Notowania Zakładu Ekonomiki Ogrodnictwa IERiGŻ-PIB z firm eksportujących.

Tab. 4. Produkcja wybranych przetworów owocowych w firmach średnich i dużych (tony)

Miesiące	Sok pitny jabłkowy	Soki pitne z owoców cytrusowych	Pozostałe soki pitne warzywne ^a , owocowe i owocowo-warzywne	Soki zagęszczone	Owoce mrożone	Dżemy	Kompoty i owoce pasteryzowane
2008 XII	8 143	14 364	23 741	18 107	9 182	3 407	1 414
2008 I-XII	70 918	110 522	313 261	209 325	299 602	62 743	18 421
2009 I	7 330	7 534	19 223	6 654	10 477	2 357	1 368
II	7 250	7 590	23 438	10 676	9 364	3 098	1 325
III	10 720	13 984	26 111	3 139	10 509	2 701	2 035
IV	8 983	15 537	25 754	2 222	10 434	3 591	1 714
V	6 930	13 263	21 319	1 126	12 951	3 397	1 189
VI	7 728	13 615	22 205	1 039	51 193	5 093	1 276
VII	5 730	10 661	22 749	7 388	80 506	3 616	3 410
VIII	12 759	19 500	28 048	12 214	46 336	3 883	3 550
IX	7 518	10 436	28 440	20 152	23 070	3 505	1 531
X	7 182	12 987	23 826	33 224	12 227	3 110	1 418
XI	7 913	13 594	24 494	31 898	10 231	2 958	1 283
XII	10 153	18 823	26 022	12 193	10 338	5 315	1 636
2009 I-XII	100 196	157 524	291 629	141 925	287 636	42 624	21 735
Wskaźniki zmian (%)							
<u>XII 2009</u> <u>XI 2009</u>	128	138	106	38	101	180	128
<u>XII 2009</u> <u>XII 2008</u>	125	131	110	67	113	156	116

^a łącznie z pojedynczymi sokami warzywnymi

Źródło: Dane GUS.

Tabela 5. Eksport wybranych owoców i ich przetworów

Wyszczególnienie	2008			2009*												2010*		I 2010 I 2009 (%)
	XII	I-XII	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	I-XII	I		
Owoce świeże	96 770	644 737	119 800	130 711	170 851	109 452	86 284	55 949	52 025	34 937	33 535	37 109	57 308	78 515	966 476	96 134	80	
Jabłka	82 277	407 347	108 913	122 581	161 103	101 112	79 373	32 553	8 635	4 860	6 950	21 718	41 258	58 217	747 271	87334	80	
Gruszki	793	9 289	460	505	439	343	254	131	209	1 138	3 838	4 676	4 014	3 285	19 294	1641	356	
Truskawki	2	13 248	2	15	188	106	307	11 911	2 853	299	341	211	340	410	16 982	2	77	
Śliwki	36	22 835	9	20	21	16	12	58	966	4 754	8 303	4 044	606	777	19 585	4	47	
Maliny	13	31 776	111	274	235	43	2	370	6 693	8 526	6 804	1 373	652	1 290	26 373	23	20	
Wiśnie	-	12 380	1	75	29	0	69	872	6 540	2 680	1 111	1 111	195	266	10 948	7	768	
Przetwory owocowe	58 457	703 434	56 418	53 251	64 365	56 917	56 051	61 516	61 107	58 504	58 555	65 541	69 625	54 102	715 953	41 073	73	
Zagęszczony sok jabłkowy	24 788	232 329	22 022	17 170	21 398	18 904	19 233	19 532	18 167	15 614	16 815	27 187	32 646	20 512	249 202	12260	56	
Truskawki w puszkach	663	11 836	455	728	825	716	606	871	700	640	695	685	453	986	8 360	166	36	
Wiśnie w puszkach	433	7 231	881	448	820	678	435	423	525	622	923	766	392	139	7 053	88	10	
Dżemy	2 145	26 424	2 132	2 255	2 691	2 503	1 786	2 769	2 808	2 697	2 150	2 165	1 932	1 886	27 775	1427	67	
Mrożonki	15 849	255 519	18 857	21 705	26 840	23 166	22 003	22 825	23 822	23 876	23 579	20 315	21 526	17 536	266 049	17730	94	
Owoce świeże	28 679	320 562	36 524	39 334	47 831	34 911	30 353	30 012	36 518	26 635	23 784	14 562	19 481	26 218	366 162	26 114	71	
Jabłka	18 676	131 946	28 923	33 152	40 538	28 781	24 999	11 381	3 163	1 682	2 563	5 091	8 986	13 092	202 350	20705	72	
Gruszki	445	4 998	336	365	246	160	122	70	116	588	1 985	2 293	1 938	1 608	9 826	878	261	
Truskawki	4	13 405	4	14	168	156	435	9 733	2 380	438	358	220	366	365	14 638	1	34	
Śliwki	19	10 438	7	15	15	11	9	44	519	1 881	3 087	1 789	187	181	7 745	6	80	
Maliny	33	44 624	134	333	234	63	4	386	5 964	7 065	6 083	1 306	951	1 438	23 961	35	26	
Wiśnie	-	7 074	1	45	22	0	41	902	4 105	1 295	62	66	105	120	6 764	2	467	
Przetwory owocowe	61 745	955 968	64 089	61 814	65 144	58 446	57 997	62 939	65 605	57 280	60 879	65 325	63 399	47 799	730 714	37 031	102	
Zagęszczony sok jabłkowy	61 745	955 968	17 441	12 345	13 731	12 678	12 876	14 027	12 183	10 409	11 474	17 565	20 735	12 777	168 241	7641	44	
Truskawki w puszkach	1 006	16 610	621	1 039	1 047	1 004	844	1 137	882	804	958	917	650	1 021	10 923	212	34	
Wiśnie w puszkach	492	8 383	823	519	794	733	468	490	536	606	1 131	841	584	494	8 019	85	10	
Dżemy	3 070	43 390	3 326	3 123	3 846	3 668	2 481	4 251	4 076	3 848	3 046	3 062	2 651	2 730	40 107	2038	61	
Mrożonki	21 422	354 375	25 092	28 472	30 360	26 501	24 870	23 506	23 211	22 192	23 933	21 360	21 903	16 873	966 476	16328	65	

*) dane nieostateczne

Źródło: Opracowanie IERIGŻ-PIB na podstawie danych MRIRW i Centrum Analitycznego Administracji Celnej.

Tab. 6. Import wybranych owoców i ich przetworów

Wyszczególnienie	2008												2009*												2010*		I I 2010 I 2009 (%)
	2008												2009*												2010*		
	XII	I-XII	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	I-XII	I	I										
Owoce świeże	126 346	1 195 113	110 249	84 707	87 117	77 840	75 377	71 076	118 538	113 278	66 122	74 850	91 901	103 204	1 074 258	72 659	72 659	66									
Banany	19 277	254 066	25 616	18 732	20 083	22 156	23 316	14 811	13 904	15 539	12 188	20 742	19 112	13 838	220 037	12 487	12 487	49									
Owoce cytrusowe	85 750	426 080	70 116	51 897	44 571	29 891	19 604	11 875	11 137	16 938	10 070	23 949	47 703	71 696	409 446	49 246	49 246	70									
Brzoskwinie i nekt.	26	81 349	63	83	150	47	2 311	11 273	29 382	26 042	13 593	2 156	676	1 479	87 256	8	8	12									
Winogrona	5 849	113 193	2 290	2 868	6 510	8 617	5 431	1 211	3 962	13 609	12 186	14 037	7 740	2 789	81 249	2 893	2 893	111									
Arbuzy	370	102 509	279	397	835	1 290	6 864	17 327	42 425	25 771	4 163	513	658	2 148	102 670	309	309	111									
Jabłka	226	35 342	299	572	489	1 506	4 636	5 426	5 471	1 070	632	423	301	178	21 002	233	233	78									
Przetwory razem	24 969	273 079	17 494	17 050	24 316	30 731	18 391	17 681	18 884	16 209	18 424	21 656	27 274	23 104	251 214	15 323	15 323	88									
Soki zagęszczone	9 829	94 628	7 398	7 719	8 750	15 266	8 803	7 867	8 261	6 359	6 881	8 768	10 725	10 679	107 477	7 604	7 604	103									
-sok pomarańczowy	3 703	33 785	2 462	2 822	3 307	3 917	2 841	2 502	3 888	2 845	2 818	2 872	3 799	4 572	37 844	2 667	2 667	108									
Mrożonki	2 222	32 028	1 547	1 828	2 519	2 177	1 621	1 746	3 975	3 260	2 518	1 978	2 560	1 713	27 442	1 683	1 683	109									
Susze	988	13 482	762	1 008	982	953	404	575	590	599	1 187	1 278	1 890	1 106	11 333	881	881	116									
Dżemy	491	11 083	415	518	685	2 647	363	467	417	339	465	474	371	524	7 686	468	468	113									
Przetwory puszkow.	11 290	120 117	7 188	5 863	11 261	9 568	6 961	6 959	5 565	5 610	7 226	8 891	11 559	8 931	95 583	4 538	4 538	63									
-ananasy	2 967	26 889	1 439	709	2 236	1 493	1 469	1 391	871	904	1 524	1 624	2 993	2 256	18 908	920	920	64									
-brzoskwinie	3 126	32 278	1 408	1 299	3 547	2 938	1 285	1 474	1 127	1 521	1 815	2 350	3 683	2 576	25 023	869	869	62									
Owoce świeże	89 072	949 261	76 144	60 978	62 371	57 006	53 488	46 841	59 674	55 798	46 369	56 387	76 494	75 753	727 303	51 455	51 455	68									
Banany	11 315	156 927	15 159	12 286	15 244	14 334	14 415	9 862	7 212	7 940	6 696	10 943	14 467	9 041	137 599	6 172	6 172	41									
Owoce cytrusowe	50 865	306 415	42 967	30 877	23 760	15 376	9 465	7 198	6 524	6 116	7 541	16 909	32 518	47 403	246 653	32 892	32 892	77									
Brzoskwinie i nekt.	46	71 551	77	93	162	73	2 430	9 202	19 140	14 682	7 847	1 395	473	897	56 471	24	24	32									
Winogrona	7 602	121 409	3 486	4 251	7 133	9 919	6 729	2 052	4 442	10 247	8 935	11 124	8 348	3 675	80 341	4 231	4 231	121									
Arbuzy	188	27 145	138	243	365	1 161	3 607	4 895	7 331	4 042	638	235	212	535	23 400	148	148	107									
Jabłka	178	24 559	227	459	344	923	2 050	2 516	2 394	706	494	393	423	510	11 440	144	144	63									
Przetwory razem	33 269	348 342	22 966	24 291	27 952	38 366	20 042	22 824	22 383	19 373	24 805	25 301	29 038	24 415	301 757	15 465	15 465	67									
Soki zagęszczone	11 951	119 713	8 407	8 942	8 859	17 071	7 878	7 776	6 569	5 522	5 877	6 762	7 735	8 488	99 886	5 661	5 661	67									
-sok pomarańczowy	5 205	42 509	3 158	2 350	3 266	3 501	2 458	2 035	2 511	2 032	2 058	2 278	2 854	3 985	32 485	2 439	2 439	77									
Mrożonki	3 107	45 440	2 097	2 566	3 045	3 242	1 929	2 306	5 745	4 733	3 664	2 592	3 349	2 259	37 526	1 846	1 846	88									
Susze	2 333	29 358	1 695	2 504	2 125	2 112	936	1 390	1 250	1 051	2 176	2 538	3 268	2 141	23 186	1 576	1 576	93									
Dżemy	1 024	14 632	750	1 068	1 153	4 534	663	940	794	718	929	858	590	604	13 601	548	548	73									
Przetwory puszkow	14 601	136 659	9 807	9 028	12 572	11 219	8 430	10 225	7 842	7 242	11 920	11 931	13 722	10 696	124 635	5 685	5 685	58									
-ananasy	2 637	20 806	1 152	578	1 566	1 131	1 098	994	631	622	1 101	1 017	2 034	1 551	13 475	648	648	56									
-brzoskwinie	2 366	21 879	921	917	2 146	1 911	927	987	764	945	1 061	1 448	2 278	1 543	15 848	503	503	55									

*) dane nieostateczne

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych MRiRW i CAAC.

Tab. 7. Średnie miesięczne ceny eksportowe wybranych owoców i ich przetworów (EUR/kg)

Miesiące	Jabłka	Gruszki	Truskawki	Porzeczki czarne	Maliny	Wiśnie	Mrożone truskawki	Mrożone wiśnie	Zagęszcz. sok jabłkowy	Truskawki w puszkach	Wiśnie w puszkach
2008 I-XII	0,43	0,53	1,27	2,20	1,49	1,11	1,37	0,88	1,46	1,43	1,47
2009 I	0,27	0,73	2,13		1,21	0,57	1,28	0,77	0,87	1,36	0,93
II	0,27	0,72	0,97	1,76	1,21	0,60	1,21	0,78	0,83	1,43	1,16
III	0,25	0,56	0,89	0,68	1,00	0,77	1,02	0,72	0,72	1,27	0,97
IV	0,28	0,47	1,47	-	1,47	0,72	1,00	0,75	0,77	1,40	1,08
V	0,31	0,48	1,42	0,50	1,79	0,59	1,01	0,77	0,79	1,39	1,08
VI	0,35	0,53	0,82	0,60	1,04	1,03	0,90	0,75	0,84	1,31	1,16
VII	0,37	0,56	0,83	0,58	0,89	0,63	0,87	0,68	0,78	1,26	1,02
VIII	0,35	0,52	1,46	0,93	0,83	0,48	0,83	0,62	0,78	1,26	0,97
IX	0,37	0,52	1,05	1,29	0,89	0,56	0,90	0,66	0,74	1,38	1,23
X	0,23	0,49	1,04	1,49	0,95	0,60	0,88	0,68	0,70	1,34	1,10
XI	0,22	0,48	1,08	1,81	1,46	0,54	0,91	0,65	0,69	1,43	1,49
XII	0,22	0,49	0,89	-	1,11	0,45	0,88	0,63	0,70	1,04	3,56
2009 I-XII	0,27	0,51	0,86	1,07	0,91	0,62	0,97	0,71	0,76	1,31	1,14
2010 I	0,24	0,54	0,93	-	1,54	0,34	0,80	0,61	0,62	1,27	0,96
Wskaźniki zmian cen (%)											
<u>I 2010</u> <u>XII 2009</u>	109	110	104	x	139	76	91	97	89	122	27
<u>I 2010</u> <u>I 2009</u>	89	74	44	x	127	60	63	79	71	93	103

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych MRiRW, i CAAC.

Tab. 8. Średnie miesięczne ceny hurtowe wybranych owoców (zł/kg)

Miesiące	Jabłka	-Cortland	-Jonagold	-Lobo	-Szampion	Gruszki	Truskawki	Wiśnie	Czeresnie	Śliwki	Banany	Cytryny	Mandarynki	Pomarańcze	Winogrona
2009 I	1,05	1,05	1,10	1,05	1,10	2,88	-	-	-	-	3,76	3,69	4,38	3,92	8,55
II	1,02	1,08	1,03	1,02	1,09	3,51	-	-	-	-	4,47	3,39	5,12	3,93	10,11
III	1,09	1,06	1,04	1,03	1,10	3,73	14,83	-	-	-	6,19	3,36	5,55	4,05	9,38
IV	1,36	1,10	1,20	1,20	1,25	3,80	-	-	-	-	5,93	3,28	5,64	3,99	8,26
V	1,86	1,68	1,89	1,91	1,64	4,75	-	-	4,75	-	4,34	3,58	5,94	4,26	8,13
VI	2,06	-	2,10	2,08	2,05	5,31	2,90	4,75	3,82	8,50	4,62	3,52	6,28	4,70	1,02
VII	2,10	-	-	-	-	3,72	5,11	2,36	3,97	4,31	4,12	3,98	6,80	4,45	8,79
VIII	1,61	-	-	-	-	2,75	5,46	1,53	3,44	1,68	3,82	4,16	6,65	4,40	4,87
IX	1,28	1,22	1,28	1,31	1,20	1,89	6,72	-	-	1,50	3,69	5,79	5,92	4,21	4,24
X	1,17	1,10	1,20	1,20	1,15	1,90	9,13	-	-	1,42	3,59	4,57	5,71	4,45	4,50
XI	1,03	1,05	1,07	1,06	1,05	1,88	-	-	-	2,61	3,64	4,38	4,89	4,36	6,39
XII	0,98	1,00	0,99	1,01	0,99	1,94	-	-	-	-	3,62	4,12	4,15	4,20	8,77
2009 I-XII	1,38	1,15	1,29	1,29	1,26	3,17	7,36	2,86	4,00	3,34	4,32	3,99	5,59	4,24	6,92
2010 I	1,10	1,10	1,15	1,07	1,15	2,43	-	-	-	-	3,39	4,70	4,42	4,00	10,86
II	1,23	1,15	1,28	1,20	1,25	2,44	-	-	-	-	3,39	4,50	4,71	3,82	10,00
III	1,27	1,20	1,26	1,24	1,25	2,41	-	-	-	-	3,94	4,04	4,87	3,80	8,94
Wskaźniki zmian cen (%)															
<u>III 2010</u> <u>II 2009</u>	103	104	98	103	100	99	x	x	x	x	116	90	103	99	89
<u>III 2010</u> <u>III 2009</u>	117	113	121	120	114	65	x	x	x	x	64	120	88	94	95

^a truskawki spod osłon wg Zakładu Ekonomiki Ogrodnictwa IERiGŻ-PIB

Źródło: Notowania ZSIR MRiRW.

Tab. 9. Średnie miesięczne ceny zbytu przetworów owocowych (zł/kg)

Miesiące	Dżem z czarnej porzeczki	Dżem śliwkowy	Dżem truskawkowy	Sok z czarnej porzeczki ^a	Sok jabłkowy ^a	Sok Pomarańczowy ^a
2008 XI	7,50	7,47	8,13	3,38	1,75	2,08
XII	6,90	7,47	7,57	3,38	1,70	2,00
2008 I-XII	8,02	7,60	8,22	3,28	1,97	2,21
2009 I	6,93	7,13	6,63	3,45	1,75	2,01
II	6,93	7,07	6,50	-	1,71	1,94
III	6,67	7,13	6,57	-	1,62	1,96
IV	6,30	6,93	6,60	3,47	1,62	1,98
V	6,07	6,60	6,43	3,62	1,64	1,99
VI	6,10	6,70	6,43	3,63	1,60	1,99
VII	5,93	6,53	6,27	3,69	1,69	1,99
VIII	5,97	6,70	6,40	3,59	1,62	1,95
IX	6,00	6,50	6,43	3,45	1,61	1,99
X	6,00	6,70	6,37	-	1,59	1,92
XI	5,93	6,53	6,37	-	1,62	1,92
XII	6,07	6,80	6,53	-	1,58	1,86
2009 I-XII	6,24	6,78	6,46	3,56	1,64	1,96
Wskaźniki zmian cen (%)						
<u>XII 2009</u> <u>XI 2009</u>	102	104	103	x	98	97
<u>XII 2009</u> <u>XII 2008</u>	88	91	86	x	93	93

^a w zł/l

Źródło: Dane GUS.

Tab. 10. Średnie miesięczne ceny detaliczne wybranych owoców (zł/kg)

Miesiące	Jabłka	Gruszki	Śliwki	Czeresnie	Truskawki	Maliny	Winogrona	Banany	Pomarańcze	Cytryny	Mandarynki
2008 XI	1,95	4,26	-	-	-	-	6,69	4,12	4,95	6,12	5,16
XII	1,92	4,66	-	-	-	-	8,58	4,28	4,85	5,49	4,71
2008 I-XII	3,34	5,20	3,60	7,98	8,45	13,17	9,61	4,49	5,04	7,36	5,91
2009 I	1,94	5,15	-	-	-	-	11,85	4,60	5,08	5,43	5,19
II	1,93	5,91	-	-	-	-	12,89	5,21	5,19	5,31	5,76
III	1,96	6,75	-	-	-	-	12,39	6,72	5,46	5,22	6,62
IV	2,09	7,18	-	-	-	-	10,75	7,09	5,69	5,02	6,94
V	2,60	7,18	-	-	12,58	-	10,26	5,85	5,75	4,99	6,91
VI	3,10	6,98	-	7,11	4,54	-	11,07	5,75	5,76	5,24	7,38
VII	3,47	6,86	6,23	6,33	4,86	14,16	11,78	5,44	5,85	5,36	8,06
VIII	3,01	5,35	3,48	-	-	12,48	7,30	4,93	5,78	5,63	7,74
IX	2,37	3,72	2,59	-	-	12,20	6,06	4,82	5,64	7,15	7,59
X	2,05	3,37	2,64	-	-	-	6,16	4,73	5,59	6,57	7,28
XI	1,95	3,46	-	-	-	-	7,65	4,66	5,69	5,94	6,24
XII	1,94	3,75	-	-	-	-	10,91	4,62	5,35	5,85	5,30
2009 I-XII	2,37	5,47	3,74	6,72	7,33	12,94	9,92	5,37	5,57	5,64	6,75
Wskaźniki zmian cen (%)											
<u>XII 2009</u> <u>XI 2009</u>	99	108	x	x	x	x	143	99	94	98	85
<u>XII 2009</u> <u>XII 2008</u>	101	80	x	x	x	x	127	108	110	107	113

Źródło: Dane GUS.

Tab. 11. Średnie miesięczne ceny detaliczne wybranych przetworów owocowych (zł/kg)

Miesiące	Dżemy	Sok z czarnej porzeczki	Sok jabłkowy	Sok pomarańczowy	Truskawki mrożone	Ananasy w puszkach	Brzoskwinie w puszkach
2008 XI	12,17	4,40	3,56	4,34	14,76	6,44	5,08
XII	12,17	4,37	3,58	4,27	14,92	6,44	5,07
2008 I-XII	12,03	4,33	3,43	4,29	14,43	6,13	5,02
2009 I	12,06	-	3,59	4,26	15,00	6,52	5,08
II	12,08	-	3,61	4,30	15,04	6,48	5,14
III	12,03	-	3,63	4,32	15,06	6,54	5,18
IV	12,11	-	3,61	4,34	15,10	6,62	5,24
V	12,14	-	3,62	4,33	15,14	6,68	5,36
VI	12,19	-	3,64	4,32	15,10	6,68	5,44
VII	12,25	-	3,66	4,32	14,98	6,74	5,47
VIII	12,25	-	3,69	4,35	15,00	6,78	5,52
IX	12,31	-	3,66	4,31	15,00	6,72	5,55
X	12,25	-	3,66	4,32	15,08	6,74	5,54
XI	12,31	-	3,68	4,29	15,14	6,82	5,64
XII	12,31	-	3,62	4,24	15,02	6,70	5,40
2009 I-XII	12,20	-	3,64	4,31	15,06	6,66	5,38
Wskaźniki zmian cen (%)							
XII 2009 XI 2009	100	x	98	99	99	98	96
XII 2009 XII 2008	101	x	101	99	101	104	107

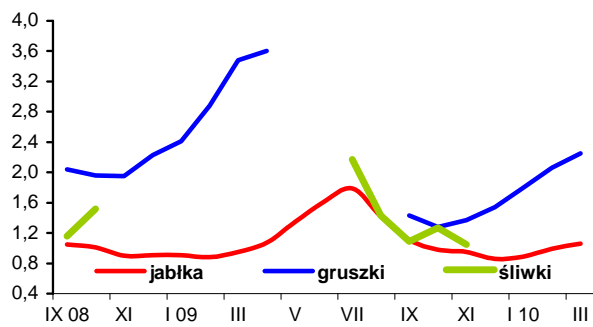
Źródło: Dane GUS.

Tab. 12. Relacje cen hurtowych owoców w Polsce i w Niemczech (%)

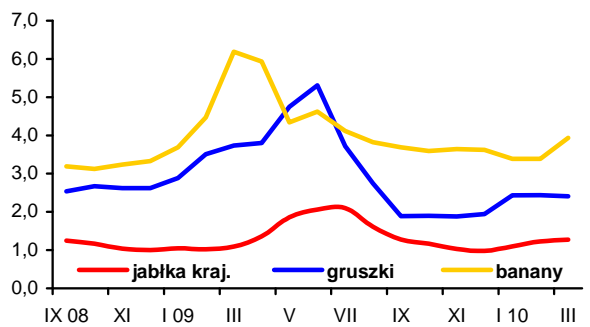
Miesiące	Jabłko odm. Jonagold	Gruszki	Truskawki	Banany	Pomarańcze	Śliwki
2008 VI	-	-	52	72	68	-
VII	-	-	-	78	73	-
VIII	66	-	-	74	77	68
IX	52	79	-	77	79	71
X	62	79	-	65	64	-
XI	59	75	-	68	69	-
XII	61	76	-	71	59	-
2009 I	68	89	-	69	71	-
II	71	85	-	78	69	-
III	58	91	-	79	65	-
IV	68	-	55	64	64	-
V	72	-	48	75	58	-
VI	74	-	42	68	49	-
VII	65	74	-	68	54	-
VIII	58	76	-	72	49	-
IX	61	-	-	68	68	-
X	59	75	-	67	64	-
XI	63	76	-	65	68	-
XII	65	76	-	68	69	-
2010 I	68	75	-	70	71	-
II	70	74	-	73	73	-

Źródło: Na podstawie danych MRiRW, GUS i ZMP "Der Markt Obst und Gemüse" i., "Fruit and Vegetable Markets" z poszczególnych miesięcy.

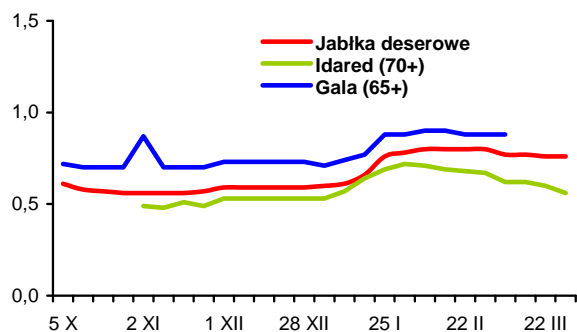
Rys. 1. Ceny skupu owoców w spółdzielniach ogrodniczych w 2008, 2009 i 2010 r. (zł/kg)

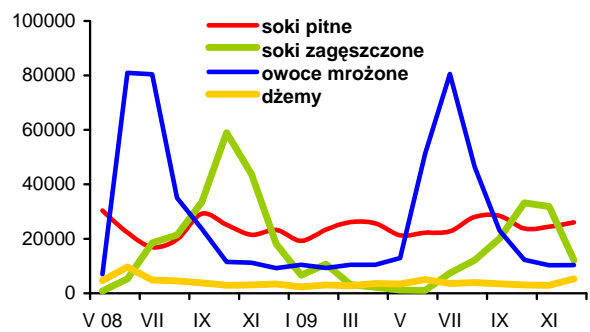
Rys. 2. Ceny hurtowe owoców w latach 2008, 2009 i 2010 r. (zł/kg)

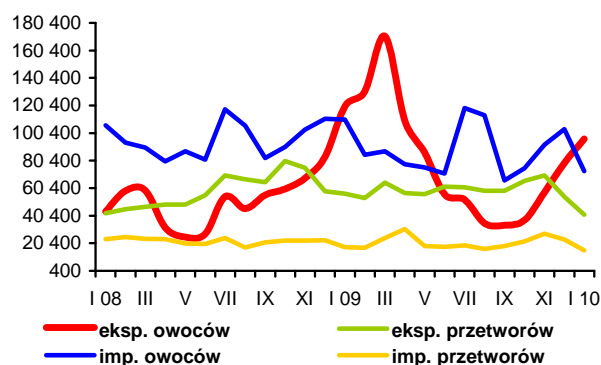
Rys. 3. Ceny skupu jabłek deserowych przeznaczonych na eksport w okresie od X 2009 r. do III 2010 r. (zł/kg)

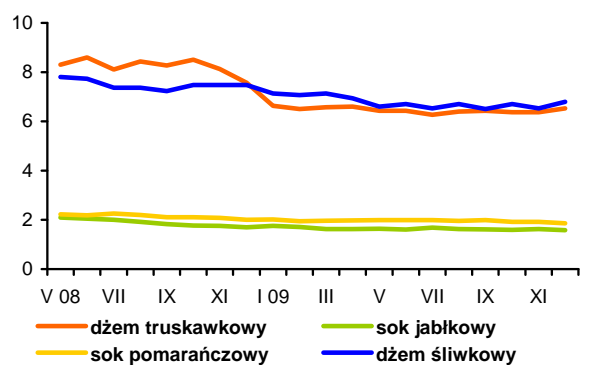
Rys. 4. Produkcja wybranych przetworów owocowych w 2008 i w 2009 r. (tony)

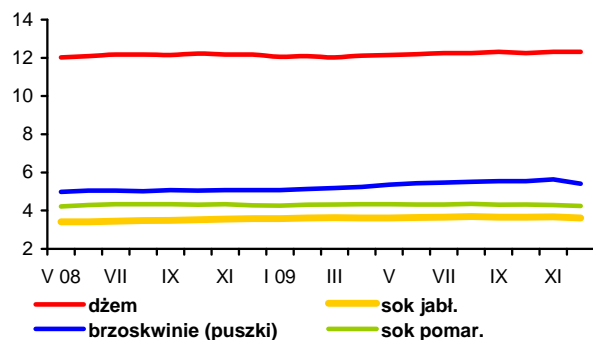
Rys. 5. Handel owocami i ich przetworami w 2008, 2009 i 2010 r. (tony)

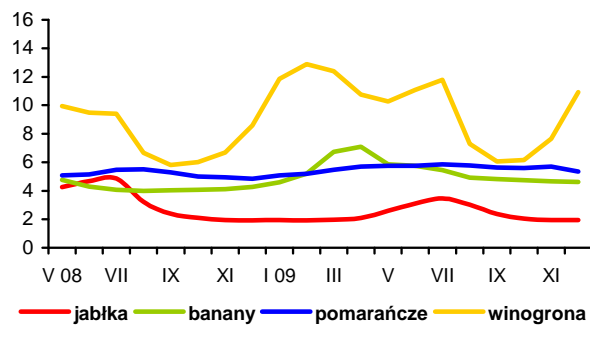
Rys. 6. Ceny zbytu wybranych przetworów owocowych w 2008 i 2009 r. (zł/kg)

Rys. 7. Ceny detaliczne wybranych przetworów owocowych w 2008 i 2009 r. (zł/kg)

Rys. 8. Ceny detaliczne wybranych owoców w 2008 i 2009 r. (zł/kg)

Rynek mleka

Zygmunt Smoleński
Teresa Zdziarska

W lutym br. przeciętna cena skupu mleka wyniosła 102,22 zł/100 l i była taka sama jak w poprzednim miesiącu. Za mleko o standardowych parametrach płacono 106,88 zł/100 kg, tj. o 0,7% więcej niż w styczniu. Skup mleka był o 7,3% mniejszy niż przed rokiem.

Na targowiskach ceny bydła mlecznego były stabilne. Za krowy mleczne w marcu płacono od 2400 do 2800 zł/szt., a za jałówki cielne 2500 zł/szt.

W marcu krajowe ceny zbytu mleka spożywczego 2% wynosiły od ok. 140 zł/100 kg w m. zachodnim do ok. 165 zł/100 kg w m. północnym i południowo-wschodnim. Za mleko UHT 2% płacono 181-183 zł/100 kg. Ceny jogurtu naturalnego 2% wahały się od ok. 305 zł/100 kg w m. południowo-wschodnim do ok. 335 zł/100 kg w m. północnym. Za kefir 2% płacono ok. 215 zł/100 kg w m. zachodnim, 240-260 zł/100 kg w m. północnym i południowo-wschodnim oraz ok. 280 zł/100 kg w m. centralnym.

Ceny śmietany 10-29% wynosiły od 482-487 zł/100 kg w m. południowo-wschodnim do ok. 500 zł/100 kg w pozostałych makroregionach. Ceny masła były również mało zróżnicowane. Masło w blokach kosztowało od ok. 1050 zł/100 kg w m. południowo-wschodnim do ok. 1170 zł/100 kg w m. centralnym, a masło konfekcjonowane od ok. 1200 zł/100 kg w m. północnym, centralnym i zachodnim do ponad 1300 zł/100 kg w m. południowo-wschodnim.

Ceny pełnego mleka w proszku kształtowały się od 920-990 zł/100 kg w m. północnym, południowo-wschodnim i zachodnim do ok. 1030 zł/100 kg w m. centralnym, a ceny odtuszczonego mleka w proszku od ok. 740 zł/100 kg w m. północnym do ok. 800 zł/100 kg w m. zachodnim.

Ceny serów Edam i Gouda utrzymywały się na poziomie 1100-1200 zł/100 kg. Ceny serów: Podlaskiego, Zamojskiego i Morskiego były bardziej zróżnicowane i wahały się od ok. 1080 zł/100 kg w m. zachodnim do ok. 1290 zł/100 kg w m. południowo-wschodnim. Radamer kosztował przeciętnie ok. 1400 zł/100 kg. Ceny serów twarogowych kształtowały się od 740-770 zł/100 kg w m. północnym i południowo-wschodnim do ok. 850 zł/100 kg w m. zachodnim i ok. 1000 zł/100 kg w m. centralnym.

W krajach Wspólnoty Europejskiej w drugiej połowie marca, w porównaniu z drugą połową lutego, ceny trwałych wyrobów mleczarskich wykazywały zróżnicowane tendencje zmian. Ceny masła wzrosły w Niemczech z 2815 do 2850 EUR/t i w Wielkiej Brytanii z 2934 do 2962 EUR/t. We Włoszech i w Holandii ceny masła utrzymały się na poziomie 2850 EUR/t, a we Francji 2840 EUR/t. Aprecjacja złotego spowodowała, że w Polsce masło stało się z 2713 do 2597 EUR/t.

Ceny pełnego mleka w proszku wzrosły w Niemczech z 2415 do 2470 EUR/t, w Holandii z 2370 do 2410 EUR/t oraz w Polsce z 2477 do 2564 EUR/t. We Francji ceny PMP pozostały na poziomie 2400 EUR/t. Zdrożało również odtuszczone mleko w proszku: w Niemczech z 1875 do 1890 EUR/t, we Francji z 1820 do 1900 EUR/t, w Holandii 1840 do 1890 EUR/t oraz w Polsce z 1899 do 1944 EUR/t.

Ceny serwatki w proszku zmalały w Niemczech z 670 do 650 EUR/t i w Holandii z 690 do 650 EUR/t, natomiast we Francji utrzymały się na poziomie 640 EUR/t.

Tab.1. Skup mleka surowego

Miesiące	Ilość mleka skupionego mln litrów	Cena skupu mleka	
		średnia (zł/100 litrów)	o standardowych parametrach (zł/100 kg)
2008 I-XII	8 686,4	102,26	.
2009 I-XII	8 878,2^a	89,62^a	.
2009 I	663,3	87,92	93,98
II	673,9	86,84	94,05
III	737,4	87,05	94,53
IV	752,0	87,71	93,42
V	834,6	86,84	92,71
VI	818,9	86,40	92,60
VII	811,2	85,77	91,95
VIII	796,2	85,58	92,77
IX	737,6	87,64	94,42
X	700,6	91,93	97,77
XI	648,5	99,35	105,25
XII	671,7	104,87	106,66
2010 I	680,2	102,22	106,09
II	625,0	102,22	106,88
Wskaźnik zmian w %			
<u>II 2010</u> I 2010	91,9	100,0	100,7
<u>II 2010</u> II 2009	92,7	117,7	113,6

^a korekta GUS

Źródło: Dane GUS i ZSRIR.

Tab.2. Produkcja wyrobów mleczarskich (tys. ton i mln l)

Miesiące	Mleko przetworzone (mln l)	Mleko w proszku		Jogurt (mln l)	Śmietana (mln l)	Masło	Sery	
		chude	pełne				świeże	dojrzewające
2008 I-XII	2 343,4	120,0	47,9	368,7	371,5	182,5	335,1	281,9
2009^a I-XII	2 491,3	97,9	32,9	441,4	343,4	169,2	334,9	273,8
2008 ^a XI	176,2	6,9	1,9	28,5	25,7	13,5	25,5	23,3
XII	176,4	9,5	2,5	23,8	25,2	15,4	25,4	23,6
2009 ^a I	186,4	5,3	2,2	36,9	23,8	14,1	28,1	24,6
II	178,7	6,3	2,0	33,6	22,5	12,9	25,5	20,8
III	212,6	8,4	2,9	40,7	29,3	15,1	31,9	23,7
IV	213,6	8,7	2,7	35,9	29,4	13,8	27,7	22,4
V	225,2	10,5	3,5	38,5	33,5	14,3	28,9	23,7
VI	215,0	12,4	3,1	33,7	37,0	14,1	26,7	24,5
VII	215,2	11,3	3,1	37,1	32,5	15,1	26,9	24,9
VIII	212,5	10,1	3,1	37,3	31,4	14,7	26,0	23,1
IX	210,4	7,4	2,7	37,8	27,3	13,8	26,9	23,6
X	205,7	6,5	2,4	38,0	28,1	14,2	28,9	22,9
XI	202,9	5,1	2,4	38,2	23,6	13,0	28,7	19,7
XII	213,1	5,8	2,8	33,9	25,0	14,0	28,6	20,0
Wskaźnik zmian w %								
<u>XII 2009</u> <u>XI 2009</u>	105,0	113,7	116,7	88,7	105,9	107,7	99,7	101,5
<u>XII 2009</u> <u>XII 2008</u>	120,8	61,1	112,0	142,4	99,2	90,9	112,6	84,7

^a Dane dotyczą przedsiębiorstw zatrudniających 50 i więcej pracowników.

Źródło: Dane GUS.

Tab.3. Ceny producentów (z VAT) wyrobów mleczarskich (zł)

Miesiące	Mleko przetworzone (1 l)		Mleko w proszku (1 kg)		Masło świeże 85% tł. (1 kg)		Jogurt owocowy (150 g)	Śmietana 18% tł. (1 l)	Twaróg półtłusty (1 kg)	Ser dojrzew. Edam (1 kg)
	w folii 2-2,5% tł.	UHT 1-2,5% tł.	chude	pełne	w blokach	konfekcjonowane				
2009 I	1,51	1,76	6,75	8,53	10,00	10,77	0,81	5,51	8,67	10,68
II	1,51	1,76	7,02	8,38	10,89	10,85	0,81	5,50	8,59	10,75
III	1,50	1,73	7,21	8,74	10,83	10,80	0,80	5,49	8,53	10,87
IV	1,50	1,73	7,38	8,71	11,00	10,96	0,79	5,51	8,56	10,96
V	1,49	1,73	7,36	8,62	10,77	10,82	0,79	5,50	8,58	10,93
VI	1,49	1,71	7,41	8,72	10,85	10,92	0,78	5,49	8,58	10,87
VII	1,49	1,71	7,43	8,80	10,65	11,14	0,77	5,44	8,56	10,87
VIII	1,49	1,70	7,28	8,79	10,73	11,14	0,78	5,38	8,54	10,85
IX	1,49	1,72	7,36	8,80	10,89	12,30 ^a	0,77	5,34	8,53	11,07
X	1,50	1,75	7,82	9,35	12,72	13,69 ^a	0,77	5,38	8,54	11,83
XI	1,50	1,74	8,59	9,96	14,77	14,97 ^a	0,77	5,45	8,57	12,46
XII	1,51	1,76	8,85	10,43	14,80 ^a	15,05 ^a	0,76	5,47	8,61	12,62
2010 I ^b	1,61	1,80	7,74	9,99	11,58	13,07	.	5,03	8,95	11,83
II ^b	1,60	1,80	7,55	9,80	10,64	12,28	.	4,96	8,89	11,72
III ^b	1,60	1,81	7,68	9,67	10,70	12,02	.	4,94	8,78	11,66
Wskaźnik zmian w %										
<u>III^b 2010</u> <u>II^b 2010</u>	100,0	100,6	101,7	98,7	100,6	97,9	.	99,6	98,8	99,5
<u>XII 2009</u> <u>XII 2008</u>	100,0	98,9	124,8	117,2	.	.	95,0	99,6	99,7	116,2

^a masło świeże i chłodnicze do 85% tł., ^b ceny 1 kg produktu wg ZSRIR za okres 18-24 I, 15-21 II i 15-21 III 2010 r.

Źródło: Dane GUS i ZSRIR.

Tab.4. Ceny detaliczne wyrobów mleczarskich (zł)

Miesiące	Mleko przetworzone (1 l)		Mleko w proszku pełne (350 g)	Mleko zagęszcz., niesłodz. (400 g)	Masło Ekstra konfekcyj. (200 g)	Kefir (150 g)	Jogurt owocowy (150 g)	Śmietana 18% tł. (200 g)	Twaróg półtłusty (1 kg)	Ser dojrzew. Edam (1 kg)
	w folii	UHT								
2008 XI	2,04	2,72	12,87	3,07	3,52	0,71	1,12	1,59	11,85	17,44
XII	2,05	2,70	12,86	3,09	3,50	0,71	1,10	1,59	11,84	17,08
2009 I	2,05	2,71	12,84	3,10	3,49	0,71	1,09	1,59	11,85	16,80
II	2,05	2,71	12,77	3,11	3,46	0,71	1,08	1,58	11,86	16,42
III	2,04	2,70	12,71	3,11	3,45	0,71	1,10	1,57	11,83	16,42
IV	2,04	2,69	12,75	3,10	3,40	0,71	1,10	1,57	11,71	16,51
V	2,04	2,69	12,77	3,11	3,43	0,70	1,10	1,57	11,74	16,46
VI	2,04	2,70	12,73	3,10	3,42	0,70	1,09	1,58	11,76	16,34
VII	2,04	2,69	12,80	3,10	3,39	0,70	1,10	1,58	11,81	16,32
VIII	2,04	2,69	12,75	3,10	3,40	0,69	1,11	1,58	11,87	16,06
IX	2,04	2,68	12,75	3,11	3,42	0,69	1,11	1,57	11,83	16,07
X	2,03	2,68	12,70	3,11	3,57	0,69	1,10	1,57	11,83	16,24
XI	2,03	2,67	12,71	3,11	3,90	0,69	1,10	1,57	11,88	16,62
XII	2,04	2,66	12,71	3,11	4,07	0,70	1,11	1,56	11,86	17,09
Wskaźnik zmian w %										
<u>XII 2009</u> <u>XI 2009</u>	100,5	99,6	100,0	100,0	104,4	101,4	100,9	99,4	99,8	102,8
<u>XII 2009</u> <u>XII 2008</u>	99,5	98,5	98,8	100,6	116,3	98,6	100,9	98,1	100,2	100,1

Źródło: Dane GUS.

Tab. 5. Eksport i import produktów mleczarskich (tys. ton)

Miesiące	Eksport					Import				
	mleko w proszku	sery	masło i tłuszcze mleczne	mleko płynne i śmietana	jogurty i napoje mleczne	mleko w proszku	sery	masło i tłuszcze mleczne	mleko płynne i śmietana	jogurty i napoje mleczne
2008 I-XII	132,7	153,2	30,5	252,5	95,5	22,6	30,2	6,6	47,0	30,9
2009 I-XII	120,7	142,9	18,3	281,8	107,5	26,9	38,0	9,3	49,8	21,3
2008 XII	10,3	11,3	1,1	23,0	6,0	1,6	3,1	0,6	6,1	1,5
2009 I	13,3	11,1	2,2	22,1	9,5	1,4	2,9	0,5	6,5	2,4
II	10,2	11,3	1,9	22,7	8,7	2,3	2,2	0,5	4,7	1,9
III	12,7	13,1	1,4	23,1	9,5	4,0	2,7	0,6	6,0	2,1
IV	9,4	12,0	1,5	13,3	7,8	1,8	3,7	0,4	5,0	2,7
V	7,2	11,6	1,7	23,7	8,2	2,7	3,2	0,4	4,7	2,5
VI	11,4	12,8	2,1	31,3	7,6	2,0	3,1	0,5	3,2	1,9
VII	9,9	12,4	1,8	28,9	7,6	2,2	3,8	0,8	1,6	1,2
VIII	10,4	11,7	1,1	29,4	8,9	1,9	3,6	0,8	4,3	1,5
IX	10,5	12,8	1,2	26,4	9,5	2,7	3,3	1,0	3,9	1,2
X	10,6	12,3	1,1	21,4	10,4	1,9	3,3	1,2	2,9	1,4
XI	9,0	11,5	1,0	20,0	10,7	2,2	3,5	1,4	2,5	1,2
XII	6,2	10,4	1,2	19,5	8,9	1,8	2,7	1,1	4,4	1,3
2010 I	4,3	8,3	1,4	14,7	10,5	1,1	2,9	0,4	4,5	1,6
Wskaźnik zmian w %										
<u>I 2010</u> <u>XII 2009</u>	69,4	79,8	116,7	75,4	118,0	61,1	107,4	36,4	102,3	123,1
<u>I 2010</u> <u>I 2009</u>	32,3	74,8	63,6	66,5	110,5	78,6	100,0	80,0	69,2	66,7

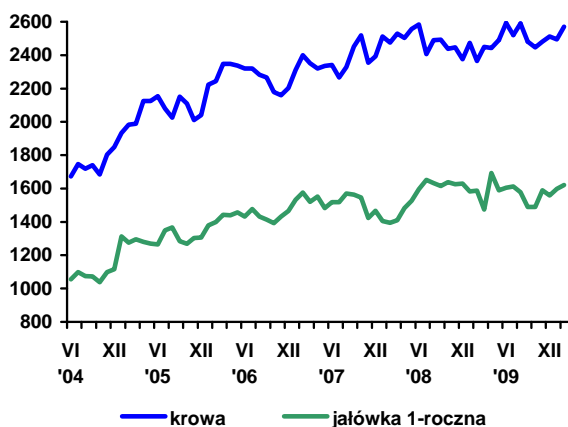
Źródło: Opracowanie IERiGŻ - PIB na podstawie wstępnych danych MF i CAAC.

Tab. 6. Ceny w eksporcie i imporcie produktów mleczarskich (EUR/tonę)

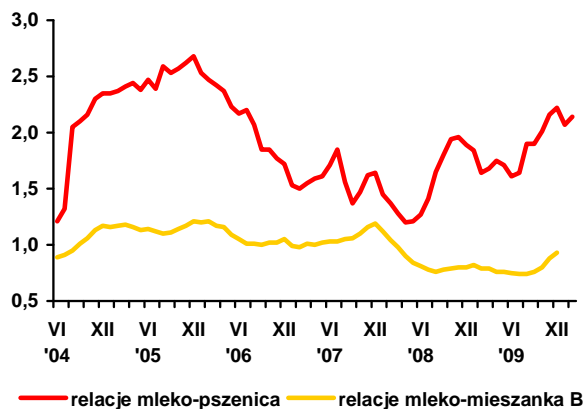
Miesiące	Eksport					Import				
	mleko w proszku	sery	masło i tłuszcze mleczne	mleko płynne i śmietana	jogurty i napoje mleczne	mleko w proszku	sery	masło i tłuszcze mleczne	mleko płynne i śmietana	jogurty i napoje mleczne
2008 I-XII	2 114	3 104	2 564	598	1 183	2 220	3 319	3 246	741	1 083
2009 I-XII	1 436	2 578	2 368	437	961	1 730	2 807	2 768	561	1 133
2008 XII	1 663	2 930	2 360	389	1 128	2 406	2 833	2 663	639	1 142
2009 I	1 382	2 699	2 135	367	1 004	2 193	3 090	2 864	537	1 003
II	1 237	2 692	2 311	374	1 005	1 611	3 239	2 880	627	1 055
III	1 115	2 403	1 903	319	858	1 135	2 743	2 384	455	1 074
IV	1 346	2 472	2 035	449	921	2 281	2 259	2 462	420	1 161
V	1 391	2 443	2 082	385	954	1 143	2 660	2 606	394	1 113
VI	1 417	2 523	2 252	426	950	1 514	2 780	2 516	548	1 155
VII	1 202	2 319	2 116	370	905	1 428	2 552	2 450	849	1 145
VIII	1 428	2 419	2 286	431	955	2 232	2 642	2 536	464	1 168
IX	1 559	2 556	2 636	453	958	1 656	2 916	2 627	605	1 253
X	1 698	2 737	3 368	585	1 001	1 945	2 981	3 029	825	1 268
XI	1 801	2 895	3 105	611	987	2 313	2 972	3 037	734	1 243
XII	1 945	2 864	3 078	542	1 010	2 424	3 196	3 130	703	1 125
2010 I	1 645	2 611	2 835	503	936	2 202	2 733	2 745	485	997
Wskaźnik zmian w %										
<u>I 2010</u> <u>XII 2009</u>	84,6	91,2	92,1	92,8	92,7	90,8	85,5	87,7	69,0	88,6
<u>I 2010</u> <u>I 2009</u>	119,0	96,7	132,8	137,1	93,2	100,4	88,4	95,8	90,3	99,4

Źródło: Opracowanie IERiGŻ - PIB na podstawie wstępnych danych MF i CAAC.

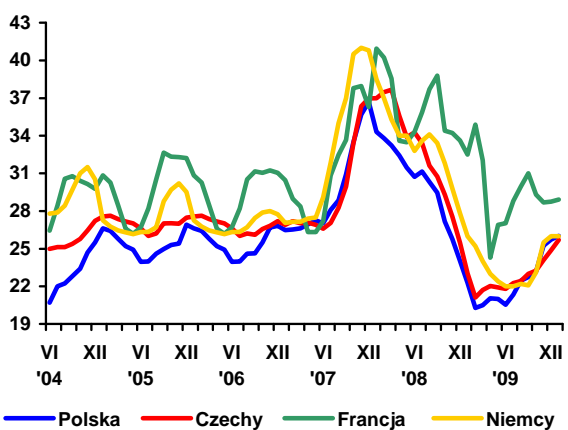
Rys. 1. Przeciętne ceny targowiskowe (zł/szt.)

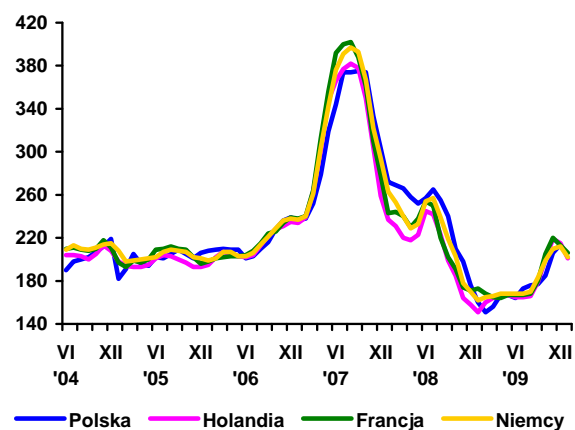
Rys. 2. Ceny mleka wyrażone w kg pszenicy oraz mieszanki B

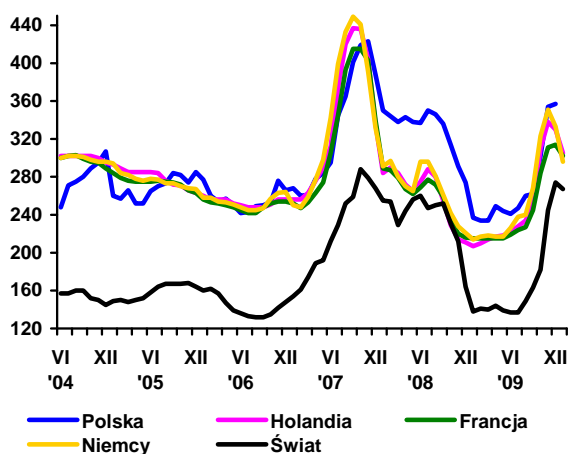
Rys. 3. Ceny skupu mleka surowego (EUR/100 kg)

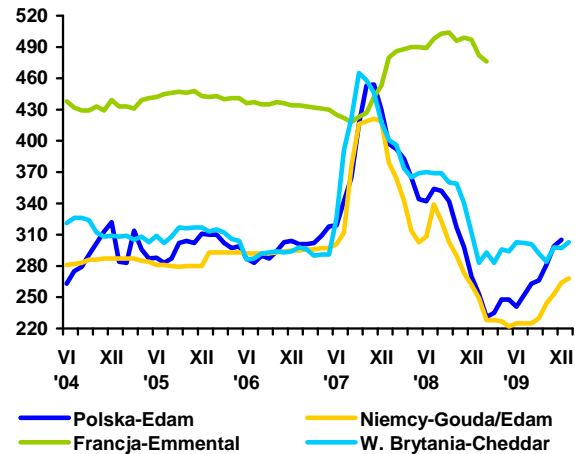
Rys. 4. Ceny zbytu mleka odfluszczonego w proszku (EUR/100 kg)

Rys. 5. Ceny zbytu masła w blokach (EUR/100 kg)

Rys. 6. Ceny zbytu serów dojrzewających (EUR/100 kg)

Źródło: Opracowanie IERiGŻ - PIB na podstawie danych GUS, ZSRIR, Milk Products i Preserved Milk.

Rynek wołowiny

Danuta Rycombel

W lutym 2010 r. średnia cena skupu żywca wołowego wynosiła 4,87 zł/kg wagi żywej i była o ok. 1% niższa niż przed miesiącem. W marcu br. spadek cen skupu bydła pogłębił się, a zakłady mięsne płaciły w końcu miesiąca za zakup buhajów o 0,43 zł/kg wagi żywej mniej niż w końcu lutego 2010 r. (5,04 zł/kg). Cena zakupu krów wynosiła 3,68 zł/kg wagi żywej i była zbliżona do poziomu sprzed miesiąca. W rezultacie od końca lutego do końca marca 2010 r. średnia cena zakupu bydła obniżyła się o ok. 9% (do 4,58 zł/kg).

Na spadek krajowych cen skupu bydła miał wpływ umacniający się złoty i niższe ceny w innych państwach członkowskich UE. W końcu marca 2010 r. średnia cena młodego bydła wynosiła w UE-27 ok. 318 EUR/100kg tuszy i w ciągu miesiąca obniżyła się o ok. 6 EUR/100kg. W Polsce spadek ten był głębszy i wynosił ok. 15 EUR/100 kg tuszy, do czego przyczyniła się aprecjacja złotego, który zyskał na wartości w stosunku do euro 1,5% w lutym i 4,5% w marcu. W tym okresie nastąpił spadek cen na głównych rynkach zbytu polskiej wołowiny. We Włoszech cena tusz młodego bydła była o ok. 5% niższa (357 EUR/100 kg), w Niemczech o ok. 3% (315 EUR/100 kg), a w Holandii o ok. 7% (290 EUR/100kg), w Hiszpanii o ok. 2% (319 EUR/100kg).

Doprowadziło to do obniżenia ich krajowych cen zbytu. W końcu marca 2010 r. średnia cena sprzedaży ćwierci buhajów w wieku do 2 lat wynosiła 10513 zł/tonę i była o ok. 460 zł/tonę niższa niż przed miesiącem, a cena sprzedaży ćwierci z krów obniżyła się o 57 zł/tonę. W poszczególnych regionach kraju spadek cen sprzedaży ćwierci wołowych był zróżnicowany. W północnym regionie Polski wynosił 791 zł/tonę, w Polsce Centralnej 433 zł/tonę, a w regionie południowym 321 zł/tonę.

W lutym i marcu 2010 r. ceny cieląt o wadze 60-100 kg na targowiskach wahały się od 9,5 do ok. 9,9 zł/kg wagi żywej. W ostatnim tygodniu marca br., w wyniku większej podaży cieląt, ich sprzedaż na targowiskach wzrosła o ok. 85% (do 215 sztuk).

Zmniejszył się skup żywca wołowego. W styczniu 2010 r. był on 1,9 tys. ton mniejszy niż w styczniu 2009 r., a w lutym br. był on o 3,5 tys. ton mniejszy niż przed rokiem (Tab. 1). Uboje przemysłowe bydła wyniosły w styczniu i lutym 2010 r. 168,7 tys. sztuk i były o 21,5% mniejsze niż w analogicznych miesiącach 2009 r. Zmalały uboje wszystkich kategorii wiekowo-użytkowych bydła, w tym najbardziej byków (o ok. 25%) oraz krów (o ok. 17%). Udział byków w strukturze ubijanego bydła wyniósł 48,6 % i był o 1,4 punktów procentowych mniejszy niż w styczniu i lutym 2009 r.

W konsekwencji eksport wołowiny obniżył się z 17,8 tys. ton w styczniu 2009 r. do 16,4 tys. ton w styczniu 2010 r. Średnia cena w eksporcie mięsa chłodzonego wynosiła 2,72 EUR/kg i była o 1% wyższa niż w poprzednim roku, ale kurs EUR do złotego obniżył się w tym okresie o ok. 14%. Cena mięsa mrożonego wynosiła 2,70 EUR/kg i była o 2% niższa niż w styczniu 2009 r. Wzrósł eksport mięsa wołowego chłodzonego do Włoch (z 3,2 do 5,1 tys. ton), Hiszpanii (z 1,2 do 1,8 tys. ton) oraz do Danii, Austrii, Czech, Słowacji, i na Węgry. Sprzedaż wołowiny do Niemiec była zbliżona do poziomu ze stycznia 2009 r. (ok. 2,2 tys. ton), a do Holandii i Szwecji była mniejsza.

W styczniu 2010 r. eksport cieląt do 80 kg wyniósł 27,6 tys. sztuk i był o 1,7 tys. sztuk większy niż w styczniu 2009 r., w tym do Włoch wzrósł on o 2,2 tys. sztuk (do 10,9 tys. sztuk), do Holandii zwiększył się o 2,3 tys. sztuk (do 9,8 tys. sztuk), a do Hiszpanii wyniósł 4,5 tys. sztuk i był o 2,5 tys. sztuk mniejszy. Średnia cena w ich eksporcie wynosiła 3,05 EUR/kg wagi żywej i była o 0,35 EUR/kg wyższa niż przed rokiem. Eksport bydła obniżył się z 6,8 tys. sztuk w styczniu 2009 r. do 4,8 tys. sztuk w styczniu 2010 r., w tym do Chorwacji z 2,6 do 1,3 tys. sztuk.

Tab. 1. Produkcja, skup, eksport i import wołowiny (tys. ton)

Wyszczególnienie		Skup żywca wołowego i cielęcego w ekw. mięsa	Eksport wołowiny w ekw. mięsa			Import wołowiny
			ogółem	żywiec	mięso	
I-XII 2004		255,7 ^a	124,0	45,0	68,0	4,8
I-XII 2005 ^c		204,5 ^b	167,2	44,6	115,3	3,7
2006	XII	13,1	12,0	1,4	10,9	0,5
2007	XII	13,3	14,5	2,1	11,7	1,0
2008	VIII	11,5	11,5	1,5	9,0	0,8
	IX	12,9	15,5	1,3	13,4	0,6
	X	15,3	17,0	2,6	13,5	0,9
	XI	13,7	15,4	1,2	11,8	0,8
	XII	13,5	16,8	1,8	14,2	0,9
2009	I	11,1	20,0	1,8	17,7	0,8
	II	13,2	17,6	1,8	15,0	0,4
	III	15,5	19,0	2,1	15,7	0,5
	IV	13,8	17,5	1,4	14,3	0,6
	V	13,1	21,0	2,3	18,6	0,7
	VI	11,9	16,0	2,8	12,7	0,6
	VII	12,0	15,3	1,7	12,1	0,7
	VIII	9,2	13,0	1,3	10,1	0,9
	IX	10,8	14,0	1,2	11,4	0,7
	X	11,8	13,0	1,3	10,0	1,4
	XI	10,6	13,3	1,2	10,9	0,9
	XII	10,0	17,6	1,4	14,5	0,9
2010	I	9,2	18,5	1,7	16,4	1,2
	II	9,7			16,4	

^a obejmuje zakłady zatrudniające powyżej 10 osób, ^b obejmuje zakłady zatrudniające powyżej 50 osób, ^c dane szacunkowe
 Źródło: Na podstawie danych GUS – miesięcznych informacji o produkcji i handlu zagranicznym, skup na podstawie Biuletynu GUS.

Tab. 2. Cena skupu, zbytu i cena detaliczna wołowiny

Wyszczególnienie		Cena skupu żywca wołowego w zł/kg żywca	Cena skupu cieląt w zł/kg żywca	Cena zbytu mięsa wołowego z kością	Cena detaliczna mięsa wołowego z kością	Relacje ceny skupu bydła rzeźnego do ceny mięsa wołowego z kością	
						zbytu	detalicznej
2006	XII	4,00	9,53	15,39	17,22	3,84	4,30
2007	XII	3,91	8,56	16,09	17,68	4,11	4,52
2008	VIII	4,10	7,38	17,64	18,21	4,30	4,44
	IX	4,12	7,26	17,63	18,35	4,28	4,45
	X	4,06	7,62	17,79	18,38	4,38	4,52
	XI	4,09	7,91	17,76	18,40	4,34	4,49
	XII	4,13	7,97	17,88	18,42	4,34	4,47
2009	I	4,25	8,07	18,40	18,61	4,33	4,38
	II	4,54	9,10	18,50	18,79	4,07	4,14
	III	4,73	9,67	18,79	19,18	3,97	4,05
	IV	4,83	9,87	18,81	19,53	3,89	4,04
	V	4,64	9,46	18,84	19,70	4,06	4,24
	VI	4,90	9,71	19,18	19,84	3,99	4,05
	VII	4,78	9,03	19,48	20,08	4,07	4,19
	VIII	4,56	8,83	19,37	20,14	4,25	4,42
	IX	4,59	8,98	19,40	20,19	4,23	4,39
	X	4,50	9,01	19,27	20,24	4,28	4,49
	XI	4,49	9,48	19,10	20,30	4,25	4,52
	XII	4,64	9,93	19,02	20,26	4,10	4,36
2010	I	4,91					
	II	4,87					
w % ceny	sprzed roku	107,2	-	-	-	-	-
	sprzed m-ca	99,0	-	-	-	-	-

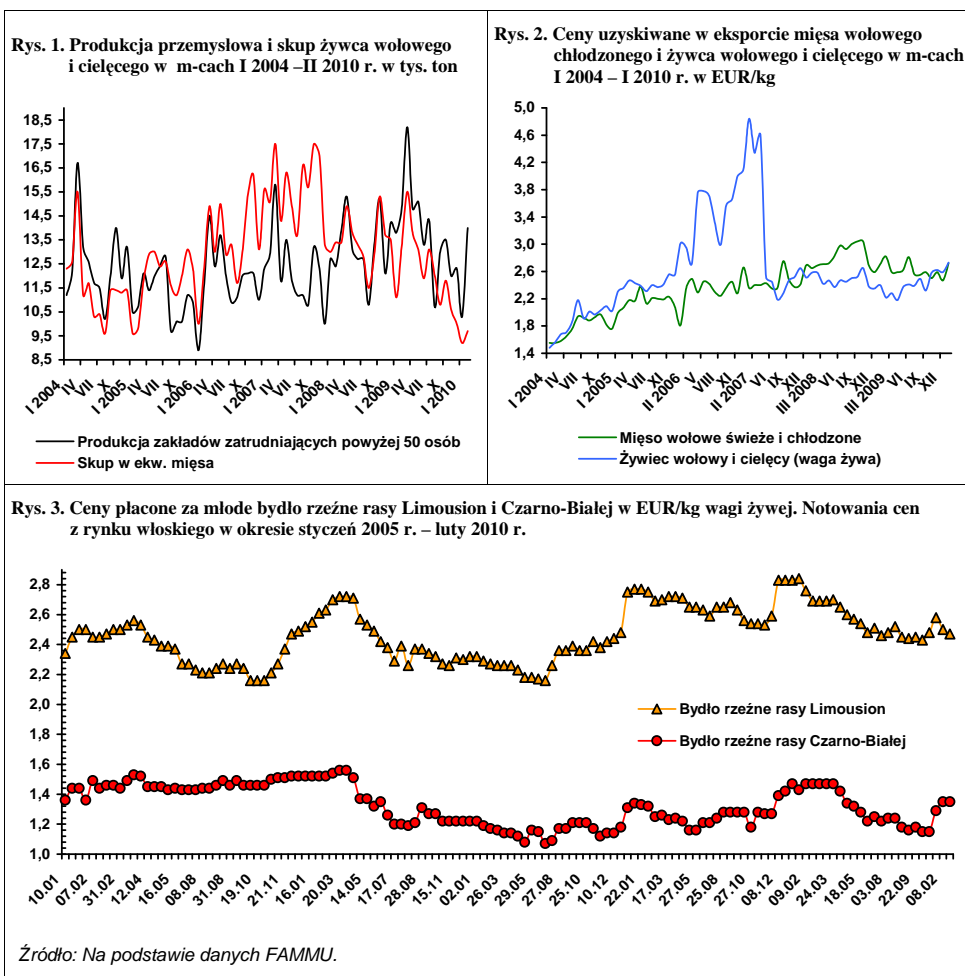
Źródło: Na podstawie danych GUS.

Tab. 3. Cena targowiskowa, cena zbytu i cena referencyjna wołowiny

Wyszczególnienie	VIII 2009	IX 2009	X 2009	XI 2009	XII 2009	I 2010	II 2010	III 2010	IV 2010
	1 tydz. m-ca	1 tydz. m-ca	1 tydz. m-ca	1 tydz. m-ca	1 tydz. m-ca	1 tydz. m-ca	1 tydz. m-ca	1 tydz. m-ca	1 tydz. m-ca
Cena zakupu bydła rzeźnego w ubojniach w zł/kg wagi żywej:									
Bydło ogółem	4,81	4,84	4,77	4,55	4,68	4,77	5,00	4,78	4,58
Buhaje	5,73	5,57	5,51	5,32	5,52	5,71	5,92	5,47	5,04
Krowy	3,80	3,81	3,67	3,49	3,52	3,41	3,73	3,68	3,68
Średnia cena targowiskowa cieląt 60-100 kg w zł/kg wagi żywej	9,36	8,94	9,06	9,51	9,75	10,35	9,77	9,83	9,80
Cena sprzedaży w zakładach mięsnych w zł/tonę:									
Ćwierci z buhajów do 2 lat	11 172	10 880	10 810	10 723	10 796	10 963	11 292	11 370	10 513
Ćwierci z krów rzeźnych	8 169	8 196	7 842	7 571	7 578	7 272	8 198	8 185	7 985
Cena referencyjna w EUR/100 kg tuszy schłodzonej ^a :									
UE-25	312,8	310,52	314,19	307,60	310,18	314,7	321,64	324,25	317,8
Polska	261,3	259,08	257,95	246,57	254,08	258,7	263,93	274,67	255,4

^a ceny referencyjne, są to ceny otrzymywane przez producentów żywca wołowego, których notowania pochodzą z rynków reprezentatywnych państw członkowskich UE i są przekazywane co tydzień do Komisji Europejskiej. Są one porównywane z ceną bazową, ustaloną przez Komisję Europejską w wysokości 2224 EUR/tonę kl. R3. Jeśli ceny referencyjne wykazują tendencję spadkową i stanowią mniej niż 103% ceny bazowej, wówczas kraj członkowski może ubiegać się o dopłaty do magazynowania, które od 01.07.2002 są podstawowym instrumentem utrzymania równowagi na tym rynku

Źródło: Na podstawie tygodniowych informacji Departamentu Wspólnej Organizacji Rynków.

Rynek wieprzowiny

Jan Małkowski
Danuta Zawadzka

Zgodnie z przewidywaniami tegoroczne Wielkanocne zakupy mięsa i przetworów były rzeczywiście mniej kosztowne niż w 2009 r. W I kwartale 2010 r., ceny detaliczne mięsa wieprzowego były o 3% niższe niż w grudniu 2009 r. Było to możliwe, bo ceny skupu w tym okresie obniżyły się o 5%. Mniej więcej proporcjonalny spadek cen skupu i cen detalicznych był wynikiem niższych o 15% cen skupu w grudniu niż w I kwartale 2009 r.

W pierwszych trzech kwartałach 2009 r. ceny trzody kształtowały się na rekordowo wysokim poziomie. Jednak w końcu roku ceny trzody nieoczekiwanie spadły co zapewne wpłynęło na osłabienie tendencji odbijania się pogłowia i produkcji trzody chlewnej od głębokiego dna.

W okresie letnim 2009 r. relacje cen trzody do cen żyta kształtowały się w granicach 10-12: 1, a relacje cen trzoda: jęczmień w granicach 9-10: 1. W I kwartale 2010 r. relacja cen trzoda: żyto zawężała się do około 9: 1, a relacja cen trzoda: jęczmień do 7,5: 1, co oznacza, że chów trzody w tym okresie był na pograniczu opłacalności. W najbliższych miesiącach, jeśli ceny zbóż i pasz utrzymają się na dotychczasowym poziomie, a ceny skupu trzody sezonowo wzrosną, relacje cen trzody do cen zbóż i pasz znów się poprawią, ale nie będą tak korzystne jak w lecie poprzedniego roku, bo w drugim i trzecim kwartale, a być może także w IV kwartale ceny skupu żywca nie będą tak wysokie jak w analogicznych okresach poprzedniego roku.

W 2009 r. produkcja trzody była niższa niż w 2008 r. o 12%, w tym w I półroczu o 17%, a w II półroczu o 5%. Rekordowo wysoki poziom cen w I półroczu był rezultatem wysokiego spadku produkcji, który tylko w połowie został zrekomensowany wzrostem importu. W II półroczu ceny spadły, mimo dalszego obniżenia się produkcji, bo zwiększony import z nadwyżką zrekomensował niedobór produkcji.

Wobec spodziewanego pogorszenia się warunków chowu przewiduje się, że w lipcu 2010 r. pogłowiu trzody może być zaledwie o kilka procent wyższe niż w lipcu 2009 r., kiedy wynosiło 14,3 mln sztuk. W II półroczu 2010 r. należy więc spodziewać się wzrostu krajowej produkcji wieprzowiny, który wywierać będzie presję na spadek cen. Obecnie odzyskaliśmy przewagę cenową względem przeciętnej ceny w UE 27. W I kwartale przeciętna cena w Polsce wyrażona w euro wynosiła 126 EUR/100 kg wagi poubojowej, wobec 133,5 EUR w UE-27. Jeśli kurs złotego do euro kształtował się będzie na poziomie około 3,80, a ceny w Unii Europejskiej w pozostałych miesiącach roku będą zbliżone do poziomu ubiegłorocznego, to istnieje szansa utrzymania dotychczasowej korzystnej dla nas różnicy cen i ograniczenia importu (tab. 4).

W styczniu na skutek trudności, eksport wieprzowiny zmniejszył się o 26%, a import o 11%, do czego przyczyniła się przewaga cenowa polskiej wieprzowiny oraz aprecjacja złotego.

Tab. 1. Skup trzody i handel zagraniczny wieprzowiną

Lata i miesiące	Skup trzody ^a		Eksport mięsa, podrobów i przetworów ^{c,d}		Import mięsa, podrobów i przetworów ^{c,d}		Saldo handlu zagranicznego tys. ton
	tys. ton	wskaźniki zmian ^b	Tys. ton	Wskaźniki zmian ^b	tys. ton	wskaźniki zmian ^b	
2007 I-XII	2210,0	101,5	289,5	88,4	257,5	140,5	32,0
I-VI	1127,6	109,4	155,7	99,2	107,8	51,9	47,9
2008 I-XII	1931,2	87,4	399,0	137,8	514,0	199,6	-115,0
I-VI	1027,0	91,1	204,0	131,0	212,0	196,7	-8,0
IX	104,8	99,3	39,1	156,5	52,5	213,2	-13,4
X	116,3	86,6	38,5	147,9	46,9	187,3	-8,4
XI	102,6	77,4	29,8	104,9	45,1	191,1	-15,3
XII	108,8	96,2	23,2	91,2	41,3	193,1	-18,1
2009 I	99,8	82,7	27,2	102,6	43,5	137,2	-16,2
II	88,1	72,8	31,7	93,5	32,5	112,8	-17,1
III	97,7	75,8	26,9	72,9	47,8	159,0	-20,9
IV	92,0	72,9	30,0	67,4	42,8	151,8	-12,8
V	84,0	75,3	29,6	79,1	42,3	107,1	-12,7
VI	87,3	87,5	30,0	70,9	48,4	128,4	-18,4
I-VI	857,4	83,5	151,0	74,0	259,0	122,2	-108,0
VII	87,4	81,3	25,8	66,8	50,5	107,2	-24,7
VIII	85,6	87,3	24,3	64,8	48,4	104,1	-24,1
IX	92,7	88,5	31,3	79,0	43,6	87,0	-12,3
X	99,1	85,2	31,5	81,0	43,2	94,5	-11,7
XI	95,8	93,4	28,8	96,0	43,3	100,7	-14,5
XII	102,5	94,2	28,5	124,5	42,1	126,0	-13,6
2010 I	96,2	96,4	x	x	x	x	x
II	91,7	95,2					

^a miesięczny skup nie jest pełny, gdyż nie obejmuje skupu realizowanego przez małe jednostki, w przeciwieństwie do okresów rocznych i półrocznych, ^b analogiczny okres poprzedniego roku = 100, ^c w wadze produktu, ^d dane miesięczne eksportu i importu nie są pełne, gdyż nie obejmują żywych zwierząt, niektórych przetworów i podrobów, dane półroczne i roczne przeliczone są na wagę mięsa.

Źródło: Dane GUS, CIHZ, CAAC i przeliczenia własne

Tab. 2. Ceny żywca wieprzowego, mieszanek PT-2, Prowitu i prosiąt

Lata i miesiące	Cena skupu trzody w zł/kg wagi żywej	Relacje cen trzody do targowiskowych cen:		Cena mieszanek PT-2 w zł/dt	Relacja cen trzoda: mieszanek PT-2	Cena Prowitu w zł/dt	Relacja cen trzoda: Prowit	Cena prosiąt w zł/szt.
		żyta	jęczmienia					
2008 VIII	4,51	6,5	5,8	116,19	3,9	184,36	2,4	108
IX	4,64	7,4	6,7	111,50	4,2	183,53	2,5	124
X	4,32	7,2	6,8	108,13	4,0	181,59	2,4	129
XI	4,28	7,9	7,2	104,38	4,1	179,87	2,4	140
XII	4,50	8,6	7,6	102,86	4,4	179,04	2,5	146
2009 I	4,43	8,6	7,5	102,18	4,3	179,12	2,5	150
II	4,45	8,9	7,7	102,18	4,4	186,37	2,4	159
III	4,78	9,3	8,2	101,34	4,7	189,65	2,5	176
IV	4,88	9,5	8,6	102,52	4,8	193,06	2,5	184
V	4,81	10,1	8,8	100,51	4,8	195,21	2,5	181
VI	5,06	11,1	9,6	100,57	5,0	198,68	2,5	187
VII	5,08	11,3	9,8	100,54	5,1	200,42	2,5	188
VIII	4,92	12,0	10,0	99,69	4,9	200,29	2,5	180
IX	4,67	11,1	9,6	98,05	4,8	198,50	2,4	180
X	4,22	10,4	8,8	95,83	4,4	197,34	2,1	169
XI	4,15	10,5	8,6	94,32	4,4	197,21	2,1	160
XII	3,88	9,7	8,1	93,90	4,1	196,96	2,0	158
2010 I	3,72	8,9	7,5	x	x	x	x	x
II	3,62	8,8	7,2	x	x	x	x	x
III	3,70	8,9	7,4	x	x	x	x	x

Źródło: Dane GUS i przeliczenia własne.

Tab. 3. Ceny producenta, zbytu i ceny detaliczne wieprzowiny w Polsce (w zł/kg)

Lata i miesiące	Cena skupu za wagę poubojową schłodzoną	Ceny zbytu			Ceny detaliczne			Cena detaliczna w % cen zbytu		
		schabu środk. z/k	szynki gotowanej	kielbasy toruńskiej	schabu środk. z/k	szynki gotowanej	kielbasy toruńskiej	schabu środk. z/k	szynki gotowanej	kielbasy toruńskiej
2008 I	4,57	12,48	16,11	9,74	14,13	20,35	12,27	113,2	126,3	126,0
II	4,28	12,31	16,08	9,74	13,70	20,25	12,13	111,3	125,9	124,5
III	4,74	12,55	16,04	9,74	13,83	20,07	12,11	110,2	125,1	124,3
IV	4,76	12,42	15,94	9,71	13,90	20,08	12,22	111,9	126,0	125,8
V	5,27	12,65	16,22	9,79	14,26	20,31	12,37	112,7	125,2	126,4
VI	5,65	13,06	16,35	9,91	14,94	20,68	12,64	114,4	126,5	127,5
VII	5,84	13,21	16,73	10,18	14,93	20,70	12,75	113,0	123,7	125,2
VIII	5,91	13,27	16,80	10,33	15,00	20,94	12,83	113,0	124,6	124,2
IX	6,08	13,23	16,80	10,39	15,09	20,97	12,96	114,1	124,8	124,7
X	5,66	12,98	16,77	10,52	14,89	21,11	12,96	114,7	125,9	123,2
XI	5,61	12,90	16,77	10,61	14,61	21,13	13,02	113,3	126,0	122,7
XII	5,90	13,03	16,76	10,67	14,62	21,06	13,04	112,2	125,7	122,2
2009 I	5,80	13,10	17,06	10,72	14,94	21,11	13,13	114,0	123,7	122,5
II	5,83	13,12	17,15	10,75	14,69	21,32	13,15	112,0	124,3	122,3
III	6,26	13,55	17,46	11,08	15,03	21,66	13,41	110,9	124,1	121,0
IV	6,39	13,77	17,61	11,24	15,50	21,93	13,49	112,6	124,6	120,0
V	6,30	13,79	17,58	11,33	15,58	21,92	13,78	113,0	124,7	121,6
VI	6,63	14,02	17,86	11,37	15,63	22,08	13,83	111,5	123,6	121,6
VII	6,65	14,13	18,04	11,60	15,88	22,35	14,11	112,4	123,9	121,6
VIII	6,45	14,02	18,04	11,65	15,76	22,35	14,16	112,4	123,9	121,5
IX	6,07	13,76	17,92	11,65	15,57	21,98	14,23	113,4	124,9	122,1
X	5,53	13,21	17,95	11,56	15,05	22,37	14,31	119,2	124,6	123,8
XI	5,44	12,94	17,81	11,51	14,53	22,18	14,27	112,3	124,5	124,0
XII	5,09	12,74	17,72	11,44	14,24	22,05	14,11	111,8	124,4	123,3
2010 I	4,88	x	x	x	x	x	x	x	x	x
II	4,75	x	x	x	x	x	x	x	x	x

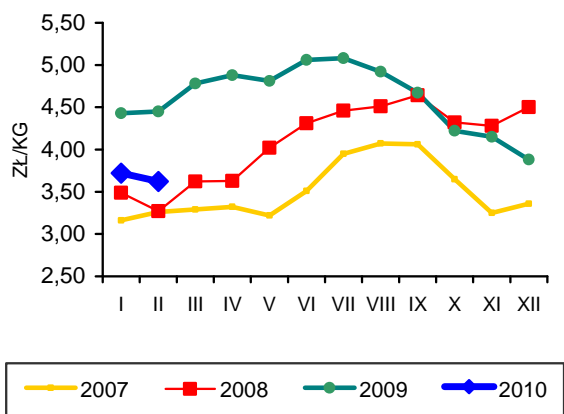
Źródło: Dane GUS i przeliczeni własne.

Tab. 4. Rynekowe ceny trzody w Unii Europejskiej (EUR/100 kg wagi poubojowej)

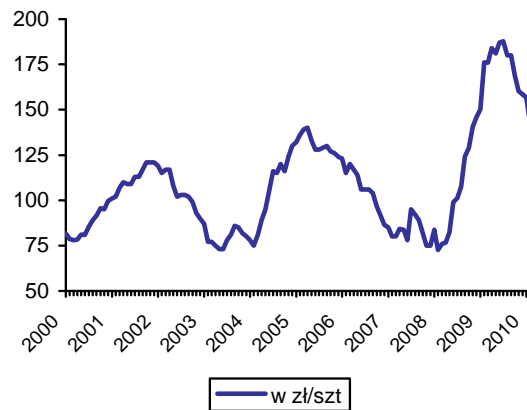
Lata i miesiące	UE-27	Polska	Niemcy	Dania	Ceny w Polsce w % cen w:		
					UE-27	Niemczech	Danii
2008 IV	144,30	144,62	147,95	126,71	100,2	97,7	114,1
V	151,78	161,09	162,54	130,94	106,1	99,1	123,0
VI	163,94	174,24	172,09	138,26	106,3	101,2	126,0
VII	169,22	185,13	178,08	139,51	109,4	104,0	132,7
VIII	173,96	184,62	184,81	145,36	106,1	99,9	127,0
IX	172,33	183,01	179,79	148,31	106,2	101,8	123,4
X	161,30	162,05	168,92	142,18	100,5	95,9	114,0
XI	148,29	154,83	155,27	131,72	104,4	99,7	117,5
XII	144,36	150,27	150,82	125,21	104,1	99,6	120,0
2009 I	136,81	140,25	140,83	119,91	102,5	99,5	117,0
II	133,43	128,99	148,96	114,68	96,7	86,6	112,5
III	137,81	139,61	141,33	113,85	101,3	98,8	122,6
IV	142,88	147,77	147,21	121,73	103,4	100,4	121,4
V	144,24	148,11	149,62	125,91	102,7	99,0	117,6
VI	150,35	152,93	154,90	132,05	101,7	98,7	115,8
VII	156,48	160,62	158,40	134,27	102,6	101,4	119,6
VIII	155,00	160,30	160,20	131,40	103,4	100,0	122,0
IX	148,40	151,55	150,44	130,22	102,1	100,7	117,2
X	136,23	134,93	138,21	120,07	99,0	97,6	112,4
XI	132,94	133,31	137,57	116,43	100,3	97,6	114,5
XII	131,92	125,81	134,34	113,78	95,4	93,7	110,6
2010 I	130,65	124,82	134,04	108,84	95,5	93,1	114,7
II	135,12	124,02	140,48	114,62	91,8	88,3	108,2
III	134,84	130,23	135,64	116,68	96,6	96,0	111,6

Źródło: Dane Komisji Europejskiej.

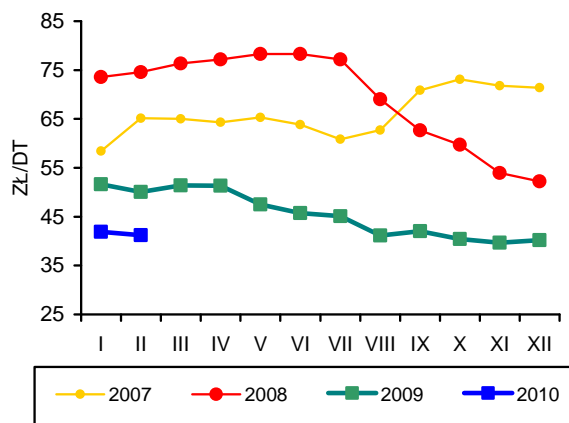
Rys. 1. Ceny skupu żywca wieprzowego w Polsce

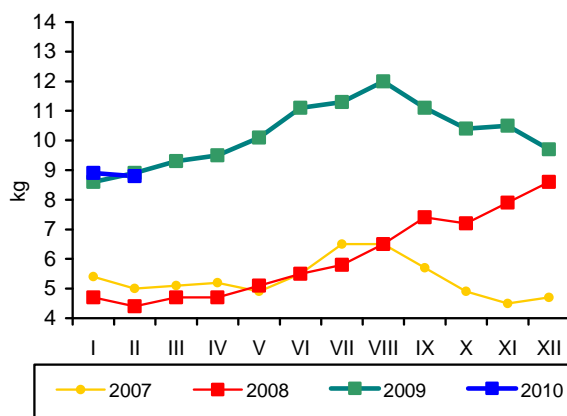
Rys. 2. Ceny prosiąt w Polsce

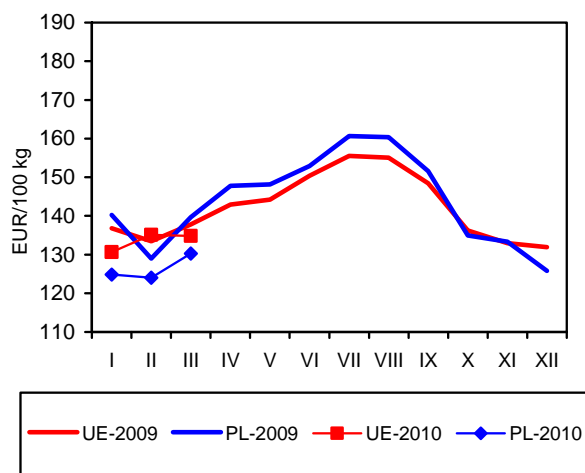
Rys. 3. Targowiskowe ceny żyta w Polsce

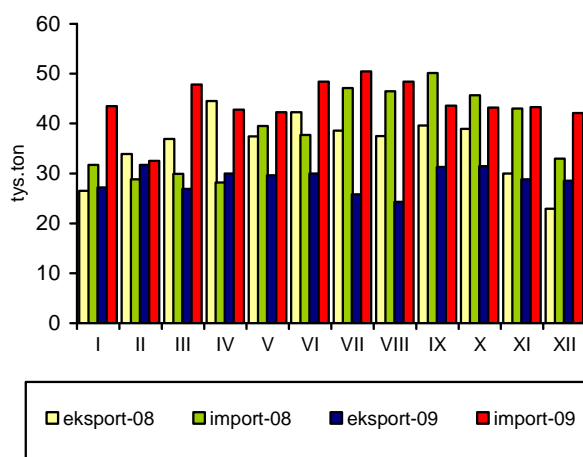
Rys. 4. Ceny żywca wieprzowego wyrażone w kg żyta w Polsce

Rys. 5. Przeciętne ceny trzody klasy E w UE (EUR/100 kg wagi poubojowej)

Rys. 6. Polski handel zagraniczny wieprzowiną

Źródło: GUS, CIHZ, CAAC, Komisja Europejska oraz przeliczenia własne.

Rynek mięsa drobiowego i jaj

Mira Kobuszyńska
Grzegorz Dybowski

Rynek mięsa drobiowego

W pierwszych dwóch miesiącach 2010 r., produkcja mięsa drobiowego w zakładach drobiarskich, zatrudniających powyżej 50 pracowników wyniosła 193 tys. ton i była o 7% większa niż w tym samym czasie roku poprzedniego. Równocześnie średni miesięczny poziom produkcji był znacząco niższy niż w drugiej połowie minionego roku, co osłabiło presję popytową na rynek krajowy.

W 2009 r. eksport mięsa drobiowego był o 18,2% wyższy niż w roku poprzednim. Do kwietnia 2009 r. poziom eksportu był niższy niż w analogicznym czasie 2008 r., a w drugim półroczu sprzedaż eksportowa wykazywała silne tendencje wzrostowe. Największym rynkiem zbytu były Niemcy. Obniżyła się sprzedaż do niemal wszystkich głównych odbiorców unijnych, z wyjątkiem Czech i Słowacji. Intensywnie rosła sprzedaż do Hongkongu. W styczniu br. eksport był zbliżony do ubiegłorocznego, przy imporcie mniejszym prawie o 60%.

W 2009 roku import mięsa drobiowego przewyższał wielkość przywozu z 2008 roku o 13,4%. Przywóz ten był bardzo silnie zróznicowany w czasie. Na wysokim poziomie, przy krótkookresowych wahaniami w dół, utrzymywał się on do lipca 2009 roku. Od sierpnia poziom importu był znacznie niższy niż w analogicznym okresie 2008 roku.

Ceny pasz dla kurcząt, w pierwszych dwóch miesiącach 2010 r. wzrosły. Przeciętna cena mieszanki dla kurcząt w okresie styczeń

– luty była o 2,5% wyższa niż w grudniu poprzedniego roku, ale nadal była niższa niż rok wcześniej.

Po silnym spadku cen skupu w styczniu 2010 r. w marcu za kurczęta brojlery hodowcy uzyskiwali ceny o 3% wyższe niż w poprzednim miesiącu oraz o 10,2% wyższe niż w styczniu. W lutym i marcu bieżącego roku poprawiła się opłacalność chowu w porównaniu z trudnym dla hodowców przełomem minionego i bieżącego roku.

Luty i marzec 2010 r. były okresem poprawy marż w przemyśle przetwórczym, nadal jednak są one dużo niższe niż w tym samym czasie roku poprzedniego. Pomimo spadku produkcji przemysłowej i wysokiego eksportu, ceny zbytu rosną bardzo wolno.

Ceny skupu indyków, w pierwszym kwartale 2010 r., silnie obniżyły się. Równocześnie rosną ceny mieszanek dla indyków, co pogarsza opłacalność chowu.

W lutym 2010 r. polskie ceny żywca drobiowego wyrażone w euro stanowiły 78% przeciętnej ceny unijnej. Przewaga cenowa polskich eksporterów zmniejszyła się więc w stosunku do poziomu z poprzednich miesięcy a także w stosunku do lutego 2009 r., kiedy to ceny polskie stanowiły 70% ceny unijnej. Polska nadal należy do najtańszych producentów mięsa drobiowego w Europie, a pod względem cenowym do największych konkurentów Polski tradycyjnie należą Holandia i Hiszpania.

Tab. 1. Przemysłowa produkcja mięsa drobiowego w zakładach o zatrudnieniu powyżej 50 osób (tys. ton)

Wyszczególnienie	2006	2007	2008	2009	2010
I	89,1	93,7	108	95,2	96,4
II	84,0	79,7	92,9	85,8	96,5
III	94,3	94,9	95,1	98,1	
IV	83,7	89,2	105,0	99,0	
V	91,6	96,2	99,1	97,0	
VI	94,1	86,4	94,2	101,5	
VII	91,3	93,4	105	107,0	
VIII	94,4	97,4	96	101,0	
IX	94,9	95,6	101	105,0	
X	101	109,0	108	113,0	
XI	97,2	99,9	93	105,0	
XII	90,4	91,0	97,7	107,0	
RAZEM	1106	1126,4	1195	1217,0	192,9

Źródło: Dane GUS.

Tab. 2. Handel zagraniczny mięsem drobiowym (tony)

Wyszczególnienie	Import		Eksport	
	2009	2010 ^a	2009	2010 ^a
I	4183	1797	20217	20190
II	3219		20607	
III	4140		23169	
IV	4146		22020	
V	3145		25232	
VI	3640		25163	
VII	3717		25733	
VIII	2933		22923	
IX	2865		30012	
X	3611		31274	
XI	2495		30693	
XII	1940		27977	
RAZEM	40032	1797	305021	20190

^a dane nieostateczne (na dzień 30.03.2010)

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych CAAC.

Tab. 3. Spożycie mięsa drobiowego i wędlin drobiowych wg budżetów rodzinnych (w kg/1 mieszkańca miesięcznie)

Kwartał	Mięso drobiowe			Wędliny drobiowe		
	2007	2008	2009	2007	2008	2009
I	1,40	1,41	1,42	0,22	0,20	0,21
II	1,42	1,44	1,46	0,21	0,21	0,21
III	1,46	1,48	1,49	0,22	0,21	0,23
IV	1,48	1,58		0,21	0,21	

Źródło: Dane GUS.

Tab. 4. Ceny na rynku kurcząt brojlerów

Miesiące	Mieszanka dla kurcząt brojlerów pełnoporcjowa grower/finisz (zł/tonę)		Pisklęta (zł/szt.)		Żywiec (skup) (zł/kg) ^a		Tuszka (zbyt) patroszona, z szyją (zł/kg) ^{a, b}		Tuszka (detal) (zł/kg)	
	2009	2010	2009	2010	2009	2010	2009	2010	2009	2010
I	1020	1044	1,17	1,26	3,05	2,84	4,81	4,29	6,91	
II	1119	1045	1,19		3,32	3,04	5,70	4,84	6,72	
III	1149		1,21		3,46	3,13	5,91	5,05	7,12	
IV	1151		x		3,50		5,42		7,28	
V	1163		1,25		3,40		5,69		6,95	
VI	1204		1,25		3,76		6,24		7,39	
VII	1209		1,26		3,64		5,78		7,33	
VIII	1183		1,25		3,65		5,73		7,22	
IX	1151		1,26		3,37		5,10		6,90	
X	1117		1,26		3,08		4,59		6,47	
XI	1032		1,25		2,95		4,44		6,11	
XII	1019		1,26		3,02		5,07		5,93	

^a trzeci tydzień każdego miesiąca, ^b świeże i schłodzone, Polska+UE

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych GUS, KRDiG i MRiRW.

Tab. 5. Ceny na rynku indyków brojlerów

Wyszczególnienie	Pisklęta (zł/szt.)		Żywiec (skup) – indory (zł/kg) ^a		Tuszka (zbyt), (zł/kg) ^a	
	2009	2010	2009	2010	2009	2010
I	5,00	5,50	4,37	4,54	7,32	7,64
II	5,50		4,67	4,47	7,72	7,46
III	5,60		4,94	4,44	7,70	7,79
IV	x		5,35		7,88	
V	5,60		5,47		7,97	
VI	5,60		5,44		7,86	
VII	5,60		5,48		7,61	
VIII	5,60		5,07		7,49	
IX	5,50		4,95		7,57	
X	5,50		5,01		7,60	
XI	5,50		4,75		7,53	
XII	5,50		4,56		8,37	

^a trzeci tydzień każdego miesiąca, ^b świeże i schłodzone, Polska+ UE

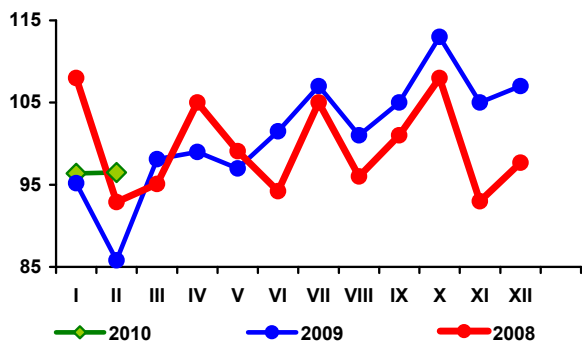
Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych GUS i MRiRW.

Tab. 6. Ceny sprzedaży mięsa kurcząt w wybranych krajach UE (EUR/100 kg)

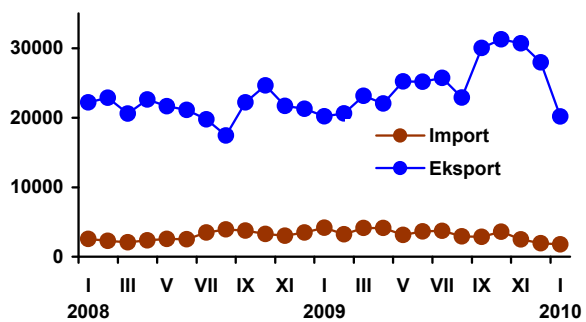
Wyszczególnienie	Polska	Niemcy	Czechy	Węgry	Francja	Holandia	Hiszpania	UE
2008 XII	124,69	226,50	178,06	185,42	215,00	180,00	168,31	175,52
2009 I	125,44	226,50	167,64	180,68	214,23	176,77	175,64	175,05
II	120,14	226,50	162,25	162,70	210,04	176,07	180,67	171,92
III	127,56	232,81	170,72	159,26	210,00	180,00	180,67	172,04
IV	128,46	229,90	176,77	166,50	210,00	180,00	158,15	173,58
V	123,13	250,71	174,48	175,62	214,06	180,00	148,41	174,03
VI	136,19	268,00	173,26	176,66	215,00	185,00	147,98	174,26
VII	132,54	268,00	180,40	181,79	215,00	183,65	153,09	173,25
VIII	137,26	268,00	175,93	184,41	214,94	178,60	164,36	176,94
IX	125,37	268,00	178,06	180,94	210,60	176,44	168,46	175,08
X	111,99	268,00	173,05	180,51	210,00	156,45	154,78	168,63
XI	108,56	268,00	174,10	174,49	200,83	131,77	148,34	159,32
XII	116,40	249,00	171,40	174,40	195,00	118,70	134,30	157,70
2010 I	112,40	241,50	168,50	174,40	191,60	138,50	133,50	158,70
II	120,50	240,00	169,40	171,10	177,00	145,00	135,50	155,1

Źródło: Dane MRiRW.

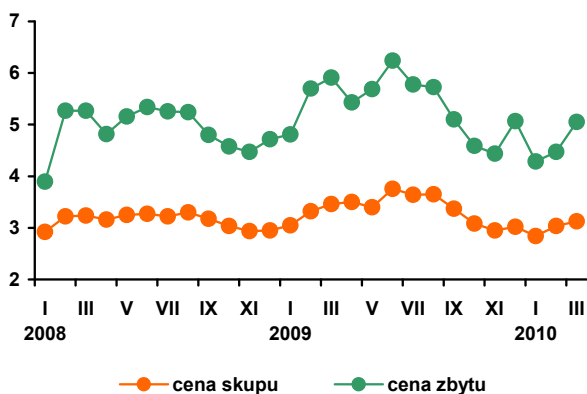
Rys. 1. Przemysłowa produkcja mięsa drobiowego w zakładach o zatrudnieniu pow. 50 osób (tys. ton)

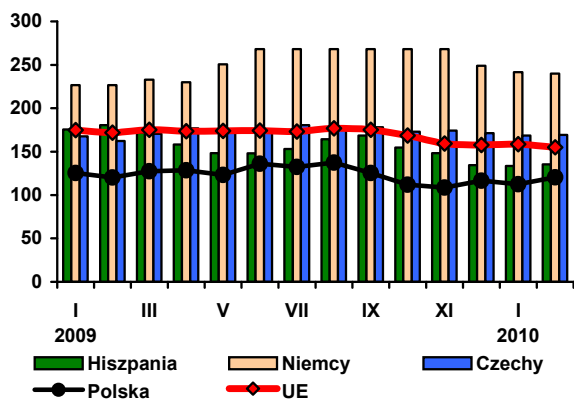
Rys. 2. Handel zagraniczny mięsem drobiowym (tony)

Rys. 3. Ceny skupu brojlerów kurcząt i ceny zbytu tuszek kurcząt średnio w Polsce w zł/kg

Rys. 4. Ceny zbytu tuszek kurcząt w wybranych krajach UE, w EUR/100 kg

Źródło: Dane GUS, MRiRW i CIHZ.

Rynek jaj

Po okresie spadku cen w pierwszych dwóch miesiącach 2010 r., w marcu ceny zbytu jaj zaczęły rosnąć. W marcu średnia cena zbytu wyniosła 36,13 zł/100 sztuk i była o 5,2% wyższa niż w lutym 2010 r. W stosunku do poprzedniego miesiąca podrożały jaja wszystkich klas wagowych – XL (4,6%), L (4,8%), M (1,8%), S (10,7%). W pierwszym kwartale 2010 r. ceny zbytu jaj przewyższały poziom z analogicznego okresu poprzedniego roku o 17,5%. Największy wzrost cen odnotowano w klasie wagowej M (22,7%), a następnie w klasach: XL (19,5%), S (17,8%), L (13,6%).

Wskaźnik wzrostu cen skupu jaj do przetwórstwa w marcu 2010 r. w relacji do lutego, zbliżony był do wskaźnika cen zbytu jaj konsumpcyjnych i wyniósł 5%. Również na rynku jaj przemysłowych przeciętny poziom cen w pierwszym kwartale bieżącego roku był znacznie wyższy niż w porównywalnym okresie poprzednich lat.

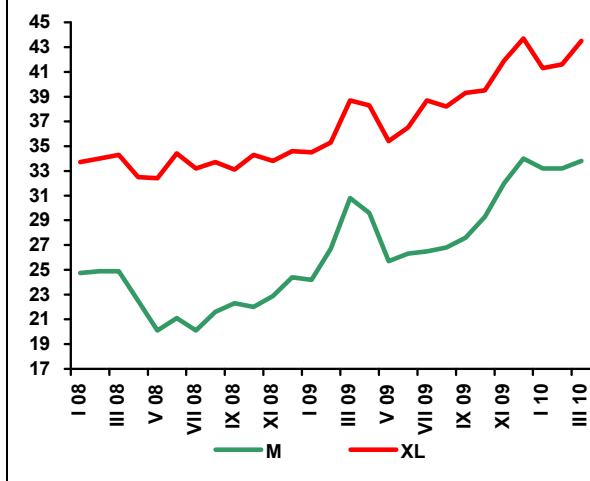
W 2009 r. wzrosły obroty handlowe jajami świeżymi. W relacji do 2008 r., zwiększył się import jaj świeżych (o 52%), który był bardzo nierównomiernie rozłożony w czasie. Przywóz skumulował się od maja do września, trzykrotnie przewyższając przeciętny poziom z poprzedniego okresu. Eksport jaj konsumpcyjnych w 2009 r. wzrósł o 18% w relacji do poprzedniego roku. W pierwszym półroczu wykazywał on słabą tendencję wzrostową, podczas gdy

w drugim półroczu był względnie równomiernie rozłożony w poszczególnych miesiącach. Przeciętny miesięczny poziom eksportu od lipca do grudnia włącznie był o 2% wyższy niż w pierwszej połowie 2009 r.

W 2009 r., wzrosły także obroty przetworami z jaj. Import przetworów obniżył się o 8% w relacji do 2008 r. Do sierpnia był on względnie równomiernie rozłożony w czasie. We wrześniu i październiku nastąpił istotniejszy wzrost przywozu w relacji do poprzednich miesięcy, jako skutek rosnących cen krajowych. Eksport przetworów z jaj zwiększył się w 2009 r. o 12% i nie wykazywał zwiększonej kumulacji w krótkich okresach. 2010 r. rozpoczął się spadkiem obrotów handlowych jajami świeżymi. W styczniu br. znacząco zmalał także eksport przetworów z jaj, przy większym przywozie.

Na początku 2010 r. ceny zbytu jaj w UE były niższe niż polskie ceny wyrażone w EUR. W styczniu i lutym średnia polska cena przewyższała unijną o 2,6%. W minionym roku polskie jaja drożały w wyższym tempie niż średnio w UE, na co wpłynął zarówno wzrost cen krajowych, jak i zmiany kursu walutowego. Wśród głównych producentów unijnych, w pierwszych miesiącach 2010 r., do najdroższych należały Niemcy i Polska.

Rys. 1. Średnie ceny sprzedaży jaj spożywczych w Polsce (klasa wagowa M i XL – zł/szt)

Rys. 2. Ceny skupu jaj do przetwórstwa (zł/tonę)

Tab. 1. Handel zagraniczny jajami i przetworami z jaj (tony)

Miesiące	Jaja świeże				Przetwory z jaj			
	Import		Eksport		Import		Eksport	
	2009 ^a	2010	2009 ^a	2010	2009 ^a	2010	2009 ^a	2010
I	2733	716	10733	8304	292	418	1210	303
II	1848		10037		249		1122	
III	1053		11972		233		1204	
IV	2362		10695		213		939	
V	1102		12598		235		980	
VI	2138		13059		228		1300	
VII	2560		11924		219		1069	
VIII	2892		11628		248		1316	
IX	3020		11167		371		1018	
X	2521		11671		447		1477	
XI	3039		12275		515		1087	
XII	2531		11851		543		1073	
RAZEM	27800		139610		3793		13795	

^a dane nieostateczne (na dzień 30.03.2010)

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych CAAC.

Tab. 2. Ceny sprzedaży jaj klasy A w zakładach pakujących (zł/100 szt.)^a

Miesiące	XL		L		M		S	
	2009	2010	2009	2010	2009	2010	2009	2010
I	34,50	41,30	28,30	34,30	24,20	33,20	18,90	26,90
II	35,30	41,60	31,30	35,40	26,70	33,20	25,60	27,20
III	38,70	43,50	34,40	37,10	30,80	33,80	27,00	30,10
IV	38,30		31,80		29,60		27,70	
V	35,40		27,30		25,70		24,40	
VI	36,50		30,30		26,30		24,80	
VII	38,70		30,40		26,50		25,50	
VIII	38,20		29,30		26,80		23,40	
IX	37,70		32,90		27,60		24,30	
X	39,50		34,50		29,30		21,80	
XI	41,90		37,40		32,00		26,20	
XII	43,70		36,10		34,00		25,20	

^a trzeci tydzień każdego miesiąca

Źródło: Dane MRiRW.

Tab. 3. Ceny sprzedaży jaj w Polsce i innych krajach (średnio klasy L i M), (EUR/100 kg)

Miesiące	Polska	Czechy	Niemcy	Francja	Holandia	UE
2008 XII	109,33	107,58	115,48	113,43	88,50	118,10
2009 I	103,38	96,09	103,85	109,00	89,39	112,30
II	102,28	98,28	101,97	104,54	87,39	110,53
III	114,92	106,64	117,20	118,12	93,42	120,78
IV	119,05	107,42	116,34	118,37	83,07	119,34
V	105,60	100,54	93,59	118,69	70,19	113,43
VI	102,33	98,78	93,44	104,98	66,70	110,66
VII	111,54	101,55	93,44	100,11	66,00	111,43
VIII	114,99	101,19	93,44	96,22	69,73	111,69
IX	120,05	100,31	93,44	104,69	75,00	115,35
X	124,47	104,39	124,48	107,57	80,84	117,93
XI	133,48	111,12	134,62	119,66	87,18	122,58
XII	139,67	114,73	213,77	130,65	100,03	133,60
2010 I	137,21	113,02	213,77	122,81	98,71	137,90
II	140,02	116,42	161,63	116,46	104,00	132,21

Źródło: Dane MRiRW.

Rynek baraniny

Danuta Zawadzka

W I kwartale 2010 r. przeciętna cena jagniąt w Unii Europejskiej wynosiła 592 EUR/100 kg wagi poubojowej i była o 3% niższa niż w I kwartale 2008 r. Cena jagniąt we Włoszech wyniosła w tym okresie 506 EUR/100 kg i była niższa o 8%. W marcu, a więc przed Świętami Wielkanocy, kiedy ceny jagniąt zazwyczaj sezonowo rosną, przeciętna ich cena w UE-27 była zaledwie o 3% wyższa niż przed rokiem, a we Włoszech nawet o 13% niższa.

Wyższe niż przed rokiem są nadal ceny owiec ciężkich. W I kwartale 2010 r. przeciętna cena ukształtowała się na poziomie 485 EUR/100 kg wagi poubojowej i była 8% wyższa niż w I kwartale 2010 r. W Polsce przeciętna cena owiec ciężkich osiągnęła w tym okresie 407 EUR/100 kg wagi poubojowej, wobec 315 EUR w I kwartale 2009 r.

Komisja Europejska ocenia, że w 2010 r. produkcja mięsa baraniego i koziego łącznie w całej Unii Europejskiej wynie-

sie 948 tys. ton i będzie o 2% tj. o około 20 tys. ton niższa niż w 2008 r. Ceny jagniąt na rynku unijnym będą więc zależały od popytu i cen w imporcie. Jak dotychczas ceny owiec w Nowej Zelandii są niższe, a w Australii – wyższe niż przed rokiem.

W I kwartale 2010 r. przeciętna cena jagniąt w Nowej Zelandii wyniosła 66 NZD/100 kg wagi poubojowej i była o 13% niższa niż w I kwartale 2009 r. W Australii natomiast w I kwartale 2010 r. cena jagniąt osiągnęła 443 AUD/100 kg wagi poubojowej i była o 10% wyższa niż przed rokiem o tej porze. Konsekwencją wyższych cen na australijskim rynku jest zmniejszenie importu do Unii Europejskiej. W I kwartale 2010 r. kraje Unii Europejskiej zakupiły w Australii tylko 2990 ton mięsa jagnięcego i baraniego, a więc o ponad 30% mniej niż rok wcześniej.

Tab. 1. Produkcja baraniny w Polsce (w tonach wagi poubojowej)

Wyszczególnienie	2007	2008	2009 ^P	Zmiana w % 2009/2008
I półrocze	1438	1373	1309	95,3
II półrocze	901	1113	1050	94,0
Rok	2339	2486	2359	95,0

P – prognoza IERiGŻ-PIB

Źródło: Dane GUS

Tab. 2. Polski handel zagraniczny żywcem i mięsem baranin w ekwiwalencie mięsa (tony)

Lata	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	Rok
Eksport 2008	25,5	42,2	297,9	35,6	44,0	108,6	71,4	85,9	39,2	33,3	23,3	114,0	920,9
2009	49,1	62,6	203,1	169,7	96,3	56,1	76,6	44,4	56,3	39,1	18,2	153,2	1024,7
miesiąc roku poprzedniego = 100	192,5	148,3	68,2	476,7	218,9	51,7	107,3	51,7	143,6	117,4	78,1	134,4	1110,3
Import 2008	16,6	32,3	38,2	8,6	14,9	10,0	16,0	10,0	18,6	14,7	10,5	8,8	199,2
2009	73,6	4,5	87,3	23,9	65,7	54,7	126,9	16,0	51,0	42,6	12,2	35,6	594,0
miesiąc roku poprzedniego = 100	443,4	13,9	228,5	277,9	440,9	547,0	793,1	160,0	274,2	289,8	116,2	404,5	298,2

** Prognoza IERiGŻ-PIB*

Źródło: Dane CAAC

Tab. 3. Przeciętne ceny skupu owiec w Polsce (w zł/kg wagi żywej)

Lata	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
2007/2008	5,23	5,27	6,68	5,00	4,29	4,92	4,57	4,79	4,68	4,84	5,20	6,97
2008/2009	5,69	6,20	7,64	7,58	6,65	6,27	6,24	6,49	6,12	6,14	5,88	7,95
miesiąc roku poprzedniego = 100	108,8	117,6	114,4	151,6	155,0	127,4	136,5	135,5	130,8	126,9	113,0	114,1

Źródło: Dane GUS oraz prognoza IERiGŻ-PIB.

Tab. 4. Ceny zakupu wybranych kategorii wagowych owiec i jagniąt w Polsce

Wyszczególnienie	Jagnięta o wadze 13-16 kg				Owce o wadze 36-40 kg			
	cena za wagę żywą		cena za wagę poubojową		cena za wagę żywą		cena za wagę poubojową	
	zł/kg	EUR/kg	zł/kg	EUR/kg	zł/kg	EUR/kg	zł/kg	EUR/kg
III 2009	9,30	2,01	19,79	4,28	6,00	1,30	12,8	2,77
IV	8,87	2,01	18,87	4,27	6,00	1,36	12,8	2,90
V	-	-	-	-	5,98	1,33	12,7	2,82
VI	-	-	-	-	6,12	1,36	13,0	2,89
VII	-	-	-	-	5,68	1,32	12,1	2,81
VIII	-	-	-	-	5,74	1,39	12,2	2,95
IX	-	-	-	-	5,94	1,41	12,6	2,99
X	-	-	-	-	5,99	1,44	12,7	3,04
XI	-	-	-	-	7,64	1,83	16,3	3,91
XII	11,3	2,73	24,0	5,79	7,60	1,83	16,2	3,91
I 2010	-	-	-	-	6,35	1,56	13,5	3,32
II	-	-	-	-	6,66	1,66	14,2	3,54

Źródło: Dane Zintegrowanego Systemu Rolniczej Informacji Rynkowej MRiRW oraz przeliczenia własne.

Tab. 5. Przeciętne ceny detaliczne udźca baraniego w Polsce (zł/kg)

Lata	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
2008	33,14	33,14	33,94	36,98	37,10	37,43	37,43	37,64	34,85	34,79	35,17	36,15
2009	36,78	36,63	39,06	38,14	38,64	40,91	41,61	41,83	42,04	41,51	41,14	41,14
miesiąc roku poprzedniego = 100	111,0	110,5	115,1	103,4	104,2	109,3	111,2	111,1	120,6	119,1	117,0	113,8

Źródło: Dane GUS

Tab. 6. Przeciętne ceny jagniąt w UE-27 i we Włoszech (EUR/100 kg wagi poubojowej)

Lata	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	I	II	III
UE-27												
2008/2009	526,6	508,5	527,0	572,9	602,0	645,2	687,6	741,4	701,7	677,0	600,9	555,2
2009/2010	558,0	554,2	564,2	620,5	649,5	705,3	737,4	710,1	714,0	634,9	568,0	572,1
miesiąc roku poprzedniego = 100	106,0	109,0	107,1	108,3	107,9	109,3	107,2	95,8	101,8	93,8	94,5	103,6
Włochy												
2008/2009	556,0	557,8	615,9	613,1	622,9	666,8	662,1	667,6	599,8	534,3	552,7	568,3
2009/2010	598,4	567,7	601,7	634,9	644,7	695,4	666,8	666,8	638,5	545,4	475,6	496,3
miesiąc roku poprzedniego = 100	107,6	101,8	97,7	103,6	103,5	104,3	100,7	93,6	106,5	102,1	86,0	87,3

Źródło: Dane Komisji Europejskiej oraz obliczenia własne.

Tab.7. Przeciętne ceny owiec w UE-25 i w Wielkiej Brytanii (EUR/100 kg wagi poubojowej)

Lata	IV	V	VI	VII	VII	IX	X	XI	XII	I	II	III
UE-25												
2008/2009	442,1	479,8	459,1	422,3	415,8	424,1	419,9	415,1	415,8	439,2	454,3	449,6
2009/2010	481,4	492,5	470,3	423,6	417,6	421,5	413,5	434,4	457,2	494,2	481,4	478,6
miesiąc roku poprzedniego = 100	108,9	102,6	102,4	100,3	100,4	99,4	98,5	104,6	110,0	112,5	106,0	106,5
Wielka Brytania												
2008/2009	406,1	476,0	444,1	368,9	355,9	362,7	347,8	324,3	355,9	365,0	414,3	407,7
2009/2010	452,1	475,8	446,5	368,6	368,1	360,2	340,5	382,5	413,8	472,7	468,7	452,1
miesiąc roku poprzedniego = 100	111,3	100,0	100,5	99,9	103,4	99,3	97,9	117,9	116,3	129,5	113,1	110,9

Źródło: Dane Komisji Europejskiej oraz obliczenia własne.

Tab. 8. Ceny jagniąt w Nowej Zelandii

Wyszczególnienie	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	I	II	III
2008/2009												
NZD/100 kg cwe	50,36	56,23	61,55	65,88	70,76	77,23	80,10	82,54	74,00	73,50	75,30	78,81
2009/2010												
NZD/100 kg cwe	82,20	84,62	88,02	88,90	89,73	88,26	85,12	82,99	70,30	66,30	66,86	65,94
miesiąc roku poprzedniego = 100	163,2	150,5	143,0	134,9	126,8	114,3	106,3	100,5	95,00	90,2	88,8	83,7

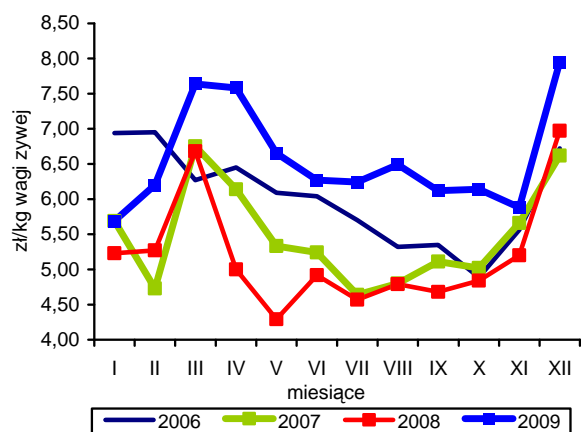
Źródło: Przeliczenia własne na podstawie meldunków Fencepost, New Zealand.

Tab. 9. Ceny jagniąt w Australii

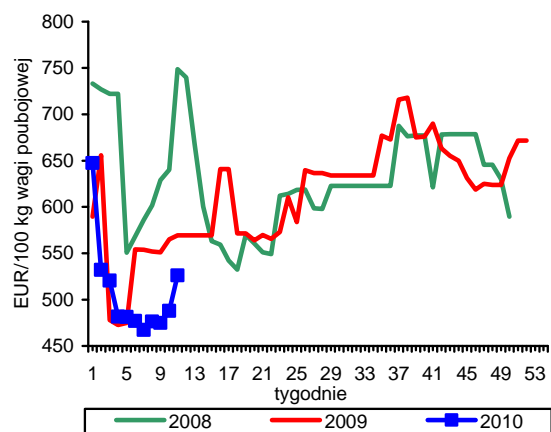
Wyszczególnienie	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	I	II	III
2008/2009												
AUD/100 kg cwe	354	361	392	332	335	342	303	323	350	365	406	439
2009/2010												
AUD/100 kg cwe	395	391	398	385	372	384	394	381	393	437	446	447
miesiąc roku poprzedniego = 100	111,6	108,3	101,5	116,0	111,0	112,3	130,0	118,0	112,0	119,7	109,9	101,8

Źródło: Przeliczenia własne na podstawie meldunków MLA, Australia.

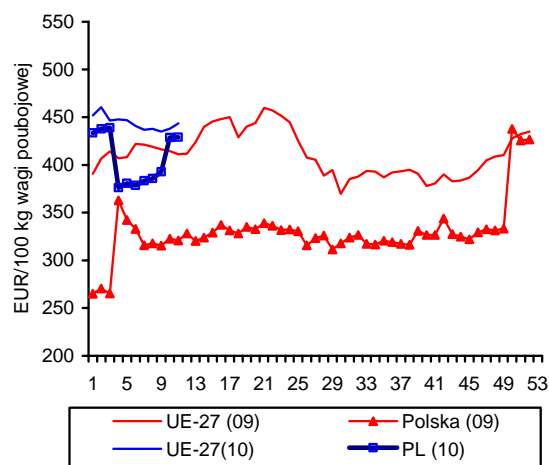
Rys. 1. Ceny skupu żywca baraniego w Polsce w zł/kg

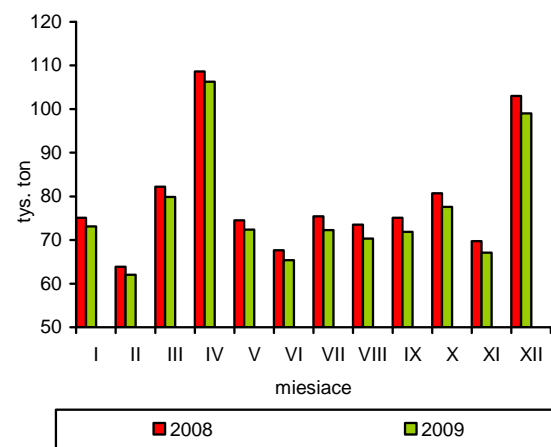
Rys. 2. Ceny jagniąt we Włoszech

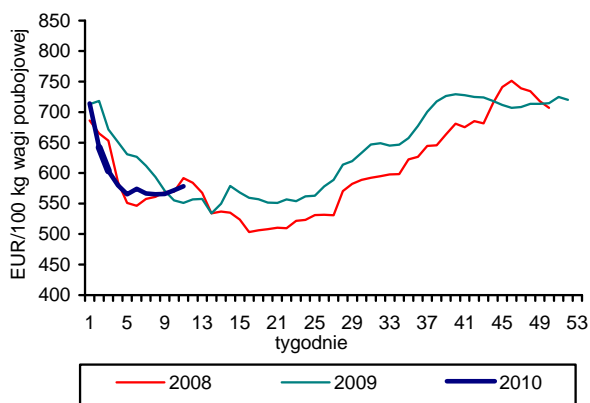
Rys. 3. Tygodniowe ceny owiec ciężkich w UE-27 i w Polsce

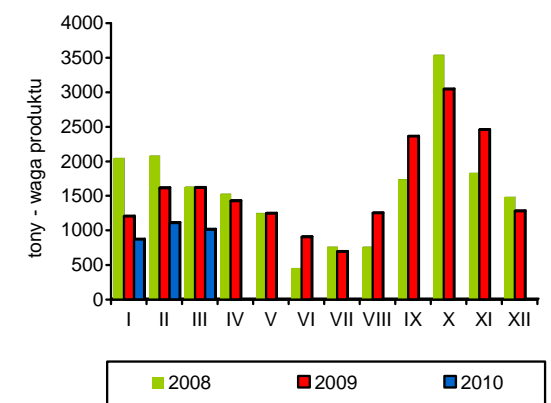
Rys. 4. Uboje owiec w UE-27

Rys. 5. Ceny jagniąt w UE-27

Rys. 6. Unijny import baraniny i jagnięciny z Australii

Źródło: GUS, Komisja Europejska, MAF, AFFA.

Rynek ryb

Krzysztof Hryszko

Połowy ryb na Bałtyku wyniosły w styczniu 2010 r. 7,6 tys. ton i były o 22% niższe niż przed rokiem. Znaczny wzrost wyładunków odnotowano tylko w przypadku śledzi (o 80%). O połowę spadły połowy dorszy, o 30% szprotów i o 20% ryb płaskich. Dużo wyższe były natomiast połowy dalekomorskie, gdzie tylko sama wielkość przeładunków ryb na statki obcych bander zwiększyła się o blisko 60% do 7,7 tys. ton. Najwięcej poławialiśmy ostroboków (5,4 tys. ton) oraz sardynek (1,3 tys. ton).

W okresie styczeń-luty 2010 r. produkcja ryb morskich mrożonych oraz filetów mrożonych z ryb morskich w zakładach zatrudniających 50 i więcej osób była wyższa niż w analogicznych miesiącach roku ubiegłego odpowiednio o 9,3 i 21,2% (7,7 i 4,9 tys. ton).

Według wstępnych danych wyniki handlu zagranicznego rybami, przetworami rybnymi i owocami morza były w styczniu 2009 r. znacznie niższe niż w analogicznym okresie roku poprzedniego. Eksport ogółem zmniejszył się o 14% do 20,6 tys. ton, w tym eksport z burty zwiększył się o blisko 30% (do 8,8 tys. ton), przy ponad 30% spadku wywozu tradycyjnego (do 11,8 tys. ton). Wolumen importu ograniczono natomiast o 14% do 31,9 tys. ton. Aprecjacja złotego względem głównych walut spowodowała, że w porównaniu ze styczniem ub. r. wyższa była dynamika spadku wartości obrotów handlowych sektora rybnego (o 4-5 punktów procentowych). Pogarszało to dodatkowo opłacalność eksportu, ale dużo niższe niż przed rokiem były równocześnie ceny zakupu większości ryb w imporcie. Wyjątek stanowiły łososie, których ceny szybko rosną na skutek dalszego ograniczenia ich podaży z hodowli w Chile.

Spadek cen importowych nie przełożył się dotychczas na niższe ceny w detalu. W okresie styczeń-luty 2010 r. średnio ryby i owoce morza były o 7,8% droższe niż w analogicznym okresie roku poprzedniego. Dynamika wzrostu cen jest jednak dużo niższa niż przed rokiem, kiedy to ryby drożały w tempie 1,0-1,5% miesięcznie. W styczniu i lutym br. ryby podrożały na poziomie detalu o 0,8% w stosunku do grudnia 2009 r.

Wyższe niż przed rokiem są ceny zbytu głównych gatunków hodowanych ryb słodkowodnych¹. Za żywe pstrągi sprzedawane w ilościach detalicznych gospodarstwa rybne uzyskiwały średnio w lutym br. 11,00 zł wobec 11,80 zł przed rokiem, a za karpie 10,65 zł/kg, tj. o 5,2% więcej. Wyższe były także ceny zbytu większość gatunków towarzyszących produkcji podstawowej – szczupaków, siei, linów, jesiotrów i amurów, węgorzy i leszczy (o 4-9%). Spadki cen odnotowano tylko w przypadku okoni, płoci, tołpyg i sumów.

Ceny zbytu ryb bałtyckich są względnie stabilne. Za śledzie w rozmiarze D rybacy uzyskiwali w lutym br. od 1,50 zł/kg do 2,00 zł/kg, za płastugi – 1,60-1,85 zł/kg, za szproty 0,75 zł/kg, a za dorsze ok. 5,00 zł/kg.

¹ Według danych Magazynu Przemysłu Rybnego. Ceny zbytu dla ilości detalicznych i małych ilości hurtowych.

Tab. 1. Połowy ryb bałtyckich (tony, sztuki)

Miesiące	tony						sztuki	
	szprot	śledź	dorsz	plaskie	pozostałe	razem	troć wędrowna	łoś bałtycki
2006 I-XII	55 944	20 654	15 091	9 585	2 984	104 258	128 303	21 377
2007 I-XII	60 146	22 087	10 972	10 694	3 311	107 213	121 951	18 209
2008 I-XII	55 241	17 023	10 081	9 102	2 785	94 232	32 023	8 633
2009 I-XII	84 188	22 528	11 176	9 653	2 968	130 513	91 130	9 891
2009 ^a I	6 015	864	1 343	1 444	63	9 729	13 843	1 178
II	11 276	1 035	1 043	1 288	26	14 669	15 491	1 002
III	22 656	1 352	1 394	785	143	26 330	13 159	962
IV	16 390	2 814	1 527	200	553	21 484	7 715	680
V	6 562	2 753	1 002	322	295	10 935	1 750	283
VI	2 467	2 168	850	465	245	6 195	1 055	28
VII	400	1 945	161	1 133	290	3 928	2 619	22
VIII	13	2 860	174	881	405	4 333	2 855	13
IX	938	2 932	674	733	428	5 705	2 929	101
X	1 628	1 941	1 078	766	297	5 710	2 447	172
XI	7 392	796	945	864	142	10 140	7 050	857
XII	8 451	1 068	983	772	81	11 355	20 217	4 593
2010 ^a I	4 195	1 560	660	1 148	40	7 603	17 035	783
Wskaźnik zmian (%)								
<u>I 2010</u> <u>I 2009</u>	69,7	180,6	49,1	79,5	63,5	78,1	123,1	66,5

^a dane nieostateczne

Źródło: Morski Instytut Rybacki na podstawie danych MRiRW.

Tab. 2. Produkcja ryb i produktów rybnych (tony)^a

Miesiące	Filety z ryb morskich świeże lub chłodzone ^b	Ryby, filety oraz mięso z ryb mrożone	Ryby solone, suszone i wędzone	Przetwory i konserwy rybne				Razem
				razem	w tym			
					śledzie	sardynki i szproty	makrele	
2007 I-XII	9 830	61 570	60 807	140 273	97 188	10 508	6 770	272 480
2008 I-XII	12 771	37 969	65 875	154 761	101 968	13 022	7 599	271 376
2009 I-XII	8 357	39 857	81 272	152 048	87 325	10 813	8 086	281 498
2008 XI	1 104	2 691	7 012	15 062	10 178	1 019	697	25 869
XII	1 186	3 030	9 217	14 068	9 758	914	603	27 501
2009 I	658	3 425	5 226	13 396	7 423	1 195	635	22 705
II	795	3 519	6 324	13 236	7 484	1 124	596	23 874
III	899	5 139	7 495	15 368	9 314	1 148	779	28 901
IV	709	4 169	5 886	11 383	6 104	733	727	22 147
V	812	2 643	5 263	10 261	5 230	1 176	707	18 979
VI	594	2 730	5 643	10 824	5 903	951	618	19 791
VII	456	1 895	5 140	9 185	5 353	533	434	16 640
VIII	334	1 367	5 595	10 490	5 699	692	615	17 786
IX	700	3 339	6 106	13 420	7 965	930	618	23 565
X	903	2 971	8 420	13 405	7 582	671	808	25 699
XI	760	3 909	9 064	14 797	8 473	869	856	28 530
XII	737	4 751	11 110	16 283	10 795	791	693	32 881
Wskaźnik zmian (%)								
<u>XII 2009</u> <u>XII 2008</u>	62,1	156,8	120,5	115,7	110,6	86,5	114,9	119,6
<u>I-XII 2009</u> <u>I-XII 2008</u>	65,4	105,0	123,4	98,2	85,6	83,0	106,4	103,7

^a dane miesięczne o produkcji wytworzonej pochodzą od tzw. dużych jednostek przemysłowych i nieprzemysłowych, zatrudniających 50 osób i więcej, które złożyły sprawozdania

Źródło: Obliczenia IERiGŻ-PIB na podstawie danych GUS.

Tab. 3. Handel zagraniczny rybami i produktami (tys. ton)

Miesiące	Eksport ^{ab}					Import				
	razem	przetwory i konserwy	filety i mięso	ryby solone, suszone i wędzone	ryby mrożone	razem	filety i mięso	ryby mrożone	przetwory i konserwy	ryby świeże lub chłodzone
2007 I-XII	253,1	75,8	35,6	28,1	13,5	377,4	174,5	74,6	37,3	64,1
2008 I-XII	252,0	90,9	43,0	31,9	33,6	425,0	191,6	77,7	45,2	84,1
2009 ^c I-XII	317,4	90,2	45,7	31,1	78,7	413,0	177,7	81,2	35,3	88,6
2009 ^c I	23,9	8,0	3,7	2,4	5,5	37,0	16,4	7,8	2,9	7,4
II	28,2	8,0	3,5	2,6	7,6	36,2	14,8	9,2	3,2	6,9
III	35,9	7,7	5,7	1,6	5,5	37,4	14,4	7,8	3,8	8,8
IV	33,6	7,0	3,9	2,7	7,4	25,2	10,0	5,8	2,6	4,3
V	28,2	6,4	3,6	2,7	8,9	27,6	9,7	5,4	1,8	8,5
VI	22,8	6,6	4,2	1,1	7,2	24,2	10,0	5,3	2,3	3,8
VII	24,2	6,6	3,1	2,4	8,5	26,4	10,8	4,7	2,3	5,8
VIII	14,6	6,3	3,1	1,6	2,4	27,3	11,6	5,2	2,9	5,4
IX	21,6	8,1	3,6	3,0	4,8	37,5	16,1	8,2	3,5	6,9
X	23,8	8,0	4,2	3,7	5,8	39,8	19,5	6,5	3,0	8,6
XI	30,8	8,6	4,3	4,3	7,1	50,6	24,3	8,4	3,7	11,2
XII	29,7	8,9	2,9	2,8	7,8	43,9	19,9	7,0	3,3	11,1
2010 ^c I	20,6	6,7	3,0	0,8	8,0	31,9	14,9	5,7	3,1	6,3
Wskaźnik zmian (%)										
I 2010 I 2009	86,2	83,7	81,1	33,3	145,5	86,2	90,8	73,1	106,9	85,1

^a różnica w danych o eksporcie z numerów poprzednich wynika z doszacowania w latach 2008-2009 części wyników eksportu burtowego, które nie zostały dotychczas uwzględnione przez GUS, ^b wraz z eksportem z burt statków, ^c dane wstępne
 Źródło: Obliczenia IERiGŻ-PIB na podstawie danych CAAC (Centrum Analityczne Administracji Celnej).

Tab. 4. Ceny ryb w imporcie (zł/kg)

Miesiące	Filety ze śledzia 03049923 ^b		Mrożona makrela 03037430 ^b			Filety z mintaja 03042985 ^b		Filety z morszczuka 03042956 ^b	Łosoś świeży 03021200 ^b	Konserwy z tuńczyka 160414 ^b
	Norwegia	Islandia	Holandia	W. Brytania	Norwegia	Chiny	USA	Argentyna	Norwegia	Tajlandia
2007 I-XII	3,31	3,14	3,85	4,10	3,79	4,99	7,44	8,82	13,31	8,38
2008 I-XII	3,63	3,40	4,09	4,24	3,94	5,07	8,22	8,84	12,02	10,01
2009 ^a I-XII	4,02	3,73	5,03	4,65	4,42	6,88	12,11	9,20	14,72	10,45
2009 ^a I	3,96	3,58	5,12	5,01	4,09	6,93	12,54	10,37	13,60	11,44
II	4,41	4,00	5,58	5,02	4,67	8,54	13,34	12,16	14,68	12,97
III	4,51	4,12	5,29	4,99	4,73	8,64	13,60	11,25	16,07	11,89
IV	4,35	3,81	5,27	4,65	3,99	8,33	13,11	11,23	15,97	10,58
V	4,23	3,75	5,14	4,40	4,31	8,00	15,38	9,63	16,21	10,32
VI	3,85	3,55	5,51	4,41	4,38	8,10	12,30	8,41	16,71	10,53
VII	4,53	3,68	5,26	5,10	-	8,51	12,79	8,85	16,26	10,48
VIII	4,23	3,70	5,15	3,53	4,26	6,24	11,53	8,21	15,11	9,53
IX	3,92	3,71	4,74	4,96	4,52	6,37	11,75	8,20	12,96	9,23
X	3,72	3,70	5,07	4,38	4,44	5,49	11,14	7,96	13,92	9,20
XI	3,89	3,79	4,30	4,11	4,25	5,48	10,76	7,85	13,81	9,29
XII	3,76	3,46	3,74	3,74	4,31	5,43	9,89	7,85	13,90	9,48
2010 ^a I	3,80	3,36	4,22	3,82	3,93	6,60	9,32	8,12	14,70	9,57
Wskaźnik zmian (%)										
I 2010 I 2009	96,0	93,9	82,4	76,2	96,1	95,2	74,3	78,3	108,1	83,7

^a dane wstępne, ^b kod CN wg taryfy celnej

Źródło: Obliczenia IERiGŻ-PIB na podstawie CAAC.

Tab. 5. Ceny ryb w eksporcie (zł/kg)

Miesiące	Konserwy ze śledzi 16041291 ^b	Filety z dorsza 03042929 ^b			Łosoś wędzony 03054100 ^b	Pstrąg wędzony 03054945 ^b	Krewetki przetw. 160520 ^b	Filety z flądry 03042973 ^b	Szprotki świeże 03026180 ^b
	Niemcy	Wielka Brytania	Dania	Niemcy	Niemcy	Niemcy	Niemcy	Dania	Dania
2007 I-XII	7,20	22,76	20,71	21,37	37,92	34,07	43,13	12,28	0,53
2008 I-XII	6,86	20,03	19,68	20,81	34,57	32,23	47,37	8,99	0,38
2009 ^a I-XII	8,63	16,18	18,55	20,91	41,14	37,23	45,83	11,34	0,51
2009 ^a I	8,78	17,80	18,86	17,66	34,04	37,26	42,68	11,06	0,48
II	8,60	17,73	16,19	25,59	44,16	40,23	48,15	15,60	0,55
III	10,27	17,58	17,02	22,65	43,85	41,61	49,28	11,36	0,50
IV	8,65	17,51	17,60	29,75	43,63	36,85	46,50	10,34	0,46
V	8,80	15,89	17,05	30,80	40,44	38,58	47,99	-	0,37
VI	9,44	15,94	16,10	20,17	45,50	38,99	51,28	11,03	0,33
VII	8,73	15,16	14,31	17,77	43,87	37,94	49,88	10,35	-
VIII	8,50	14,27	19,20	21,66	45,92	35,95	44,06	13,02	-
IX	8,36	15,55	15,35	22,63	42,22	35,74	47,88	10,05	-
X	8,01	14,79	15,54	18,62	42,29	36,25	44,33	9,70	0,57
XI	8,26	15,63	17,80	21,60	37,59	35,55	39,97	17,41	0,58
XII	7,63	18,16	21,96	18,80	40,09	32,30	41,16	11,06	0,59
2010 ^a I	7,74	16,95	21,99	17,71	43,41	34,93	47,11	-	0,48
Wskaźnik zmian (%)									
I 2010 I 2009	88,2	95,2	116,6	100,3	127,5	93,7	110,4	x	100,0

^a dane wstępne, ^b kod CN wg taryfy celnej

Źródło: Obliczenia IERiGŻ-PIB na podstawie danych CAAC.

Tab. 6. Ceny zbytu ryb i produktów rybnych (zł/kg z VAT) oraz udział ceny zbytu w cenie detalicznej

Miesiące	Karp żywy		Pstrąg świeży niepatroszony		Filety z morskiczka		Filety z mintaja		Śledź solony, odgłowiony niepatroszony		Platy/filety ze śledzi	
2006 I-XII	8,51	-	9,06	58%	9,60	72%	7,81	60%	5,90	69%	7,17	67%
2007 I-XII	8,82	-	9,57	59%	9,82	72%	8,22	65%	5,60	66%	6,77	65%
2008 I-XII	9,22	-	9,51	58%	9,91	69%	7,54	59%	5,49	64%	7,04	67%
2008 XI	9,41	-	9,63	58%	10,27	70%	7,51	57%	5,78	67%	7,25	68%
XII	9,03	-	9,56	58%	10,66	71%	7,53	55%	5,88	68%	7,29	68%
2009 I	8,81	-	9,63	58%	10,39	67%	7,91	57%	6,10	69%	7,16	67%
II	9,08	-	9,70	58%	10,99	69%	8,28	57%	6,28	71%	7,41	69%
III	9,09	-	9,99	59%	11,04	67%	8,34	56%	6,37	71%	7,50	69%
IV	9,28	-	10,33	60%	11,06	65%	8,61	56%	6,40	71%	7,60	70%
V	9,36	-	10,44	60%	10,97	64%	8,76	57%	6,46	72%	7,67	70%
VI	9,66	-	10,61	61%	10,97	64%	8,69	57%	6,51	72%	7,72	70%
VII	9,48	-	10,31	59%	10,68	62%	8,64	56%	6,60	73%	7,85	71%
VIII	9,36	-	10,42	60%	10,66	61%	8,64	55%	6,59	72%	7,91	71%
IX	9,34	-	10,39	59%	10,59	61%	8,50	54%	6,71	73%	7,90	71%
X	9,60	-	10,40	58%	10,64	61%	8,70	55%	6,69	73%	7,81	70%
XI	9,32	-	10,40	58%	10,61	61%	8,25	52%	6,70	73%	7,73	69%
XII	9,06	-	10,50	59%	10,67	61%	7,95	51%	6,60	72%	7,63	68%
Wskaźnik zmian (%)												
XII 2009 XII 2008	100,3	x	109,8	x	100,1	x	105,6	x	112,2	x	104,7	x
I-XII 2009 I-XII 2008	100,7	x	107,9	x	108,7	x	112,0	x	118,3	x	108,8	x

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych GUS.

Tab. 7. Ceny detaliczne wybranych ryb i produktów rybnych (zł/kg)

Miesiące	Filety mrożone				Ryby wędzone			Konserwy			Płaty śledziowe	Karp świeży
	morszczuk	panga	mintaj	dorsz	łosoś	szprot	makreła	śledź w sosie pom.	szprot w sosie pom.	tuńczyk w sosie wł.		
2006 I-XII	13,30	-	13,09	-	58,83	7,18	13,59	13,56	12,82	19,97	10,67	11,36
2007 I-XII	13,59	-	12,67	16,41	62,79	7,84	13,33	14,18	13,56	20,37	10,48	12,04
2008 I-XII	14,30	13,00	12,86	17,63	62,88	8,96	13,32	15,30	14,43	22,22	10,49	12,79
2008 XI	14,59	12,94	13,26	18,06	63,60	9,29	13,47	15,77	14,70	23,00	10,60	13,30
XII	14,93	12,76	13,63	18,17	63,60	9,41	13,66	15,84	14,80	23,12	10,67	12,58
2009 I	15,41	12,87	13,91	18,27	64,60	9,49	13,74	15,94	14,90	23,41	10,70	12,71
II	15,89	12,95	14,43	18,31	64,70	9,57	14,11	16,03	14,95	23,65	10,74	12,86
III	16,51	13,04	14,89	18,57	64,70	9,69	14,46	16,13	14,95	23,82	10,90	13,07
IV	16,92	13,15	15,28	18,96	64,40	9,83	14,66	16,26	15,10	24,06	10,92	13,09
V	17,12	13,44	15,28	18,99	64,70	9,88	14,74	16,58	15,50	24,47	10,95	-
VI	17,26	13,36	15,37	19,13	65,80	9,88	14,78	16,84	15,80	24,94	11,05	-
VII	17,32	13,37	15,55	19,28	67,20	9,92	14,89	17,00	15,95	25,29	11,09	-
VIII	17,35	13,41	15,62	19,37	68,10	9,98	14,92	17,19	16,15	25,18	11,10	-
IX	17,39	13,39	15,71	19,41	68,50	10,05	14,97	17,35	16,25	25,47	11,17	-
X	17,34	13,26	15,83	19,60	69,60	10,09	14,95	17,48	16,35	25,59	11,19	13,58
XI	17,38	13,12	15,89	19,96	70,60	10,12	14,96	17,55	16,40	25,65	11,22	13,36
XII	17,37	13,02	15,63	20,41	70,80	10,13	14,89	17,74	16,65	26,65	11,14	12,67
Wskaźnik zmian (%)												
XII 2009 XII 2008	116,3	102,0	114,7	112,3	111,3	107,7	109,0	112,0	112,5	115,3	104,4	100,7
I-XII 2009 I-XII 2008	118,4	101,5	118,9	108,8	106,5	110,3	110,1	110,1	109,1	111,8	105,0	102,0

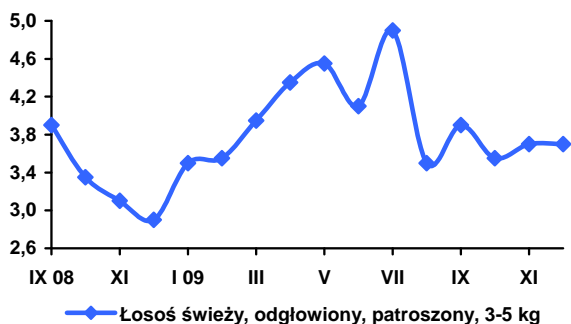
Źródło: Dane GUS.

Tab. 8. Spożycie ryb i produktów rybnych w kg/osobę (waga produktu)

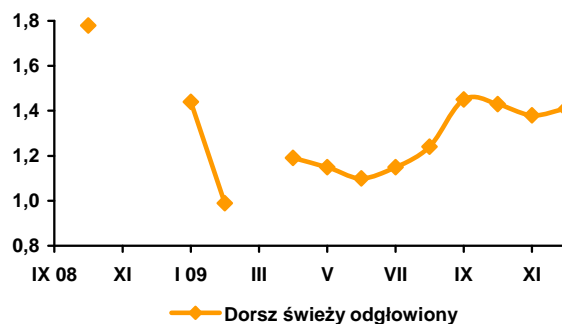
Miesiące	Razem	Ryby morskie (świeże, mrożone i chłodzone)	Konserwy rybne	Ryby morskie suszone lub wędzone	Ryby morskie solone	Ryby słodkowodne (świeże, mrożone i chłodzone)
2006	5,03	2,40	0,76	0,51	0,59	0,77
2007	5,32	2,52	0,77	0,53	0,59	0,91
2008	5,58	2,52	0,79	0,58	0,56	1,13
I-IX 2008	3,52	1,75	0,58	0,41	0,32	0,46
I-IX 2009	3,48	1,58	0,58	0,45	0,33	0,54
Wskaźnik zmian (%)						
I-IX 2009 I-IX 2008	98,9	90,3	100,0	109,8	103,1	117,4

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie miesięcznych danych GUS.

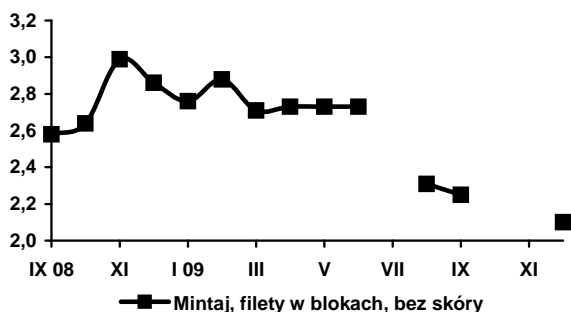
Rys. 1. Cena lososi w imporcie do Europy (poch. Norwegia) EUR/kg

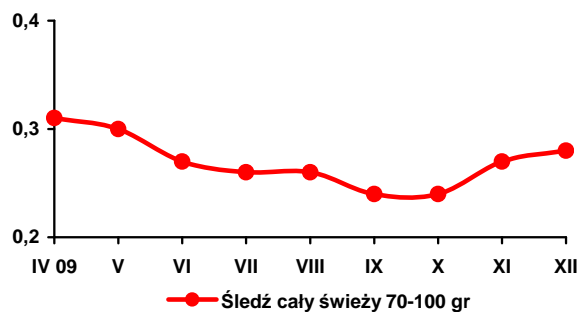
Rys. 2. Cena dorszy w imporcie z Polski FOB (EUR/kg)

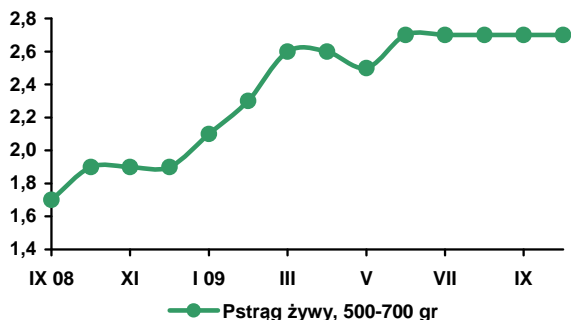
Rys. 3. Cena mintajów w imporcie do Niemiec CFR (poch. Chiny) EUR/kg

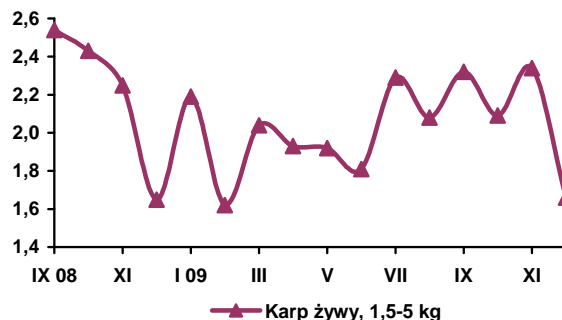
Rys. 4. Cena śledzi w imporcie z Polski DES (EUR/kg)

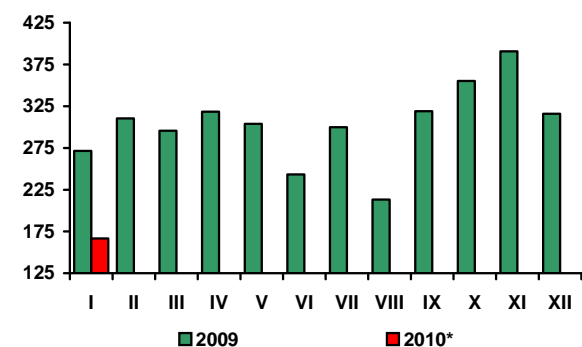
Rys. 5. Cena zbytu pstrągów we Włoszech (hodowlany) EUR/kg

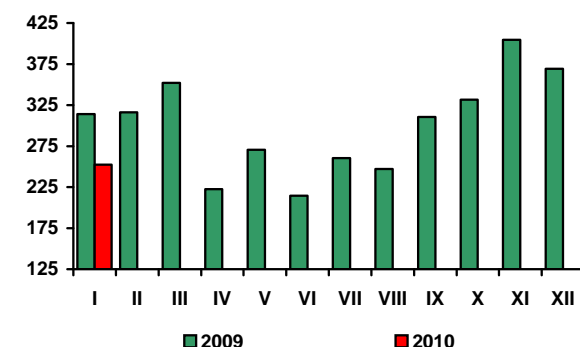
Rys. 6. Cena zbytu karpia na Węgrzech (hodowlany) EUR/kg

Rys. 7. Eksport ryb i produktów rybnych (mln zł)

Rys. 8. Import ryb i produktów rybnych (mln zł)

* bez eksportu burtowego

Źródło: Rys. 1-6 - European Price Report, Rys. 7-8 - dane CAAC.

Rynek żywnościowy

Krystyna Świetlik

W pierwszych dwóch miesiącach 2010 r. ceny detaliczne żywności i napojów bezalkoholowych rosły wolniej niż przed rokiem. W lutym br. były one o 1,2% wyższe niż w grudniu ub. roku, podczas gdy odpowiednio rok wcześniej zwiększyły się o 1,7%.

Wzrost średniego poziomu cen żywności i napojów bezalkoholowych w okresie styczeń-luty 2010 r., w stosunku do analogicznego okresu 2009 r., wyniósł 2,9%, przy stopie inflacji 3,2%. Bardziej niż żywność podrożała większość pozostałych grup towarów i usług konsumpcyjnych, w tym m.in. napoje alkoholowe i wyroby tytoniowe, towary i usługi związane z transportem, użytkowaniem mieszkania i nośnikami energii, towary i usługi w zakresie restauracji, hoteli i ochrony zdrowia.

W lutym 2010 r., w porównaniu z grudniem 2009 r., istotnie wzrosły ceny warzyw (o 12,3%). Ceny owoców, ryb i przetworów rybnych oraz artykułów mleczarskich i jaj zwiększyły się po 0,8%, a pieczywa i przetworów zbożowych oraz napojów bezalkoholowych po 0,3%. Spadły ceny mięsa i przetworów mięsnych (o 0,6%), w tym mięsa wieprzowego o 2,7%, przy wzroście cen drobiu o 1,6%. Zmalały także ceny tłuszczów jadalnych (o 0,6%) oraz cukru, wyrobów cukierniczych i miodu (średnio o 0,4%), w tym cukru o 3,1%. Zwyżki cen warzyw, owoców, artykułów mleczarskich i jaj miały głównie sezonowy charakter. Spadek cen mięsa był następstwem obniżki cen skupu żywca wieprzowego, a cukru – wysokiej podaży z dostaw krajowych i importu.

W okresie styczeń-luty 2010 r. za żywność (bez napojów bezalkoholowych) konsumenci musieli zapłacić średnio o 2,8% więcej niż w analogicznym okresie 2009 r. Wydatnie wzrosły w porównywanych okresach ceny ryb i przetworów rybnych (o 7,8%) oraz tłuszczów jadalnych (o 5,9%), głównie za sprawą silnie drożającego w okresie sierpień 2009 r. – styczeń 2010 r. masła. Ceny warzyw wzrosły średnio o 3,4%, mięsa i przetworów mięsnych o 2,7%, a artykułów mleczarskich i jaj o 2,4%. Za owoce należało zapłacić o 2,2% więcej, a za produkty z grupy: cukier, dżem, miód, czekolada i wyroby cukiernicze o 1,7% więcej, w tym za cukier o 3,2% mniej niż przed rokiem. Wzrost cen pieczywa i produktów zbożowych wyniósł 1,5%.

Spowolnienie dynamiki wzrostu cen żywności w pierwszych dwóch miesiącach br., w stosunku do analogicznego okresu przed rokiem było efektem działania czynników koniunkturalnych,

związanych głównie ze wzrostem produkcji i spadkiem cen żywca wieprzowego oraz drobiowego, spowolnienia eksportu i potanień importu w następstwie utrzymującej się aprecjacji złotego oraz spadku popytu wewnętrznego w wyniku niskiego tempa wzrostu wynagrodzeń, pogorszenia sytuacji na rynku pracy i znaczącego wzrostu cen usług bytowych.

W końcu lutego br. liczba bezrobotnych zarejestrowanych w urzędach pracy była o 22,3% większa niż przed rokiem, a stopa rejestrowanego bezrobocia wyniosła 13,0%, wobec 10,9% rok wcześniej. W okresie styczeń-luty br. przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w sektorze przedsiębiorstw wzrosło o 1,6%, wobec 6,8% w okresie styczeń-luty 2009 r.. Wartość realna płac zmniejszyła się o 1,6%, podczas gdy przed rokiem notowano jej wzrost o 3,9%. Zmalała siła nabywcza wynagrodzeń mierzona możliwością kupna za nie artykułów żywnościowych (płace nominalne wzrosły o 1,6%, a ceny detaliczne żywności o 2,8%).

Spadek popytu potwierdzają dane GUS o sprzedaży detalicznej. W okresie styczeń-luty br. sprzedaż detaliczna żywności, napojów i wyrobów tytoniowych, w cenach stałych, realizowana przez przedsiębiorstwa handlowe i niehandlowe o liczbie pracujących powyżej 9 osób, była o 7,3% mniejsza niż w analogicznym okresie ub. roku.

Z uwagi na spodziewane utrzymanie się negatywnych tendencji na rynku pracy, względnie niskie tempo wzrostu wynagrodzeń i dalszy wzrost pozażywnościowych kosztów utrzymania rodzin, zwiększenie popytu na żywność w najbliższych miesiącach jest mało prawdopodobne. Nasilająca się bariera popytu będzie istotnym czynnikiem hamującym tempo wzrostu cen żywności.

W lutym br. w większości krajów UE ceny żywności były niższe niż rok wcześniej (w UE-27 niższe średnio o 0,6%, przy inflacji 1,4%). W Polsce zharmonizowany wskaźnik cen żywności wyniósł 3,0%, przy inflacji 3,4%.

1 Dotyczy podmiotów, w których liczba pracujących przekracza 9 osób.

Tab. 1. Wskaźniki cen towarów i usług konsumpcyjnych w lutym 2010 r.

Wyszczególnienie	II 2010			I-II 2010
	I 2010=100	II 2009=100	XII 2009=100	I-II 2009=100
O G Ó Ł E M	100,2	102,9	100,9	103,2
Żywność i napoje bezalkoholowe	100,3	102,8	101,2	102,9
Napoje alkoholowe i wyroby tytoniowe	100,6	107,4	100,7	107,4
Odzież i obuwie	98,4	95,1	96,1	95,1
Mieszkanie	100,8	103,1	101,6	103,5
Użytkowanie mieszkania i nośniki energii	100,9	103,4	102,0	103,9
W tym nośniki energii	101,3	102,8	102,4	103,7
Wyposażenie mieszkania i prowadzenie gospodarstwa domowego	100,1	102,0	100,2	102,0
Zdrowie	100,3	102,9	100,8	103,0
Transport	100,5	108,2	101,7	109,7
w tym paliwa do prywatnych środków transportu	100,3	114,5	102,9	118,3
Łączność	99,6	98,8	100,2	98,9
Rekreacja i kultura	99,4	100,9	100,8	101,4
Edukacja	100,0	102,6	100,3	102,7
Restauracje i hotele	100,3	103,9	100,6	104,0
Inne towary i usługi	100,2	102,6	100,3	102,7

Źródło: Dane GUS.

Tab. 2. Wskaźniki cen podstawowych grup żywności w lutym 2010 r.

Wyszczególnienie	II 2010			I-II 2010
	I 2010=100	II 2009=100	XII 2009=100	I-II 2009=100
Żywność (bez napojów)	100,3	102,7	101,3	102,8
Pieczywo i produkty zbożowe	100,0	101,5	100,3	101,5
Pieczywo
Ryż
Makarony
Mięso i przetwory	99,2	102,3	99,4	102,7
Mięso wieprzowe	97,5	99,6	97,3	100,3
Mięso wołowe	100,3	.	.	.
Drób	100,0	96,6	101,6	96,3
Przetwory mięsne i wędliny	99,5	.	.	.
Ryby	100,3	107,5	100,8	107,8
Mleko, sery i jaja	100,2	102,6	100,8	102,4
Artykuły mleczarskie
Mleko
Sery twarogowe
Sery dojrzewające i topione
Jaja	100,8	.	.	.
Oleje i pozostałe tłuszcze	99,1	105,7	99,4	105,9
Masło	98,4	.	.	.
Pozostałe tłuszcze zwierzęce
Margaryna i inne tłuszcze roślinne
Oleje roślinne	99,5	.	.	.
Owoce	101,2	101,1	100,8	102,2
Jabłka
Owoce cytrusowe
Banany
Warzywa	104,9	104,5	112,3	103,4
Ziemniaki
Cukier, dżem, miód, czekolada i wyroby cukiernicze	99,6	101,0	99,6	101,7
Cukier	98,4	94,1	96,9	96,8
Napoje bezalkoholowe	99,9	103,8	100,3	104,1

Źródło: Dane GUS.

Tab. 3. Wskaźniki zmian cen detalicznych towarów żywnościowych i średniej płacy ^a (miesiąc poprzedni = 100)

Wyszczególnienie	Miesiące												
		I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
I. Żywność i napoje bezalkoholowe	2007	101,1	100,7	100,8	100,9	101,2	99,0	98,4	99,4	102,4	101,7	101,5	100,3
	2008	101,1	100,2	100,4	100,7	101,2	99,4	98,9	98,4	100,6	100,8	100,7	100,8
	2009	101,1	100,6	101,9	101,6	100,7	98,9	98,8	98,7	99,8	100,3	100,7	100,5
	2010	100,9	100,3										
Pieczywo i produkty zbożowe	2007	100,4	100,8	100,4	100,2	100,2	100,3	100,2	100,3	104,2	102,6	100,9	100,7
	2008	100,8	100,8	100,4	100,7	101,0	100,9	100,6	100,5	100,3	100,1	100,4	100,0
	2009	100,5	100,1	100,1	100,3	100,2	100,2	100,2	100,1	100,0	99,9	100,2	100,0
	2010	100,2	100,0										
Mięso	2007	101,9	100,5	101,1	99,4	100,2	100,8	103,1	100,5	100,5	99,8	99,8	98,7
	2008	101,4	99,2	100,4	100,0	100,8	102,0	100,7	100,8	100,6	99,9	99,7	99,9
	2009	102,5	99,9	102,5	101,6	100,4	101,2	101,0	100,1	99,6	98,9	98,8	99,0
	2010	100,2	99,2										
Ryby	2007	100,2	100,2	100,1	100,0	100,0	100,1	100,2	100,1	100,2	100,2	100,4	100,2
	2008	100,5	100,2	100,2	100,4	100,1	99,9	100,2	100,2	100,1	100,4	101,0	100,4
	2009	101,0	101,1	101,6	101,4	101,1	100,7	100,8	100,4	100,3	100,1	100,3	99,9
	2010	100,5	100,3										
Mleko, sery, jaja	2007	100,4	100,1	100,2	100,2	100,2	100,2	100,5	101,2	103,4	103,4	102,5	101,2
	2008	101,0	100,2	100,0	100,0	99,7	99,5	99,8	99,6	99,9	99,9	99,7	99,7
	2009	99,7	99,8	100,4	100,4	100,1	99,7	99,9	99,8	99,9	100,3	100,6	100,7
	2010	100,6	100,2										
Tłuszcze	2007	100,4	100,0	99,9	99,8	100,2	100,1	101,5	101,8	104,2	103,5	102,6	100,6
	2008	100,1	99,0	99,7	100,4	99,7	100,9	100,8	100,6	100,5	100,2	100,0	99,9
	2009	100,2	99,5	100,0	99,2	100,3	100,0	99,6	100,2	100,0	101,5	103,7	101,5
	2010	100,4	99,1										
Owoce	2007	98,0	101,4	102,1	105,0	112,5	92,4	101,3	101,5	103,6	104,9	100,0	97,0
	2008	103,5	103,0	102,5	103,7	104,8	83,7	97,3	87,3	96,9	103,1	100,4	105,1
	2009	96,9	103,4	110,6	105,6	108,0	88,7	102,7	88,7	93,7	101,4	103,3	104,5
	2010	99,7	101,2										
Warzywa	2007	105,2	103,7	103,0	107,2	103,8	92,5	75,2	86,1	107,9	103,4	110,0	106,0
	2008	101,2	100,3	101,6	103,7	104,7	97,3	86,3	84,7	106,5	108,2	108,4	107,0
	2009	104,7	103,5	103,2	106,8	99,3	92,5	81,9	90,3	102,5	105,5	107,5	105,8
	2010	107,1	104,9										
Cukier i wyroby cukiernicze	2007	99,8	99,7	99,7	99,8	100,1	99,6	99,7	99,7	100,3	100,6	100,5	100,2
	2008	100,3	100,0	99,5	99,5	100,4	99,8	99,8	99,8	100,3	101,3	100,7	100,5
	2009	100,3	101,1	103,8	101,3	100,2	99,6	99,7	99,4	99,8	99,1	99,3	
	2010												
Cukier	2007	98,9	99,2	99,0	99,4	99,6	98,9	98,6	99,1	99,8	100,1	100,4	100,0
	2008	99,7	98,6	96,8	96,8	99,4	97,9	98,1	99,2	100,4	104,4	102,8	101,6
	2009	100,2	103,9	112,8	104,4	99,4	97,7	97,0	97,4	96,8	98,7	96,5	97,5
	2010	100,0	99,6										
II. Towary i usługi konsumpcyjne	2007	100,4	100,3	100,5	100,5	100,5	100,0	99,7	99,6	100,8	100,6	100,7	100,3
	2008	100,7	100,4	100,4	100,4	100,8	100,2	100,0	99,6	100,3	100,4	100,2	99,9
	2009	100,5	100,9	100,7	100,7	100,5	100,2	100,1	99,6	100,0	100,1	100,3	100,0
	2010	100,6	100,2										
III. Średnia płaca ^a	2007	88,0	100,9	106,1	97,7	99,7	103,3	100,8	99,7	99,1	103,2	104,8	105,0
	2008	91,5	102,1	103,7	99,8	97,8	104,8	100,4	98,0	100,2	102,2	102,4	103,0
	2009	93,8	99,4	104,3	98,9	96,9	102,9	102,3	97,2	100,4	100,9	102,8	107,3
	2010	88,5	101,8										

^a przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w sektorze przedsiębiorstw o liczbie pracujących powyżej 9 osób

Źródło: Dane GUS.

Tab. 4. Wskaźniki zmian cen detalicznych towarów żywnościowych i średniej płacy ^a (miesiąc analogiczny = 100)

Wyszczególnienie	Miesiące												
		I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
I. Żywność i napoje bezalkoholowe	2007	102,8	103,2	104,3	104,6	104,3	104,4	104,4	102,8	105,1	106,6	107,6	107,9
	2008	107,8	107,3	107,0	106,8	107,0	107,6	107,8	106,9	105,1	104,0	102,9	103,2
	2009	103,1	103,4	104,8	105,6	105,2	104,7	104,0	104,5	103,6	103,0	103,4	103,4
	2010	103,0	102,8										
Pieczywo i produkty zbożowe	2007	105,2	105,9	106,4	106,7	106,9	107,1	107,2	107,4	109,0	106,9	111,0	111,8
	2008	112,0	112,0	112,0	112,6	113,5	114,2	114,9	114,9	110,7	108,0	107,4	106,6
	2009	106,3	105,6	105,3	104,9	104,0	103,2	102,8	102,4	102,2	102,0	101,8	101,8
	2010	101,6	101,5										
Mięso	2007	101,1	102,3	105,6	105,0	103,7	104,7	106,8	104,3	104,5	105,9	106,6	106,5
	2008	105,9	104,6	104,0	104,5	105,2	106,5	104,0	104,3	104,3	104,3	104,1	105,4
	2009	106,4	107,1	109,3	111,2	110,7	109,8	110,1	109,4	108,4	107,3	106,4	105,4
	2010	103,0	102,3										
Ryby	2007	101,5	101,6	101,6	101,6	101,7	101,6	101,6	101,6	101,4	101,6	101,8	102,1
	2008	102,4	102,3	102,7	102,8	102,8	102,7	102,7	102,8	102,6	102,9	103,4	103,7
	2009	104,0	105,0	106,4	107,5	108,6	100,7	110,0	110,3	110,6	110,2	109,5	109,0
	2010	108,2	107,5										
Mleko, sery, jaja	2007	100,8	100,8	100,9	101,3	101,5	102,2	102,9	104,3	107,4	110,7	113,1	114,4
	2008	114,9	115,0	114,7	114,4	113,9	113,1	112,3	110,5	106,7	103,1	100,3	98,8
	2009	97,6	97,2	97,7	98,1	98,4	98,7	98,8	98,9	100,0	99,4	100,3	101,3
	2010	102,2	102,6										
Tłuszcze	2007	99,5	99,8	100,0	100,3	100,4	100,7	102,1	103,6	107,8	111,4	114,3	115,3
	2008	115,0	113,8	113,6	114,2	113,6	114,6	113,9	112,6	108,6	105,1	102,4	101,8
	2009	102,2	102,7	102,9	101,7	102,2	101,2	99,9	99,5	99,1	100,4	104,1	105,8
	2010	106,1	105,7										
Owoce	2007	98,4	99,1	100,0	101,9	104,5	104,2	103,2	108,8	126,1	131,0	126,9	120,0
	2008	127,4	130,7	130,2	128,6	118,6	110,5	104,0	92,1	87,5	84,8	83,9	88,9
	2009	83,3	83,5	90,5	90,4	96,0	102,8	99,5	100,9	99,6	100,7	104,2	104,9
	2010	103,4	101,1										
Warzywa	2007	112,7	111,3	111,6	114,1	111,6	109,4	103,2	86,7	93,0	92,9	96,2	97,4
	2008	93,6	90,9	90,0	87,6	90,8	96,6	108,9	107,9	106,8	109,8	106,0	106,3
	2009	108,7	111,4	112,4	115,2	108,5	102,2	96,7	104,6	98,9	94,9	98,7	99,8
	2010	102,3	104,5										
Cukier i wyroby cukiernicze	2007	102,1	101,9	101,6	101,3	101,1	100,5	99,6	97,5	96,9	97,3	98,4	99,7
	2008	100,6	100,9	100,6	100,3	100,6	100,7	100,8	100,9	100,9	101,7	101,9	102,1
	2009	102,2	103,3	107,7	109,6	109,4	109,1	108,8	108,3	107,4	105,7	104,0	102,7
	2010	102,4	101,0										
Cukier	2007	105,0	104,8	104,0	102,8	101,5	99,8	96,9	91,4	89,0	88,9	90,7	93,2
	2008	94,0	93,4	91,3	88,9	88,8	87,9	87,4	87,5	88,0	91,8	94,1	95,6
	2009	96,0	101,1	117,9	127,2	127,2	126,9	125,5	123,2	118,8	112,4	105,5	101,3
	2010	99,5	94,1										
II. Towary i usługi konsumpcyjne	2007	101,6	101,9	102,5	102,3	102,3	102,6	102,3	101,5	102,3	103,0	103,6	104,0
	2008	104,0	104,2	104,1	104,0	104,4	104,6	104,8	104,8	104,5	104,2	103,7	103,3
	2009	102,8	103,3	103,6	104,0	103,6	103,5	103,6	103,7	103,4	103,1	103,3	103,5
	2010	103,5	102,9										
III. Średnia płaca ^a	2007	107,8	106,4	109,1	108,4	108,9	109,3	109,3	110,5	109,5	111,0	112,0	107,2
	2008	111,5	112,8	110,2	112,6	110,5	112,0	111,6	109,7	110,9	109,8	107,4	105,4
	2009	108,1	105,1	105,7	104,8	103,8	102,0	103,9	103,0	103,3	102,0	102,3	106,5
	2010	100,5	102,9										

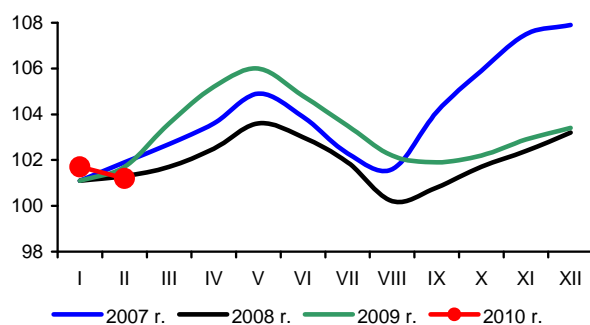
^a przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w sektorze przedsiębiorstw o liczbie pracujących powyżej 9 osób
Źródło: Dane GUS.

Tab. 5. Miesięczne ceny detaliczne wybranych artykułów żywnościowych

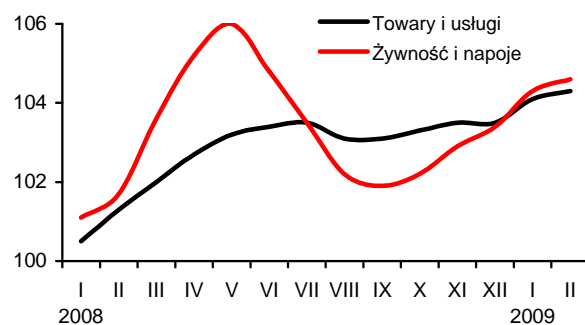
Wyszczególnienie a – 2009 r. b – 2010 r.	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	
	w złotych												
Ryż – 1 kg	a	4,58	4,60	4,62	4,71	4,74	4,72	4,72	4,70	4,66	4,56	4,48	4,41
	b												
Chleb mieszany – 0,5 kg	a	1,87	1,87	1,87	1,87	1,88	1,88	1,88	1,89	1,88	1,89	1,88	1,88
	b												
Makaron – 250 g	a	2,17	2,16	2,17	2,19	2,18	2,20	2,19	2,20	2,19	2,18	2,18	2,17
	b												
Mąka pszenna „Poznańska” – 1kg	a	2,00	1,99	1,97	1,95	1,95	1,93	1,94	1,92	1,92	1,90	1,89	1,88
	b												
Mięso wołowe z kością (rostbef) – 1kg	a	18,61	18,79	19,18	19,53	19,70	19,84	20,08	20,14	20,19	20,24	20,30	20,26
	b												
Mięso wołowe bez kości (z udźca) – 1kg	a	24,42	24,59	25,24	25,68	26,00	26,15	26,45	26,55	26,65	26,64	26,74	26,59
	b												
Mięso wieprzowe z kością (schab środkowy) – 1 kg	a	14,94	14,69	15,03	15,50	15,83	15,63	15,88	15,76	15,60	15,05	14,53	14,24
	b												
Kurczę patroszone – 1 kg	a	6,91	6,72	7,12	7,28	6,95	7,39	7,33	7,22	6,90	6,47	6,11	5,93
	b												
Szynka wieprzowa gotowana – 1 kg	a	21,11	21,32	21,66	21,93	21,92	22,08	22,35	22,35	22,38	22,37	22,18	22,05
	b												
Kielbasa „Toruńska” – 1kg	a	13,13	13,15	13,41	13,49	13,78	13,83	14,11	14,16	14,23	14,31	14,27	14,11
	b												
Filety mrożone z mintaja, niepanierowane, na wagę – 1 kg	a	13,91	14,43	14,89	15,28	15,28	15,37	15,55	15,62	15,71	15,83	15,89	15,63
	b												
Mleko 3,0-3,5% tł., sterylizowane, w kartonie – 1 l	a	2,76	2,75	2,74	2,72	2,74	2,73	2,72	2,71	2,71	2,70	2,71	2,70
	b												
Jogurt naturalny – 150 g	a	1,02	1,00	0,99	0,98	0,96	0,96	0,96	0,95	0,96	0,96	0,97	0,96
	b												
Ser twarogowy półtłusty – 1 kg	a	11,85	11,86	11,83	11,71	11,74	11,76	11,81	11,87	11,83	11,83	11,88	11,86
	b												
Ser dojrzewający „Gouda” – 1 kg	a	16,32	16,25	16,14	16,15	16,14	16,02	15,83	15,80	15,57	15,86	16,48	16,90
	b												
Śmietana 30% tł. (kremówka) – 500g	a	5,21	5,22	5,17	5,13	5,16	5,14	5,16	5,17	5,16	5,12	5,21	5,20
	b												
Jaja świeże – 1 szt.	a	0,40	0,41	0,42	0,44	0,44	0,44	0,44	0,43	0,44	0,44	0,45	0,46
	b												
Masło 82,0-82,5% tł. „Extra” świeże, w kostkach 200 g	a	3,49	3,46	3,45	3,40	3,43	3,42	3,39	3,40	3,42	3,57	3,90	4,07
	b												
Margaryna do smarowania pieczywa (np. „Rama”) – 400 g	a	3,81	3,81	3,79	3,75	3,75	3,72	3,68	3,66	3,67	3,66	3,66	3,68
	b												
Olej rzepakowy krajowy – 1l	a	6,17	6,17	6,17	6,12	6,18	6,17	6,14	6,13	6,08	6,01	5,98	5,89
	b												
Słonina – 1 kg	a	4,88	4,98	5,23	5,28	5,27	5,31	5,43	5,39	5,38	5,31	5,18	5,09
	b												
Smalec bez dodatków – 250 g	a	1,48	1,49	1,48	1,49	1,50	1,49	1,49	1,49	1,48	1,48	1,48	1,47
	b												
Cukier biały kryształ – 1 kg	a	2,80	2,91	3,31	3,46	3,44	3,36	3,25	3,17	3,06	3,01	2,89	2,82
	b												
Jabłka – 1 kg	a	1,94	1,93	1,96	2,09	2,60	3,10	3,47	3,01	2,37	2,05	1,95	1,94
	b												

Źródło: Dane GUS

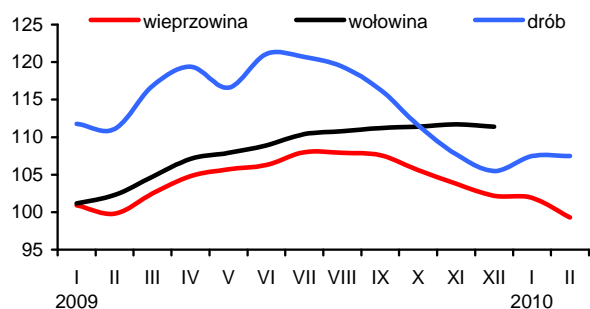
Rys. 1. Wskaźniki cen detalicznych żywności i napojów (XII roku poprzedniego = 100) (w %)

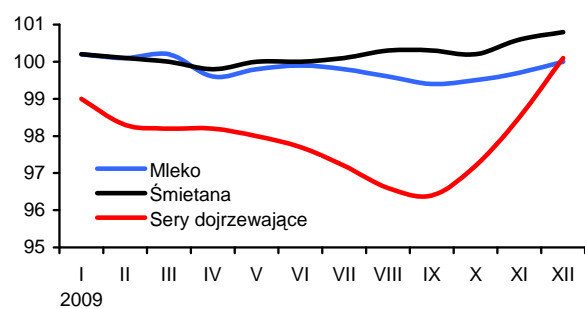
Rys. 2. Dynamika cen detalicznych (XII 2008 = 100) (w %)

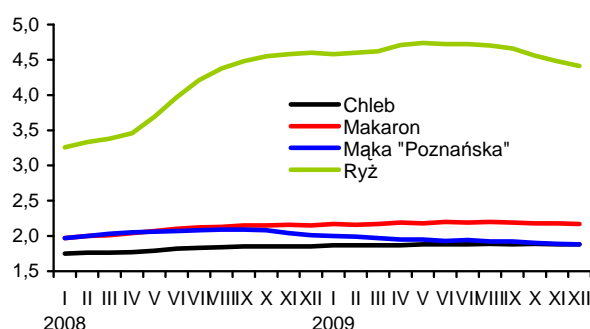
Rys. 3. Dynamika cen detalicznych wybranych rodzajów mięsa (XII 2008 = 100) (w %)

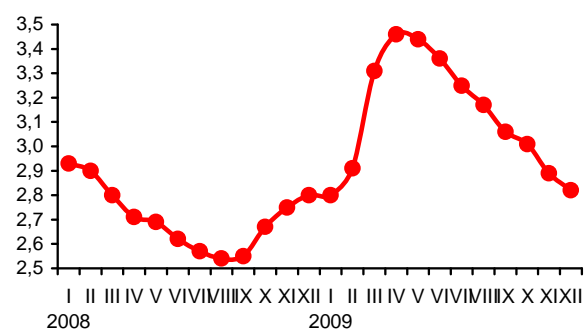
Rys. 4. Dynamika cen detalicznych nabiału (XII 2008 = 100) (w %)

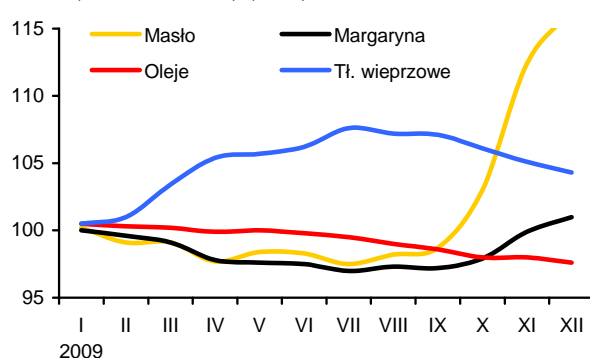
Rys. 5. Ceny detaliczne wybranych produktów zbożowych (w złotych)

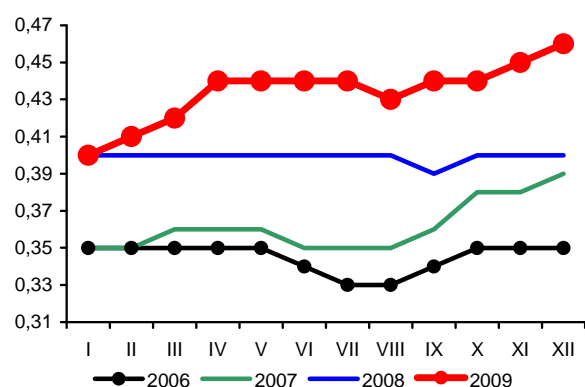
Rys. 6. Ceny detaliczne cukru w zł/kg (cukier biały kryształ)

Rys. 7. Dynamika cen detalicznych tłuszczów (XII 2008 = 100) (w %)

Rys. 8. Ceny detaliczne jaj (w zł za 1 szt.)

Źródło: Dane GUS i obliczenia własne.

Rynek środków produkcji dla rolnictwa

Aldon Zalewski
Arkadiusz Zalewski

W 2009 r. pogorszyły się rynkowe uwarunkowania produkcji rolnej, ale w mniejszym stopniu niż w roku poprzednim. Szacuje się, że w wyniku spadku cen produktów rolnych sprzedawanych przez gospodarstwa indywidualne (o 2,2%) oraz wzrostu cen towarów i usług zakupywanych na cele bieżącej produkcji rolniczej i na cele inwestycyjne (o 1,9%) średnioroczny wskaźnik „nożyc cen” wyniósł 96,0 wobec 90,1 w 2008 r. W 2009 r. najbardziej podrożały nawozy oraz środki ochrony roślin.

Nawozy mineralne i wapniowe podrożały w 2009 r. średnio o 7,1% w porównaniu do 2008 r. Najbardziej w tym okresie podrożała sól potasowa (o 31,6%) oraz superfosfat prosty (o 29,2%), potaniał natomiast mocznik (o 2,3%). Pogorszyły się relacje cen nawozów do zbóż. O ile w 2008 r. na zakup 1 kg NPK należało przeznaczyć równowartość ze sprzedaży 5,7 kg pszenicy, to w 2009 r. było to już 8,5 kg. Nieznacznie poprawiły się natomiast relacje cen nawozów do ceny trzody chlewnej, z 9,1 kg żywca wieprzowego za 1 kg NPK w 2008 r. do 8,9 kg w 2009 r.

Rosną ceny na światowych rynkach nawozów mineralnych¹. W marcu w porównaniu z lutym 2010 r. ceny wzrosły o 0,5%, w tym najbardziej superfosfatu potrójnego² (o 18,1%), Podniesiono również ceny fosforytów (o 1,2%). Obniżono natomiast ceny soli potasowej³ (o 6,7%), fosforanu amonu⁴ (o 2,9%) i mocznika⁵ (o 3,4%).

Od początku roku ceny nawozów mineralnych na światowych rynkach wzrosły o 7,4%, w tym najbardziej superfosfat potrójny (o 52,8%) oraz fosforan amonu (o 32,2%). Powodem są rosnące ceny fosforytów (o 16,7% od początku roku) przy ograniczonym wydobyciu tego surowca. To w połączeniu z rosnącym zapotrzebowaniem na nawozy fosforowe przekłada się na wzrost cen. W 2010 r. m.in. na skutek zniesienia taryf celnych na fosforan amonu w Chinach podaż nawozów fosforowych na rynkach światowych powinna wzrosnąć. Potaniała natomiast sól potasowa, której cena od początku roku została obniżona o 21,7%.

Do 2007 r. środki ochrony roślin stanowiły jedną z najbardziej stabilnych cenowo grup środków do produkcji rolnej. Wskaźniki detalicznych cen środków ochrony roślin od 2001 r. wzrastały w sposób bardzo umiarkowany. Jednak w 2008 r. średnioroczny wzrost cen wzrósł do blisko 10%, a w 2009 r. wyniósł 7%. W 2009 r. Najbardziej podrożało Dithane (o 37,8%) oraz Roundup (o 17,6%), a najmniej Fusilade (o 3,5%).

Na rynku paliw i energii ceny wzrosły średnio o 2,6%. Węgiel kamienny podrożał o 11,2%, a olej opałowy oraz gaz propan butan potaniały o ponad 16%. Znacząco obniżono również cenę oleju napędowego (o 9,8%). Podrożała energia elektryczna (o 12,0%).

Na światowych rynkach energii i paliw¹ drożeje węgiel kamienny oraz ropa naftowa Brent, tanieje natomiast gaz ziemny. Węgiel kamienny podrożał w marcu 2010 r. o 0,2% w porównaniu z miesiącem poprzednim, a od początku roku o 13,6%. Ropa Brent podrożała w marcu o 6,7%, a od początku roku o 6,2%. Zwyżka ceny ropy jest spowodowana wzrostem cen na światowych rynkach akcji. Drugim czynnikiem wzrostu ceny ropy jest słabnący względem głównych światowych walut dolar. Ponadto oczekiwania dotyczące dalszego spadku zapasów ropy także stymulują jej cenę. Ceny gazu ziemnego zostały obniżone w marcu o 7,4%, a od początku roku o 3,1%.

Materiały budowlane potaniały w 2009 r. o 1,9% w porównaniu do 2008 r, w tym najbardziej płyty styropianowe (o 18,8%). Znacząco potaniały również materiały ze stali: dwuteownik gruby (o 11,2%) i stal płaska w formie płaskownika (o 9,8%) oraz okna z PCV (o 11,8%) i cegły (o 10,1%). Podrożały natomiast drzwi płytowe (o 3,1%) oraz okna drewniane (o 2,6%).

Potaniecie materiałów ze stali na krajowym rynku w 2009 r. było spowodowane obniżkami cen stali na światowych rynkach¹ o 21,5% w porównaniu z 2008 r. W 2010 r. sytuacja zaczęła się zmieniać i w marcu światowe ceny stali wzrosły w porównaniu z grudniem 2009 r. o 7,3%. Powodem podwyżek są zmniejszające się zapasy stali na światowych, przy równoczesnym wzroście zapotrzebowania na ten surowiec.

1 Na podstawie danych Banku Światowego

2 Notowania fob Tunis

3 Notowania fob Vancouver

4 Notowania fob US Gulf

5 Notowania fob Yuzhnyy

Tab. 1. Ceny na rynku nawozów mineralnych i relacje do cen podstawowych produktów rolnych

Rodzaj nawozu	Jedn. miary	Ceny w zł		Dynamika cen %	Relacje 1 kg NPK do pszenicy kg		Relacje 1 kg NPK do żyw. wiep. kg	
		2008	2009	$\frac{2009}{2008}$	2008	2009	2008	2009
Saetrzak 28%N	dt	95,48	103,92	108,8	5,31	7,64	8,50	8,03
Saletra amonowa 34%N	„	109,72	113,56	103,5	5,02	6,87	8,05	7,23
Mocznik 46%N	„	142,00	140,12	98,7	4,81	6,27	7,70	6,59
Superfosfat prosty 20% P ₂ O ₅	„	95,12	122,92	129,2	7,40	12,64	11,86	13,30
Superfosfat potrójny 40%P ₂ O ₅	„	189,96	220,08	115,9	7,39	11,32	11,84	11,91
Fosforan amonu 18%N i 46% P ₂ O ₅	„	236,48	236,64	100,1	5,75	7,61	9,21	8,00
Sól potasowa 60%K ₂ O	„	160,48	211,16	131,6	4,16	7,24	6,67	7,62
Polifoska 8%N, 24% P ₂ O ₅ , 24% K ₂ O	„	199,00	223,52	112,3	5,53	8,21	8,86	8,64
Nawóz trójskładnikowy z dodatkiem mikroelementów 10%N, 20%P, 20%K	„	164,48	196,68	119,6	5,12	8,09	8,20	8,51
Wapno tlenkowe 60%CaO	„	65,13	74,65	114,6	1,69	2,56	2,71	2,69

Źródło: Dane GUS i obliczenia własne.

Tab. 2. Ceny środków ochrony roślin i relacje do cen podstawowych produktów rolnych

Rodzaj nawozu	Jedn. miary		Ceny w zł		Dynamika cen %	Relacje środka do pszenicy kg		Relacje środka do żyw. wiep. kg	
			2008	2009	$\frac{2009}{2008}$	2008	2009	2008	2009
Actara 25 WG	40	g	23,92	27,20	113,7	3,72	5,60	5,97	5,89
Dursban 480 EC	1	l	43,26	46,29	107,0	6,73	9,52	10,79	10,02
Karate Zeon O50 CS	100	ml	21,41	23,00	107,4	3,33	4,73	5,34	4,98
Decis 2,5 EC	250	ml	26,65	28,10	105,4	4,15	5,78	6,65	6,08
Dithane M-45	1	kg	21,73	29,95	137,8	3,38	6,16	5,42	6,48
Zaprawa nasienna „Oxafun T”	0,8	kg	41,98	44,90	107,0	6,53	9,24	10,47	9,72
Bravo	1	l	45,35	49,88	110,0	7,06	10,26	11,31	10,80
Miedzian 50 EC	1,5	l	50,57	53,78	106,3	7,87	11,06	12,61	11,64
Roundup	1	l	39,30	46,20	117,6	6,12	9,50	9,80	10,00
Granstar	8	g	19,49	20,90	107,2	3,03	4,30	4,86	4,52
Fusilade Forte	1	l	112,97	116,97	103,5	17,59	24,06	28,17	25,32
Chwastox extra	1	l	15,23	15,87	104,2	2,37	3,26	3,80	3,44
Huzar Pak	300	g	197,64	208,73	105,6	30,77	42,94	49,29	45,18
Środek gryzoniobójczy	1	kg	27,60	28,66	103,8	4,30	5,90	6,88	6,20

Źródło: Dane GUS i obliczenia własne.

Tab. 3. Ceny środków energii i relacje do cen podstawowych produktów rolnych

Rodzaj nawozu	Jedn. miary	Ceny w zł		Dynamika cen %	Relacje nośników do pszenicy kg		Relacje nośników do żyw. wiep. kg	
		2008	2009	$\frac{2009}{2008}$	2008	2009	2008	2009
Węgiel kamienny	t	618,77	687,97	111,2	96,32	141,53	154,31	148,91
Koks opałowy	t	981,14	1029,14	104,9	152,73	211,71	244,67	222,76
Benzyna „Euro Super” 95	1 l	4,36	4,18	95,9	0,68	0,86	1,09	0,90
Olej napędowy	1 l	4,08	3,68	90,2	0,64	0,76	1,02	0,80
Olej opałowy, Ekoterm Plus	1 l	3,00	2,50	83,3	0,47	0,51	0,75	0,54
Gaz propan-butan „LPG”	1 l	2,21	1,85	83,7	0,34	0,38	0,55	0,40
Olej silnikowy „Sektrol” 20W/40	1 l	11,53	11,86	102,9	1,79	2,44	2,88	2,57
Olej silnikowy „Elf” SJ SAE 15W/40	1 l	20,76	20,69	99,7	3,23	4,26	5,18	4,48
Smar stały (do łożysk)	0,9 kg	11,00	11,19	101,7	1,71	2,30	2,74	2,42
Płyn do chłodziwa „Petrygo”	1 l	10,41	10,70	102,8	1,62	2,20	2,60	2,32
Energia elektryczna	10 kWh	5,03	5,63	112,0	0,78	1,16	1,25	1,22

Źródło: Dane GUS i obliczenia własne.

Tab. 4. Ceny na rynku materiałów budowlanych i relacje do cen podstawowych produktów rolnych

Rodzaj nawozu	Jedn. miary	Ceny w zł		Dynamika cen % 2009/2008	Relacje mat. bud. do pszenicy kg		Relacje mat. bud. do żyw. wiep. kg	
		2008	2009		2008	2009	2008	2009
Cement	50 kg	24,60	23,76	96,6	3,83	4,89	6,13	5,14
Wapno	1 t	495,66	492,26	99,3	77,16	101,27	123,61	106,55
Płyta styropianowa PS-E FS 15	1 m ³	155,95	126,56	81,2	24,28	26,04	38,89	27,39
Stal płaska (płaskownik)	1 t	3581,99	3229,33	90,2	557,59	664,33	893,26	698,99
Rura stalowa ocynkowana 12	1 m	11,83	11,91	100,7	1,84	2,45	2,95	2,58
Dwuteownik gruby	1 t	3994,12	3545,57	88,8	621,75	729,39	996,04	767,44
Blacha dachowa	1 m ²	31,69	29,85	94,2	4,93	6,14	7,90	6,46
Tynk „Atlas”	25 kg	47,32	48,41	102,3	7,37	9,96	11,80	10,48
Cegła pełna kl. 15	1 szt.	1,48	1,33	89,9	0,23	0,27	0,37	0,29
Okno z PCV 2 skrzydłowe szklane	1 szt.	714,38	701,58	98,2	111,20	144,33	178,15	151,86
Tarcica iglasta grubość 19-25 mm	1 m ³	647,96	629,32	97,1	100,87	129,46	161,59	136,22
Płyta wiórowa 11-18 mm	1 m ²	27,86	27,60	99,1	4,34	5,68	6,95	5,97
Okno drewniane szklane	1 szt.	1457,07	1494,63	102,6	226,82	307,47	363,36	323,51
Drzwi płytowe 2000mmx800 zew.	1 szt.	1298,95	1339,80	103,1	202,20	275,62	323,93	290,00

Źródło: Dane GUS i obliczenia własne.

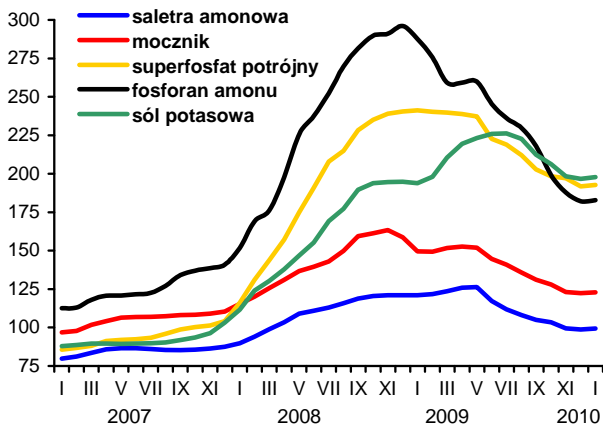
Tab. 5. Ceny jednostkowe maszyn i narzędzi rolniczych oraz relacje do cen podstawowych produktów rolnych

Rodzaj środka	Ceny w zł		Dynamika cen % 2010/2009	Relacje środków mech. do pszenicy kg		Relacje środków mech. do żyw. wiep. kg	
	2008	2009		2008	2009	2008	2009
Kombajn zbożowy TC 5050	330881,55	322581,30	97,5	515,07	663,61	825,14	698,23
Kombajn do ziemniaków	57019,51	62770,89	110,1	88,76	129,13	142,19	135,87
Samochód dostawczy	69574,60	67602,42	97,2	108,30	139,07	173,50	146,33
Rozrzutnik obornika 1-osiowy	19659,08	21034,35	107,0	30,60	43,27	49,03	45,53
Siewnik zbożowy 25 redlic	15801,03	16494,33	104,4	24,60	33,93	39,40	35,70
Ciągnik „Ursus” 5314	103942,08	104273,89	100,3	161,80	214,51	259,21	225,70
Ciągnik 90 kW	162336,41	162242,89	99,9	252,70	333,76	404,83	351,18
Przyczepa do ciągnika samowyladowcza	27708,61	29338,49	105,9	43,13	60,35	69,10	63,50
Kopaczka elewatorowa	11643,28	12131,24	104,2	18,12	24,96	29,04	26,26
Agregat uprawowy do siewnika	14558,26	14285,94	98,1	22,66	29,39	36,30	30,92
Kosiarka rotacyjna 1650 mm	5574,86	5857,48	105,1	8,68	12,05	13,90	12,68
Gleboğrafzarka	5475,61	5695,09	104,0	8,52	11,72	13,65	12,33
Prasa zbierająca wysokiego zgniotu	36965,82	38740,75	104,8	57,54	79,70	92,18	83,85
Opryskiwacz 300 l	2821,69	2917,61	103,4	4,39	6,00	7,04	6,32
Agregat uprawowy (kultywator i wał strun.)	5264,75	5476,18	104,0	8,20	11,27	13,13	11,85
Rozsiewacz nawozów	1578,47	1729,52	109,6	2,46	3,56	3,94	3,74
Sadzarka 2 rzędowa	2680,93	2773,88	103,5	4,17	5,71	6,69	6,00
Pług 3 skibowy	4345,26	4826,43	111,1	6,76	9,93	10,84	10,45
Kultywator 2,1-2,8 m	1915,11	2017,18	105,3	2,98	4,15	4,78	4,37
Dojarka 2 konwie ^a	8209,30	8286,81	100,9	12,78	17,05	80,28	92,74
Dojarka z ruociągami ^a	47969,93	49301,11	102,8	74,67	101,42	469,10	551,71
Schladzarka do mleka 500 l ^a	16853,48	17577,10	104,3	26,24	36,16	164,81	196,70

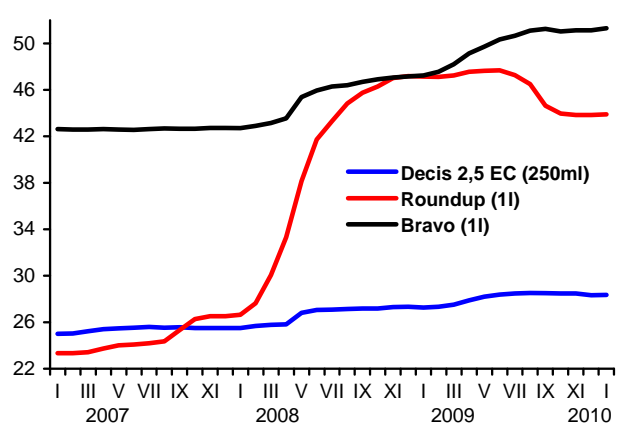
^a zamiast żywca wieprzowego przyjęto mleko w hl.

Źródło: Dane GUS i obliczenia własne.

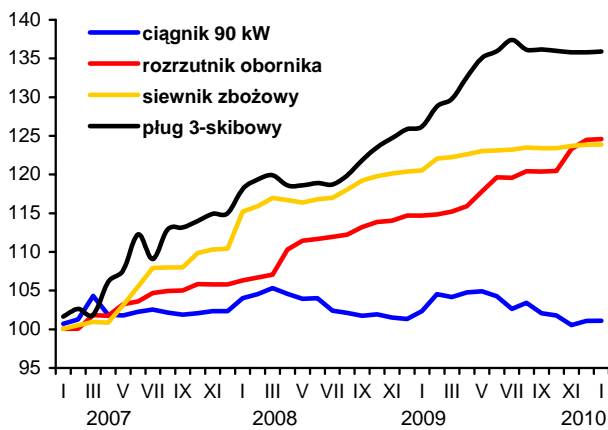
Rys. 1. Ceny wybranych nawozów mineralnych (zł/dt)

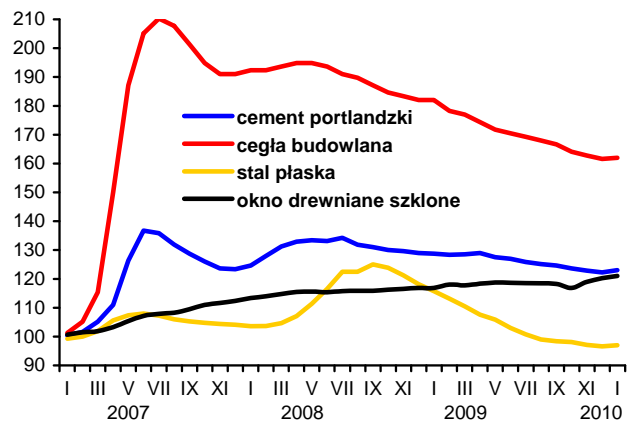
Rys. 2. Ceny wybranych środków ochrony roślin (zł)

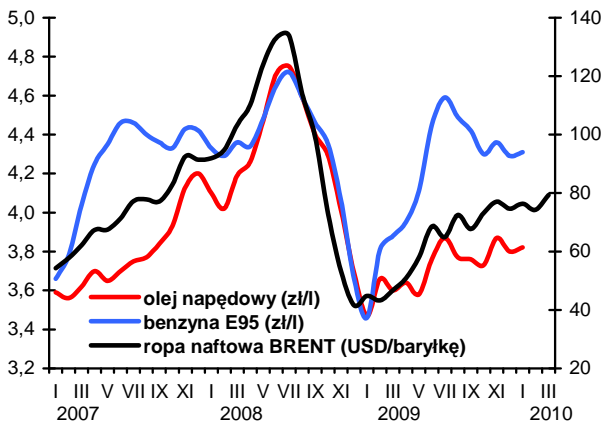
Rys. 3. Dynamika cen wybranych maszyn rolniczych (XII 2006=100)

Rys. 4. Dynamika cen wybranych materiałów budowlanych (XII 2006=100)

Rys. 5. Ceny oleju napędowego i benzyny E95 w Polsce oraz światowe ceny ropy naftowej

Rys. 5. Ceny nawozów mineralnych na światowych rynkach (USD/t) według danych Banku Światowego

